

Prejemnik mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja co-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v
Kapitarjevi ul. 6/III

SCLOUVENEC

Telefoni uredništva: dnevna služba 2970 — nočna 2994, 2996 in 2950

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.030 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.747
Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Naš prvi maj

Mi ne praznujemo 21. marca, čeprav je ta-
daj pričetek pomladi. Pač pa nam 1. maj po-
menja dan zmagoslavja, ko je oblast zime
končevalno strta in imamo gotovost, da je
prišla cvetoča pomlad. Že v pradednih časih je
na ta dan človek prirejal naravne religiozne
slavnosti, praznik mladosti in novega upanja
pa je bil vedno. Mnogo pozneje se ga je pola-
stilo plemstvo za svoje družabne prireditve. Z
rastočo demokracijo je 1. maj postal pozorišče
demonstracijskih obhodov v borbi za splošno in
enako volilno pravico. Ko se je dvignilo delav-
stvo in se zavedlo svoje moči, je proglasilo 1.
maj za svoj delavski praznik. Postal je sim-
bol vstajenja iz lastne moči, ki je v marksizmu
doživel apoteozo razrednega boja in razredne
zvesti. Dolga desetletja je po evropskih delav-
nicah na ta dan delo počivalo. Vendar to ni bil
praznik miru, ampak dan boja, kakor je komu-
nizmu 1. maj še tudi danes praznik svetovne
revolucije. Zadnja leta je nacionalizem kot re-
akcija na razredni marksizem po nekaterih dr-
žavah proglasil 1. maj, — a ne več za praznik
enega razreda, temveč za praznik nacionalne
proizvodnje in nacionalnega dela, ki naj bi ga
slavil ves narod. Žal, da diktatura le ene poli-
tične stranke z vsemi sencami, ki spremlja
diktature, onemogoča mnogim državljanom, da
bi se njih misli in srca zrla v enotno, veselo
harmonijo s prireditelji novega nacionalnega
praznika.

Pri nas ne praznujemo prvega maja ne v
razrednem, ne v nacionalnem fašističnem smi-
slu. Demokracije ne delajo s tako probojnim
zanosom kakor diktature. Ne uporabljajo nobe-
nih poraznih agitatorijskih načinov za svojo
misel in sploh nimajo mnogo smisla za velike
besede. Demokracija ne ljubi pompoznih na-
stopov in ustraševalnih pohodov, pač pa je ve-
sela, ako se kar moč veliko njej izročeni dr-
žavljanov v svobodi dobro počuti. V tem smislu
naj bi bil tudi prvi maj praznik pomladi in no-
vega, mladega življenja — za vse ljudstvo.

Vsak ga more po svoje obhajati. Kmečki
človek, zraščan v svojem delu in življenju z
naravo, se raduje upolnega optimizma, ki ga
razodeva mlado majniško zelenje. Kako trdo-
živa in dosledna v svoji zakonitosti je mati
zemlja! Kaj bo vse v teku leta prišlo nad mlado
brstje in cvetje? Kakšni viharji bodo upogibali
neugnano, k soncu brečnejše vejice? Toda vo-
lja do življenja je močnejša kakor temne slut-
nje. Tako je majska narava prastara učiteljica
zdravega življenjskega idealizma. Človek bi
omagal in se zrušil v tope pesimizmu, ko bi
ne mislil na drugače, kot na vse mogoče nevar-
nosti in zahrbtnosti, ki utegnejo uničiti nje-
gova prizadevanja, napore in žrtve. Treba je
vere v lastno delo in v smotno pomoč narave,
ki z zdravjem in blagoslovom podpira pošteno
delo človeških rok. Kaj bi kmet brez vere v
zemljo, ki je redila njegove dede in ki bo pre-
živela tudi njega, ako bi jo izdal z malo-
dušnostjo in nezaupanjem. Ko bi zdvajal, da
bo setev, ki jo položi v zemljo, tudi dozorela
v plodonosno žetev? Kaj bi mi vsi brez vsaj
neke mere optimizma in sončnega gledanja v
svet!

Meščan, ki je bral, da so nekje na jugu raj-
sko lepi otoki z večno pomladjo, Ascension,
ali Baleari ali Capri, more v lepem maju v do-
mači naravi nasiti vsi južnjaški fantaziji.
Težke, snežnobe krone cvetočih sadnih drev-
ev, katerim se je prav te dni pridružil divji
kostanj naših dvorov, so kakor ogromni po-
ročni sopki. S katerimi ljuba pomlad zopet pri-
haja med nas. Ni treba biti ne pesnik ne slikar,
da te zadivi pomladansko cvetje, na kate-
rem v svežih jutrih trepečejo rosne solze,
se v opoldanskem soncu prelivajo čisto nove
rožne barve in nam zvečer iz polmraka svetla
belika svetlika kakor ostanek zapoznelega sne-
ga na daljnih gričih. Oko meščana, v sivi zi-
dini vkljenjenega, je lačno teh pogledov in se
tem hvaležneje raduje nad zelenjem malih
hišnih vrtov ali lepo urejenih mestnih nasadov.
Pravcati praznik pa je zanj, če more ven iz
mesta v božji svet. Marsikdo skoraj z zavistjo
opazuje izza svojega železnikega okna delovne
ljudi, ki hodijo sem in tja po vrtovih svojih
malih hišic. Zde se kot nosilci resnične sreče.
In vendar so morda cele dneve trdo delali v za-
prašeni tovarni ob črnih strojih. Toda sedaj,
to uro uživajo nepotvrjeno srečo svoje male
posesti in v polnih požirkih pijejo pomladansko
sonce. Opazujejo zeli, ki silijo iz tal, prena-
šajo cvetlične lončke in se delajo silno zapole-
ne, čeprav vedo, da je v resnici že vse storjeno.
Ko s svojo škropilnico korajžijo sem in tja go-
lih, miščastih rok, ne bi menjali z angleškim
lordom, ki sedi v naslonjaku pri peči in se ozi-
ra po starih stenskih umetnijah in bogatih per-
zijskih preprogah ter po vsem bogastvu, ki so
ga že očetje in dedje nakopili krog njega.
Da, maj nas vse kliče nazaj k naravi, k naši
pramateri, nas vabi k delu, ki napravljajo živ-
ljenje pestro, vsebinsko polno in vredno živ-
ljenja. Slovenci kot delaven narod nismo ni-
kdar poznali drugega lastnega plemstva kakor
plemstvo dela. Zakaj ne bi bili tudi na to ne-
koliko ponosni? Vera v zemljo, ki smo jo po-
sedli, vera v delo in se vera, da ni sreče brez
blagoslova z nebes, — ta trojna vera nas je
ohranila skozi stoletja in nas bo ohranila tudi
v bodoče.

Nenaravno bi bilo, ko bi se ljudje ne rava-
nali tudi po letnih časih. Cutimo, da se spomla-
di v nas nekaj obnavlja, nas navdaja z novo
vero, novo vneto, novo toploto. Utrujenost, ki
jo imenujemo pomladansko, je prav za prav
prijetna. Kako naravno je, ako zlasti mladina
hoče zahtevam svoje mlade rasti dati duška
z izleti, potovanji, s telesnimi vajami. Sportna
igrišča se napolnjujejo z veselimi vrščem kjer
mladi svet na soncu in zraku preizkuša moč,
zdravje in prožnost telesa. V tem pogledu je
na stopil velik prekrat v nazorih in ne mislimo,
da je vse slabo. Pretiravanja so seveda kvarna
kakor v vsem in povsod. Toda premagano je nazi-
ranje in sicer ono, ki ga je utemeljil Descartes,
hipnotiziran od prirodnoznanstvene pomladi svoje-
ga časa, uverjen, da je telo mogoče degradirati
na mehanizem zato, da za dušo ne ostane dru-

Razburkana Palestina

Beduini pretepajo žide po Jeruzalemu

Angleže skrbi arabsko nacionalistično gibanje, ki se vedno bolj širi

Jeruzalem, 30. aprila. b. Še vedno ni nobenih
znakov popuščanja sedanje napetosti, ki nasprotno,
še vedno narašča. Današnji arabski tisk soglasno
nagovarja svoje narodnjake, da odločno stopijo v
stavko, ter jih poziva, naj tudi ne plačujejo davka
britanskim mandatarim oblastem, ker se niso
končno javno opredelile, za koga so.

S tem v zvezi se čuje, da je verski vodja tu-
kajšnjega islamskega prebivalstva Mufti postal
zelo ostro pritožbo palestinskemu visokemu komi-
sarju. Mufti obtožuje britanske mandatarne obla-
sti, da gledajo sedanje borbe s predsodki in so v
ostalem tudi pristranske ter jih energično opo-
minja, da sedanji nemiri ne bodo ostali samo v Pa-
lestini, temveč bodo imeli globok odmev tudi v
inozemstvu. Izvršni odbor za generalno stavko je
na svoji včerajšnji seji sklenil, da pošlje delega-
cijo Emiru Abdulahu v Transjordanijo, ki naj bi
obrazložila vse pritožbe arabskega ljudstva v Pa-
lestini, ki je naletelo na gluha ušesa britanskih man-

datarnih oblasti. Isto se bo storilo tudi pri ostalih
arabskih vladarjih in pa tudi pri mladem kralju
Farouku, ki pride iz Londona v Kairo. Če se to
ne bo pomagalo, se bodo pritožbe poslane iraškemu
in afganistanskemu šahu, enako pa tudi Kemal
Ataturku, da s svojim mogočnim vplivom v Lon-
donu doseže, da se končno uredi vprašanje med
Arabi in Judi v Palestini.

V medčasu pa se izgredi nadaljujejo in tudi
poskusi, da se popolnoma ustavi pomorski promet
v eni izmed najvažnejših luk Palestine Haifi, po-
časni in zanesljivo uspevajo. Sedaj hočejo pridobiti
tudi delavstvo palestinskih državnih železnic, ki
naj bi solidarno stopilo v stavko.

Med najnovejše izgrede spadajo današnji iz-
gredi med tiborskimi Beduini, ki so s nasokom
napadli židovske kmete in jih premlatili ter oro-
pali. Štiri osebe so bile hudo ranjene in bodo bri-
kone poškodnam podlegle. V Haifi je večeraj eks-

plodiralo 5 bomb, po večini v židovskih trgovinah,
ki pa niso zahtevale smrtnih žrtv, le materialna
škoda je ogromna.

Iz Nazareta poročajo, da so tam policijske obla-
sti aretirale organizatorja včerajšnjih demonstracij,
v katerih so bili štirje policijski stražniki hudo ra-
njeni. Iz samega Jeruzalema poročajo o ostrih
pouličnih bojih, v katerih je bilo ranjenih 5 poli-
cijskih stražnikov in 16 oseb. V teh bojih je sode-
lovalo nad 200 Arabcev, ki so plenili židovske tr-
govine.

Tukajšnje oblasti so izdale nalog, da se mo-
rajo vsi židje, ki stanujejo v mestu Mulavi, prese-
eliti v predmestje, kjer stanujejo izključno židje, da
bi se na ta način preprečili neredi. Gibanje za ge-
neralno stavko se širi z bliskovito naglico po vsej
severni Palestini. Arabci neprestano napadajo ži-
dovske avtomobile, ki jih uničijo z obmetavanjem
s kamenjem.

Heimwehr bo udaril?

Schuschnigg — ujetnik Starhembergov

Lažnjive vesti o premikanju nemških čet

Dunaj, 30. aprila. TG. Vesti o naraščajočem
nesoglasju med zveznim kanclerjem Schuschnig-
gom in podkanclerjem Starhemborgom, se še ved-
no bolj širijo. Starhemberg je baje pripravljen na
najhujši odpor, če bi od njega zahtevali, naj
Heimwehr razoroži. »Čez moje truplo...« tako
se je izrazil v svojem govoru v Hornu preteklo
nedeljo (o tem je »Slovenec« že poročal. Op. ur.),
sedaj pa je baje še pristavil, da je pripravljen ri-
skirati tudi državni udar, če bi šlo za obstoj nje-
govega Heimwehra. Zveznemu kanclerju Schuschnig-
gu je baje stavil na izbero, naj gre z njim in
v tem primeru lahko računa na vso pomoč Heim-
wehra, ali pa naj bo pripravljen na najostrejši
odpor Heimwehra. Starhemberg je celo dejal »da
bo s pomočjo Heimwehra zveznega kanclerja re-
šil vseh lažnivih prijateljev«. Sicer pa da se bliža
dan, ko bo on sam tem gospodom strgal krinke z
obrazov. V kolikor se je na krožeče vesti sploh
zanašati, se je Schuschnigg, ki je ves čas svojega
vladanja bil več ali manj ujetnik Heimwehra, od-
ločil, da sprejme diktat Heimwehra. Torej bi
potem takem morali v najbližji bodočnosti prič-
kovati, da bodo iz okolice zveznega kanclerja iz-
ginile vse osebnosti, ki Starhemborgu niso všeč.
Takšen izid naglašata tudi uradno glasilo »Neuig-
keitsweltblatt« v svojem uvodniku, ko pravi, da
od oseb, ki prihajajo in odhajajo, ni nič odvisno,
ampak da je glavno, »da se nahaja Avstrija tam,
kjer Schuschnigg in Starhemberg skupno razvijata
zastavo«.

Reuter poroča: V londonskih diplomatskih
krogih gledajo mnogo mirneje na razvoj položaja
v Avstriji. To pa ne pomeni, da ne bi bila upra-
vičena velika bojazen. — Italija je zaposlena v
Vzhodni Afriki, Francija pa je v sredi volilne
borbe. Velika Britanija pa še ni točno odredila
svojega stališča v politiki napram Avstriji. Kljub
temu pa se stalno in trdovratno širijo vesti o zbi-
ranju nemških čet na Bavarskem. Zbira se pred-
vsem avstrijska legija, za katero se trdi, da ima
5000 do 15.000 moč.

Po vesteh iz dobro poučenih krogov ima av-
strijska vlada dovolj čel, da lahko prepreči more-
bitni upor avstrijskih narodnih socialistov. Izven
dvoma pa je, da bo knez Starhemberg še naprej
vodil brezkompromisno politiko proti narodnim so-
cialistom. Toda tudi Italija je končno še odločena,
da ohrani neodvisnost Avstrije.

Berlin, 30. aprila. O priliki že demantirane
vesti, ki se je razširila v inozemstvu o neki kon-
centraciji nemških čet na avstrijski meji, piše
»Völkischer Beobachter« med drugim, da se že se-
daj lahko z matematično gotovostjo zračuna, kdo
so poklicni sejalci nemirov v Evropi in ostalem
svetu. Ti vznemirjevalci javnega miru se pojav-
ljajo prav tedaj, kadar je treba polom poštenih po-
gajanj in iskrene izmenjave misli zavarovati stvar-
nem mir med narodi. Ti plačanci so dobro znani.
To so tisti temni ljudje, ki stalno govorijo o miru,
istočasno pa ustvarjajo ozračje za vojno. Vsi ti so

plačanci neke mednarodne zarotniške klikke, ki
stalno proglašajo mir, pri tem pa nosi v eni roki
oljčno vejico miru, v drugi pa prižgano bombo.
(Nemški list ima v mislih Francijo, ki jo dolži, da
sedaj na umeten način trosi okrog grozovite vesti
o Avstriji, češ, v kakšni nevarnosti da je in da je
bila upravičena, ko se je oborožila. Ne smemo po-
zabiti, da se sedaj sestane Mala zveza, ki bo proti
tej kršitvi mirovne pogodbe protestirala in morda
proti Avstriji vložila pritožbo celo v Ženevi. In-
teresa Francije, ki je oboroževanje Avstrije podpi-
sala, je, da že sedaj ustvari za Avstrijo prijetno
razpoloženje, da morda prepreči protest Male zve-
ze oziroma da si že sedaj pridobi diplomatsko po-
moč Anglije pri zagovarjanju Avstrije, ki je kr-
šila mirovno pogodbo tudi na nasvet iz Pariza.)

Pariz, 30. apr. c. Danes je zunanji minister
Flandin sprejel grškega poslanika v Parizu Po-

Baltski generali v Moskvi

Obisk šefov generalnih štabov Estije
in Letonske pri maršalu Jegorovu

Moskva, 30. aprila. TG. Semkaj sta prispela
šef letonskega generalnega štaba general Hartma-
nis in šef estonskega generalnega štaba general
Reek. Oba sta izjavila, da sta prišla v Moskvo na
povabilo šefa generalnega štaba rdeče armade
maršala Jegorova. V Moskvi so obema baltskima
generaloma pridelali veličasten sprejem. Več pol-
kov je stalo v paradi pred kolodvorom, kjer je
bilo razvrščenih tudi veliko tankov, medtem ko
so cele letalske eskadre razvijale svoje težke vaje
nad Moskvo. Goste je sprejel sam maršal Jegorov,
obdan od vsega svojega štaba ter dostojanstveniki
iz raznih ljudskih komisarijatov. Gosta ostaneta v
Moskvi kakšnih 10 dni in bosta proučevala no-
tranji in tehnični ustroj rdeče armade in rdečega
letalstva. Moskovski tisk prinaša čez cele strani
pozdravne članke ter ugotavlja, da se je prvič,
odkar obstajajo redni odnosi med sovjetsko Ru-
sijo in baltskimi državami, zgodilo, da so baltski
vojaški dostojanstveniki obiskali sovjetsko vojsko.
Moskovsko časopisje hoče z raznimi pretiravanji
ta obisk izkoristiti tudi politično ter posebno na
naslov Nemčije povdariti, da obstoja tesno vojaško
sodelovanje med sovjetsko rdečo armado in med
armadami držav na Baltskem morju in da bi
Nemci naleteli na sovjetsko vojsko, če bi poskušali
prodrati v katerokoli baltskih držav.

Zagrebiška vremenska napoved: oblačnost s
slabim prehodnim deževjem, počasi se bo zjasnilo,
topleje.

gega kot abstraktno mišljenje. Ako se danes
večkrat sliši beseda proti golemu intelektual-
izmu (razumarstvu), ima stvar v sebi jedro
resnice, ker je v resnici potreba znova uposta-
viti razbito enotnost duha in telesa. Duša je več
kot abstraktno mišljenje. Duša je tudi obli-
kovno počelo telesa in jo je z njim vred treba
motriti. Ali je treba poudarjati, da ima tudi
telo svoje naravne pravice? Kristus ni nikdar
potegnil črte ločnice med dušo in telesom, am-
pak le med dobrim in slabim, tam, kjer ima
mišljenje svoj izvor. Telo je treba ravno tako
resno vzeti kakor dušo. Je od samega Stvarnika
človeku podeljen plemenit material, ki zasluži,
da ga oblikujemo. Pravica telesa vendar ni spol-
na razbrzdanost, ni izživljanje, ampak strumno
oblikovanje, ki zahteva discipline, poguma in
naporov in ki z zdravjem telesa tudi duši daje
novo svežost. Ako je nek rimski list prin-
sel poročilo, da so bogoslovci pred očmi kardi-
nalov v športnih oblekah med seboj odigrali
nogometno tekmo, ni to za nas toliko senzacija,
kakor potrdilo, da katolicizem nikakor ni na-
sproten zdravemu telesnemu gibanju in športu,
kakor ga njegovi nasprotniki večkrat natolču-
jejo. Cerkev je najboljša poznavalka človeka
in je za njo tukaj kot povsod merodajen pravi

red, ordo, ki mora vladati med duhom in tele-
som. Cerkev je le proti takšnemu kultu telesa,
ki ubija duha in ga postavlja pod gospodstvo
materije. Naj se mladina le raduje tudi svoje
življenjske pomladi, toda tako, da bodo v zdra-
vih telesih tudi zdrave duše.

Maj nam pomenja pomlad in zato nov pri-
četek življenja. Tedaj je vse veselo in upolno
razpoloženo, kakor pred vzponom na goro. Sča-
soma pa se marsikdo upuha, pot in breme po-
stane pretežko, s povečano glavno in temnega
obrazu nejevoljen rine v breg. So pa tudi
takšni, ki ves čas ohranjajo bodrega duha. In
takih pomladanskih ljudi v vseh letnih časih
in razmerah je človeštvo treba. Ljudi, ki imajo
večno pomlad v srcih in na obrazu, ki razširjajo
pomlad, kjer se pojavijo. Ti so pravi blagoslov
za človeštvo, ker tudi v najbolj temne kotanje
naše solzne doline prinašajo sončne žarke. Na-
rodi bi brez njih ne mogli živeti. Žal, da ni-
mamo vsi tako srečne narave in tako lepih da-
rov. Vendar pa bomo storili dobro delo sebi in
solfjudem, ako se v lepem maju nasrkamo čim
več zdravja, čim več pomladi in čim več živ-
ljenjskega optimizma — ne nazadnje ob vzorih,
s katerim se krščanstvo prepleta cvetoči maj.
Drin

litisa. Obravnavala sta balkanske probleme, o ka-
terih se bo govorilo na konferenci balkanskega
sporazuma v Beogradu. Nato je bil zelo dolgo pri
Flandinu berlinski veleposlanik Andre François
Poncet.

Praga, 30. aprila. c. Trgovinski delegaciji med
Češkoslovaško in Madjarsko sta končali svoje
redno tromesečno delo in poslali svoje poročilo
vladama v Pragi in Budimpešti. Obe poročili sta
zelo optimistični.

Tudi Madžarska in Bolgarija

Budimpešta, 30. aprila. b. Iz poučenih krogov
se čujejo sledeče informacije: Madjarska ne na-
merava po zgledu Nemčije in Avstrije staviti svoje
rope glede svojega oboroževanja pred gotovo dej-
stvo, pač pa se bo poslužila taktike Turčije in
diplomatskim potom skušala priti do uresničitve
svojih ciljev glede vojne enakopravnosti. Po za-
nesljivih informacijah iz Sofije sta madjarska in
bolgarska vlada stalno v stikih zaradi tega vpra-
šanja in se lahko že v najkrajšem času pričakujejo
prvi diplomatski koraki za rešitev te zadeve.

„Podesničenje“ sovjetrov

Zakon o družinski morali

Moskva, 30. aprila. Sovjetska vlada je skle-
nila, da radikalno preosnuje juridično podlago dru-
žine in je izdelala zakon, ki kaznuje splave, zelo
otežkočuje ločitev ter določa alimentacije, čejar
doslej v Rusiji ni bilo. Vlada pripravlja tudi več
odredb, ki naj pospešujejo rodovitnost družin in
bo tudi uvedla davek na samce ter na družine brez
otrok. To slednje je posledica agitacije in raz-
prav, ki so se vršile v zadnjih letih z ozirom na
potrebo, da se ruski narod množi ter naseljuje
ogromne province, ki so bile pod sovjetsko vlado
gospodarsko in kulturno odprte.

Komisar za narodno zdravje Grigorij Kamin-
ski je povodem te namere izjavil, da mora sovjets-
ka Unija leta 1971 imeti najmanj 300 milijonov
prebivalcev. Strankine organizacije so dobile na-
log, da poudarjajo pomen družine in zakona ter
povzdigujejo materinstvo. To vse ima namen, da
se dvigne število rojstev, ki danes znaša 32 na
1000, kar je po sovjetskih računih premalo, saj je
pod carskim režimom bil ta procent znašal 50 do
40 na 1000. Važno vlogo igra pri nameravani dru-
žinski reformi naraščajoča plodovitost rumenega
plemena, ki ogroža rusko posest na Daljnem
vzhodu.

V zvezi s tem je zadnje čase tudi poudarjanje
zdrave spolne morale, stroge mladinske vzgoje in
borbe proti nenravnosti, ki se označuje kot so-
cialno škodljiva. Razvoj časa je torej prinesel s
seboj temeljito preusmeritev boljševizma, ki je
splošno hotel popolnoma izpreveriti moralne na-
zore, ki jih je imenoval »buržuazne«, pa jih mora
sedaj zopet potrditi, oziroma uvajati.

Izgredi v Krakovu

Varšava, 30. aprila. AA. DNB poroča: Pod
vplivom ekstremnih elementov je prišlo večeraj v
Kazanovu blizu Krakova do krvavih spopadov.
Spreved brezposelnih delavcev, ki je štel približno
5000 ljudi, je prišel pred delavnice tovarne loko-
motiv v Kazanovu in je hotel pregovoriti tiste
delavce, ki so bili na delu, naj zapuste tovarno.
Demonstranti so hoteli s silo izgnati delavstvo iz
tovarn. Policija je s solziljivimi plini razgnala
množico. Eno uro nato so se demonstranti po-
novno zbrali v predmestju in hoteli korakati na
glavni trg, kjer pa je prišlo do spopada s poli-
cijo. Ubila je ena oseba, devet pa je ranjenih.
Proti večeru je bil povsod vzpostavljen red in mir.

Buenos Aires, 30. aprila. AA. Po statistiki,
ki je bila sestavljena meseca decembra 1935, zna-
ša število prebivalstva Argentine 12.372.965. Glav-
no mesto Buenos Aires ima 2.268.137 prebivalcev.

Cesar še vedno upa

Addis Abeba, 30. apr. Dopisnik Havasa javlja, da se je danes nenadoma pojavil negetuš v Addisu Abebi v polni vojaški opremi. Zanj je bilo jasno, da je razširjal vesti, da je bil ubit, oziroma da je ušel na angleškem letalu v Kenijo. V svojem razgovoru z dopisnikom Havasa je cesar dejal, da so Italijani te in še mnogo drugih vesti s prozornimi lažljivimi nameni razpošiljali v svet. Italijani so se zelo daleč od zmag nad Abesinijo. Res je, da Italijani prodirajo po dolžini v abesinsko ozemlje, toda širina njihovega vdora je zelo skromna. Abesinija še dolgo ni zavzeta, četudi so sovražne armade korakale vzdolž ene njenih glavnih cest. Cesar se je, stoječ na gričku, raz katera je imel lep razgled nad Addis Abebo, razgovarjal z raznimi šefi in ministri o položaju. Šele ob 4 popoldne se je pojavil na ulici, kjer ga je ljudstvo spoznalo in mu navdušeno vzklikalo. Od vseh strani prihajajo v Addis Abebo večje ali manjše skupine vojakov od razbitih severnih front. Ljudstvo se italijanskega prihoda ne boji več. Vlada se bo bržkone izselila nočjo v notranjost dežele. Tuji bodo našli zavetje po inozemskih poslanstvih. Med abesinske vojske se vrača zopet zaupanje, ki ga je potrdila vest o zmagovalnem boju abesinskih armad na južni fronti.

Sasabaneh je padel

Rim, 30. aprila. TG. Agencija Stefani poroča iz glavnega stana italijanske armade, da so italijanske čete danes na severni fronti zavzele važno mesto Debra Tabor južno od Tsana jezera na poti do Magdale in Desija, na južni fronti pa mesto Sasabaneh in Bulale. Sasabaneh so zavzeli Somalijci, ki so jim pomagali črnosrajčni milničniki tiberske divizije in karabinjeri.

Agencija Stefani poroča: Po zmagi pri jezuru Ašangi in pred pričetkom napredovanja proti Addisu Abebi je maršal Badoglio objavil proglas vojakom, v katerem pravi, da je nadaljevanje prodiranja odvisno predvsem od ceste, ki vodi preko Amba Aladi in naprej proti Desiju in prav tako proti Addisu Abebi. Ta cesta vodi skozi nepristopne predele in se sedaj ne bo treba boriti samo s puškami, ampak tudi z lopatami, da se obrani cesta v redu.

Desije, 30. aprila. b. Po poročilih inozemskih dopisnikov s severnega bojišča je ponovno premeščen abesinski vojni glavni stan. Vrhovno poveljstvo je izdalo nalog, da se ustavi napredovanje Italijanov še pred Addis Abebo, zaradi česar je ukrajeno vse potrebno na odločen odpor. Kraj glavnega vojnega stana se iz bojni pred letalskimi napadi drži v strogi tajnosti. V tukajšnjih vojniških krogih so sprejeti te vesti z gotovimi pridržki z ozirom na dejstvo, da italijanske čete doslej niso naletele na močnejši odpor Abesincev, temveč so se le tu in tam pokazali manjši oddelki, ki pa so jih italijanske čete kmalu potisnile nazaj.

Addis Abeba, 30. aprila. b. Iz inozemskega vira se čuje, da je obramba abesinske prestolnice

dobro organizirana s popolnoma svežimi četami iz notranjosti države. Italijani bodo naleteli na zelo hud odpor Abesincev tam, kjer najmanj pričakujejo. V mestu še vedno vlada mir, ljudstvo pa je postalo hladnokrvno.

Gondar, 30. aprila. AA. (Stefani.) Na bregovih Tanskega jezera blizu polotoka Gorgore gradimo hidroelektrarno oporišče. Včeraj so vodna letala preletela jezero v svrhu izvidov. Vodna letala vzdržujejo zvezo tudi s četami, ki prodirajo jugozahodno od jezera.

Cete iz gondarske pokrajine so zavzele Debra Tabor, važno središče za trgovski promet.

Kolone tovornih avtomobilov nadaljujejo prodiranje po cesti, ki je na mnogih krajih razdrta. Ta cesta drži čez mnogo potokov, ki prihajajo z gorovja Fedema in ki od Gola dalje teko proti dolini Modrega Nila. Ta posebna konfiguracija tal ustvarja celo vrsto težkoč, ki so jih naše čete vse premagale. Po požitku od pretekle noči je kolona davi prodiranje nadaljevala.

Komunisti št. 198: Maršal Badoglio poroča: Zelo utrjene postojanke v Sasabanehu in Bulali, ki so jih projektirali in zgradili belgijski in turški častniki in ki so jih Abesinci trdnjavno brnili pod poveljstvom dedžasa Nasibuja, so čete generala Grazianija z naskokom zavzele včeraj popoldne. Evropske čete in somalijci, kraljevski karabinjerji, črne srajce in divizije Tibere, somalski bataljoni kraljevskega korpusa in razne druge kolonijalne čete so v težkih bojih tekmovale v hrobristi in vztrajnosti v boju z odločnim sovražnikom, ki je bil sklenil boriti se na življenje in smrt, da obrani utrjene postojanke, opremljene z vsemi možnimi obrambnimi sredstvi. Sovražnika na begu so zasledovale naše čete na tovornih avtomobilih.

Na severnem bojišču se nadaljuje prodiranje naših kolon proti Addisu Abebi. Naši oddelki, ki so krenili iz pokrajine okoli Tanskega jezera, so zavzeli Debra-Tabor, glavno mesto pokrajine Begemeder in bivši sedež rasa Kase.

Addis Abeba, 30. aprila. AA. Danes popoldne je ponovno letelo neko bombno letalo nad Addis Abebo. Bombnik je letal nekaj časa nad letališčem; iz tega sklepajo, da pripravljajo Italijani te polet, da prouče možnosti za pristajanje letal, bodisi bombnih, bodisi lovskih. Zdi se, da so italijanske prednje čete že prispale kakih 100 km severno od Addisa Abebe in da prodirajo proti prestolnici. Italijani ne prodirajo po glavni cesti med Desijem in Addis Abebo, temveč po stari cesti vzhodno od glavne. Zdi se, da je cilj italijanskih čet železniška postaja v Adul.

Stefani poroča, da se je dedžas Amedej, poglavar plemena Ologala z 10.000 vojniki predal Italijanom. Odslej se bo boril v italijanskih vrstah. Izjavil je, da meni, da je vojna proti Italiji izgubljena in da je cesar Haile Selasije izgubil glavni del svoje vojske, ki je ob času mobilizacije značala pol milijona vojakov.

Poljska in Ukrajinci

Složnost na Poljskem - preganjanje v Sovjetiji

Varšava, 26. aprila. Eno najbolj razveseljivih dejstev ne samo v poljski notranji politiki, marveč v zgodovini narodnih manjšin v Evropi sploh je preokret, ki ga je doživelo v zadnjih dveh letih ukrajinsko vprašanje. Če se spominjamo samo par let nazaj na tiste strašne kazenske pohode po ukrajinskih pokrajinah, ko je vojaštvo in policija teptala brez usmiljenja vse, kar je bilo Ukrajincem svetega, ko se je celo dogajalo, da poljski notranji minister ni maral sprejeti sivolasega ukrajinskega voditelja nadškofa Scepietkega, ki so ga na bolniški nosilnici prinesli v ministrovo predstobo, da bi nasvetoval pamet ministru, ki jo je očividno izgubil, in da bi od svojega toliko preganjanega ljudstva odvrnil zadnjo, najbolj kruto šibo preganjanja, če se spominjamo na to dobo, se nam zdijo naravnost čudežno, kako je ukrajinski problem takorekto izginil iz sveta in se o njem ne liši več mnogo. Zdi se, da je več razlogov, ki jih omenjamo v naslednjem naštetju.

Prvi in najbolj učinkoviti razlog je bil, da je poljska država sama priznala obetov ukrajinske narodne manjšine in da je na iskren in nedvoumen način pokazala dobro voljo, da jo tudi spoštuje. To je zasluha novega režima, ki vlada na Poljskem sedaj že dve leti. Poljska vlada, ki je obetila, da jo bo ukrajinska rana zastupila, ako je pravda, ne odstrani, je šla na delo s kavalerskimi kretnjami. Od ukrajinskih strank je zahtevala, da se naj izjavijo, če so za poljsko državno skupnost ali proti njej. In ko so stranke svoje stališče izpostavile, je poljska vlada z njimi napravila znani kompromis za parlamentarne volitve, pri katerih je bilo Ukrajincem zagotovljenih 19 poslanskih mest in 6 senatorskih. Tudi ukrajinske stranke so pokazale veliko politično zrelost, da so sprejele lojalno ponudbo poljske vlade. Tako se je zgodilo, da je ukrajinska narodna manjšina po 15 letih, odkar obetava nova Poljska, prvič veltopila v krog državotvornih ljudskih plasti in v aktivno sodelovanje v državnem političnem življenju.

Drugi razlog, ki je močno vplival na razvoj ukrajinskega vprašanja na Poljskem, je položaj Ukrajinstva v Sovjetski Rusiji. Ukrajinci na Poljskem so vsa leta sanjali o združitvi s svojimi brati pod Sovjetsko Rusijo, kjer so videli izpolnitev svojih narodnih vzorov. Sovjetska Rusija je dolga leta takšno razpoloženje ljudi opravičevala. Do l. 1933 nekako je sovjetska vlada ukrajinsko samobit silno podpirala in tudi dovolila, da so si Ukrajinci ustvarili skoraj popolno nacionalno samostojnost v velikem okviru sovjetske države. Ukrajinski minister za prosveto Skrypnyk je s dovoljenjem osrednje moskovske vlade uveljavljal z vsemi sredstvi ukrajinsko nacionalno misel po vseh šolah ter z vsemi sredstvi izpodiral rušino iz njih. Na vseučiliščih v Kijevu rušine sploh ni bilo več, razen kot predmet posebne stolice v istem vrstnem redu kot francosčina in angleščina. Toda l. 1934 se je Skrypnyk nenadoma zrušil. Po nalogu osrednje moskovske tajne policije je bil ubit in ž njim je padla tudi vsa ukrajinska narodna zgradba. V smrt sta mu sledila dva velika boritelja za ukrajinsko narodno samobit, brata Kruselnicka. Obtožena veleizdaje sta bila oboje na smrti in ustreljena. Četrta voditelj, znani profesor in politik Baczyński, pa je bil poslan na sovjetske otoke v izgnanstvo. Sledila je doba najhujšega preganjanja in zatiranja ukrajinstva ter bohoten razmah rušine ter strogo uveljavljanje centralizma na razvalinah poteptane ukrajinske avtonomije.

Ko so to Ukrajinci na Poljskem videli, jim je ljubezen do sovjetske Rusije podela. Ruska iredenta, ki je imela velike uspehe posebno v nekdanji Galiciji, je naenkrat umrla, kajti Ukrajinci na Poljskem so se zavedli, da imajo veliko večje možnosti za samobiten narodni razvoj v kulturni Poljski, kakor pa v židovski Rusiji. Poljska vlada je položaj spretno izrabila ter Ukrajincem ponudila roko v

spravo. Danes je ukrajinsko gibanje obratno usmerjeno. Danes hrepene Ukrajinci v sovjetski po združitvi z Ukrajinci na Poljskem. Ruska iredenta je utihnila in poljska se je močno oglasila onstran državnih mejnikov Sovjetske Rusije.

Kajpada je v zvezi s tem tudi velike važnosti, da so razne ukrajinske teroristične organizacije, ki so dolga leta sejele razdor in sporazume onemogočale, tudi naenkrat izginile. Prej, do l. 1933, sta obstajali dve takšni teroristični organizaciji, ki sta bili obe enako nevarni: Prva se je imenovala »Ukrajinska Organizacija Vojasov« (UOV) ali »ukrajinska vojaška zveza«, ki jo je vodil polkovnik Konowalec iz Berlina, kjer je imela svoj sedež, svojo propagandno centralo in tudi svoje denarne virov. Podpis nemško-poljske nenapadne pogodbe v januarju 1934 je imel to posledico, da je bila ta organizacija iz Nemčije izgnana, njeno premoženje pa zaplenjeno. Druga teroristična organizacija se je imenovala »Ukrajinska Organizacija Nacionalna« (UON), ki je imel svoj sedež v Pragi, kjer je tudi dobivala denarne prispevke za svojo propagando. Umor jugoslovanskega kralja Aleksandra in razkritja mednarodnih terorističnih združenj in priložnosti češkoslovaško vlado, da je napravila konec delovanju ukrajinskih terorističnih organizacij.

Ukrajinci, ki so sedaj pripravljeni sodelovati s Poljaki in tudi sodelujejo na vseh področjih državne življenja, so razdeljeni v več političnih in nepolitičnih združenj, med katerimi je treba predvsem omeniti naslednja tri največja:

1. »UNDO« (Ukrajinska nacionalna demokratska organizacija), ki jo vodi ukrajinski grško-katoliški nadškof v Lvovu Szepekyi.

2. »UKS« (Ukrajinski Katoliški Sojus) — Ukrajinska katoliška zveza —, ki je versko prosvetna organizacija v smislu katoliške akcije.

3. »UNO« (Ukrajinska Narodna Obrana), ki jo vodi grško-katoliški škof v Stanislavu Homysyn in je posvečena prosvetno narodno obrambnemu delu.

Vse tri skupine štejejo, kot smo že navedli, 19 poslancev (14 iz Galicije, 5 iz Volinije) ter 6 senatorjev (5 iz Galicije in 1 iz Volinije). V parlamentu so organizirani v svojih lastnih klubih ter so na vodilnih mestih skoraj v vseh parlamentarnih komisijah. Ukrajince je tudi eden od 5 podmaršalov ali podpredsednikov sejma in senata. Zadnja proračunska debata v parlamentu je pokazala, da je sodelovanje Ukrajincev res tvorno in koristno. Govorniki, ki so nastopili, so vsi izrazili svojo pripravljenost, da po 15 letih razočaranja sodelujejo pri izpolnjevanju »skupnega poslanstva poljskega in ukrajinskega naroda« v zgodovini človeštva. Ministrski predsednik Kosiński, ki postaja eden najbolj vidnih mož v evropski politiki in je že dalje časa pokazal, da hoče biti tudi eden najbolj dalekovidnih reformatorjev poljske notranje politike, je ukrajinske izjave vzel na znanje z izjavo, da bo Poljska držala svojo prisego, »da bodo v njej države vse enakopravne, naj pripadajo temu ali onemu narodu«. Evropa je tega preokreta na Poljskem lahko vesela.

Iz Bolgarije

Sofija, 30. aprila. AA. Kakor je bilo že na kratko javljeno, je vojaško kasacijsko sodišče obilo pritožbo na obsodbo sofijskega oblastnega sodišča, ki je obsodilo na smrt na vesalnih bivšega notranjega ministra polkovnika Kruma Koleva in polkovnika Radoslava Kalandarova. Vojno kasacijsko sodišče se je obenem izjavilo soglasno z mnenjem sofijskega oblastnega sodišča, da lahko vojno ministrstvo predloži kralju prošnjo za pomilostitev v tem smislu, da spremeni smrtno kazen v doživljenjsko robijo kakor tudi, da se zniža denarna kazen od pol milijona levov na 275 tisoč levov.

Nesreča na Dravi

Tri smrtno žrtve

Danes okoli 15 se je zgodila pri št. Janžu na Dravskem polju velika nesreča, pri kateri so izgubili življenje trije delavci. Bili so zaposleni pri delih za regulacijo Drave med št. Janžem in Vurbergom. Ob navedeni uri je vozilo šest delavcev težko naložen čoln kamena od levega, vurbškega brega, na desni breg. Ko so bili že prav blizu obrežja, kjer so nameravali kamene odločiti, so zavozili nenadoma v nevaren vrtnec, kar je povzročilo, da se je čoln z vso težo prevrnil in potopil. Vseh šest delavcev je padlo v deroče valove Drave, ki je na tem mestu do 15 m globoka. Trem se je posrečilo z veliko muko priplavati na breg, tri pa so zagnili dravski valovi, v katerih so našli nesrečni delavci smrt. Utopljeni so: 32 letni Ivan Pekola, 32 letni Alojzij Kranjc, oba iz Loke ter 35 letni Friderik Pečnik iz Rošje. Vsi trije so bili oženjeni. Zapustili so žene in obilo nepreskrbljenih otrok. Trupel utoplencev do časa, ko to poročamo, še niso našli.

Naše radiopostaje

Ekspozice poštnega ministra

Belgrad, 30. apr. Danes ob petih popoldne se je začela seja finančnega odbora narodne skupščine. Na tej seji je minister za pošto, brzojav in telefon dr. Branko Kaludjerić podal svoj ekspozice o gradnji radijskih postaj. Poslancem so razdelili prepise pogodb, ki jih bo pošto ministristvo sklenilo z družbo Radio d. d. Zagreb in z družbo Radio d. d. Belgrad. V zvezi z načrtom teh pogodb je minister podal obširen ekspozice, v katerem je med drugim poudaril:

Preden je ministrstvo za pošto, brzojav in telefon izdelalo načrt teh pogodb, so ta načrt pregledala in odobrila vsa ministrstva in podala svoje pripombe, ki jih je pošto ministristvo upoštevalo. Tudi vrhovno pravobranilstvo je imelo s poštanim ministrom več sej.

Minister je nato poudaril posebno nacionalni moment novih radijskih postaj glede na stanje radiofonije v državi in na zgradbo velikih radijskih oddajnih postaj v Belgradu, Zagrebu in Ljubljani, kar je vprašanje naše nacionalne časti in varnosti. Zato je to vprašanje gledati z izvenstrankarskega nacionalnega stališča in ne s stališča večine in opozicije. (Viharno ploskanje na strani večine in opozicije.) Minister je dalje zaprosil poslance, da odobro sklenitev predlaganih pogodb, ker bodo s tem glasovali za nacionalno varnost in narodno obrambo.

Glavne določbe pogodbe z Radijem d. d. v Belgradu in z zagrebškim Radijem so: trajanje pogodbe 15 let, in če se leto dni pred potekom ne odpove, se avtomatsko podaljša za nadaljnjih pet let. Oč naročnine gre družbi 60%, državi pa 40%. Če število naročnikov na določenem področju preseže 10.000, ima država pravico do 50% čiste dobička. Minister se je z zastopniki družb v Belgradu in Zagrebu razgovoril o tem, pod katerimi pogoji bi prevzeli gradnjo teh radijskih oddajnih postaj:

I. 1. Družba Radio a. d. Belgrad, glavna postaja v Belgradu 100 kw. — 2. Radijska postaja v Skoplju, 10 kw. — 3. Prenosni sedanjje belgrajske postaje na novo valovno dolžino in njen prenos v Sarajevu.

II. 1. Radio d. d. Zagreb: glavna postaja v Zagrebu 20 do 25 kw nemodulirane antenske sile in 2 radijska postaja v Splitu 3 do 5 kw nemodulirane antenske sile.

Odbor ministrov je po izjavi ministra za ptt. v načelu odobril podaljšanje veljave pogodb in tudi vrhovno državno pravobranilstvo je nanjo pristalo. Zdej pride še v končno odobritev na sejo ministrskega sveta.

MEY-1714

Domači odmevi

Seja vlade

Belgrad, 30. aprila. m. Popoldne je bila pod predsedstvom predsednika vlade dr. Stojadinovića seja ministrskega sveta. Navzoči so bili vsi v Belgradu nabijajoči se ministri. Po seji je minister brez portfelja dr. Miha Krek zbranim častnikom dal naslednji komunikat:

»Danes, 30. aprila 1936, se je na seji ministrskega sveta, ki ji je predsedoval dr. Milan Stojadinović in ki je trajala od 16 do 20, govorilo o raznih resornih vprašanjih. Med drugim je ministrski svet na predlog kmetijskega ministra sprejel uredbu o sanaciji Osrednje zveze hrvatskih kmetijskih združenj v Zagrebu ter uredbu z zakonsko močjo glede ureditve dolgov, izdanih na podlagi zakona o posojilih in obrestih.«

Slovenska odposlanstva pri dr. Korošcu

Belgrad, 30. apr. m. Notranji minister dr. Anton Korošec je danes sprejel delegacijo iz Slovenske Bistrice, v kateri sta bila med drugimi dr. Boštjan Sehaubach ter slovenjebistriški župan Ivan Kos. Delegacija je ministra prosila za posredovanje, da se nameravane premostitve iz Slovenske Bistrice v Varaždin ne bi izvršile. Dr. Korošec je delegaciji obljubil vso svojo pomoč.

Posredovanje za kočevski okraj

Belgrad, 30. apr. m. Semkaj je prispel bivši narodni poslanec za kočevski okraj Škulj, ki je danes v zadevi ohranitve kočevskega rudnika posredoval tudi pri vojnem ministru, generalu Mariču, glede tega, da bi se vojaške dobave iz tega rudnika obranile v dosedajni višini in preprečila še nadaljna redukcija že tako maloštevilnega delavstva. G. Škulj je obiskal tudi prometnega ministra dr. Spaha. Oba ministra sta izjavila, da bo o tem vprašanju govor na prihodnji seji ministrskega sveta. Nato je bil g. Škulj sprejet tudi pri gradbenem ministru Kožulu, katerega je zainteresiral za razna gradbena dela ter za rešitev vprašanja preeskrbe Suhe krajine z vodo.

Auto OUZD treščil v tovorni voz

Kranj, 30. aprila. Danes okrog 5 popoldne je prišlo v Strazišču pri Kranju do prometne nesreče. V smeri iz Ljubljane proti Kranju je vozil avto OUZD. Poleg soferja je sedel spredaj neki dijak iz Kranja, zadaj pa ravnatelj OUZD dr. Jože Bohinjc s svojo soprogo. V Strazišču je avto dohitel nekega voznika, ki je vozil na dveh sklopljenih tovornih vozovih pesek. Po izjavi soferja, je vozil voznik na levi strani. Sofer je trobil, toda voznik se ni mogel pravočasno umakniti. Medtem ga je hotel sofer že prehiteti. Prostor na levi strani pa je bil že preozek, cesta pa premastna, da bi se mogel avto pravočasno ustaviti. Tako je prišlo do nesreče. Sprejdeno levo kolo avtomobila je zadelo v zadnje kolo voznikovega voza, nakar je avto zaneslo na travnik. Avto se je pri tem zaletel v neko hrusko in se močno poškodoval. Osebe v avtomobilu so bile neznatno poškodovane.

Dunaška vremenska napoved: spremenljivo, ponekod obilna oblačnost z dežjem, tudi nevihte.

Glavne karakteristike pogodbe z belgrajskim radijem so:

1. Gradnja postaje 100 k. w. v Belgradu in v Skoplju radijske postaje 10 k. w., belgrajska radijska postaja jakosti 2 k. w. se ima pa preurediti na novo valovno dolžino in prenesti v Sarajevo kot radijska postaja. Vse tri postaje tvorijo celoto in vse bodo prenašale program belgrajske postaje. Obe radijski postaji bosta vezani z belgrajsko s posebnim vodom.

2. Društvo v Belgradu se obveže zgraditi radijdom za ceno 3.5 do 4 mil. Din. V tem domu bodo prostori za studio in upravo.

3. Celotna investicija je preračunana napribo 30.5 mil. Din.

4. Vse postaje kakor tudi radijdom imajo biti zgrajene na zemljišču družbe. Izvzeta je le postaja v Skoplju, ki mora biti zgrajena na državnem zemljišču. Rok za izgradnjo Radijdoma in postaje v Belgradu in Skoplju je določen na 18 mesecev od podpisa pogodbe, postavitev postaje v Sarajevu pa najkasneje 4 mesece po izročitvi belgrajske postaje v promet.

5. Društvo položi kavecijo 1.5 mil. Din.

6. Vse gradnje in montaže bodo pod državnim nadzorom.

Glavne karakteristike pogodbe z družbo Radio d. d. Zagreb pa so:

1. Društvo se obveže zgraditi in ekoloirati radijsko postajo v Zagrebu jakosti 20 k. w. in njegovo radijsko postajo v jakosti 3 k. w. Obe postaji tvorita celoto. Postaja v Splitu bo dajala zagrebški program.

2. Celotna investicija za to postajo bo znašala 12.1 miliona Din.

Na vprašanja nekega poslanca, kaj je z ljubljansko radijsko postajo, je minister izjavil, da do nedavnega ni mogel govoriti z interesi v Ljubljani, ker je bil na postaji komiseriat. Stvar postaja zato šele zdaj aktualna.

Ko je minister predlital svoji ekspozice, se je na predlog predsednika finančnega odbora Mite Dimitrijevića seja zaključila, da bodo mogli gg. poslanci, člani odbora podrobno proučiti načrt pogodb in o njih razpravljati jutri na seji ob 10 popoldne.

Minister je posebno poudaril, da bi rad slišal pripombe vseh poslancev, ker je že od nekdanj izjavljal, da želi to svoje delo končati ob najširšem nadzorstvu javnosti in pristojnih činiteljev.

O leti stvari se bo razpravljalo tudi na seji finančnega odbora senata, pojutrišnjem 2. maja.

MEY-1714

Romanje v Lurd

Belgrad, 30. aprila. AA. Odbor za lurdsko romanje v Zagrebu priredi romarski izlet iz kraljevine Jugoslavije v Lurd pod vodstvom dr. Pavla Lončarića, prefekta nadškofijskega bogoslovnega seminarija in docenta bogoslovne fakultete univerze v Zagrebu. Odhod romanja iz Zagreba bo 8. avgusta, vrnitev pa okoli 25. avgusta t. l. Odbor se je obrnil do predsednika vlade s prošnjo, da državnemu uradništvu, ki ima v tem času letni dopust, predstojniki dovolijo udeležbo pri tem izletu. Predsednik vlade je pristal, da se državnim namestnikom lahko dovoli, da porabijo letni dopust v Franciji, oziroma, da se lahko udeležijo romanja, v kolikor to dovolijo koristi službe

Popusti za Oplenac

Belgrad, 30. aprila. AA. Železniška uprava je dala kakor poprej tudi letos 66% popust voznine potnikom na Oplenac, ki potujejo v skupinah najmanj po 20 oseb. Znižani vozni listki in vse druge informacije o prevozu se lahko dobe na vseh železniških postajah. Popust velja z vseh postaj v državi do postaje Aranđelovac in Mladenovac. Za prevoz od Mladenovca ali Aranđelovca do Oplenca in nazaj je treba vnaprej rezervirati prostore pri avtobusnem podjetju v Belgradu, Kralja Aleksandra št. 7, telefon 25-271 in 23-036. Skupinam dijakov se priporoča, da gredo na Oplenac vsakek ob delavnikih zaradi udobnosti na vožnji.

Nova politična pisarna

Odkar je bivši minister g. Božidar Maksimović izstopil iz vlade g. Uzunovića, se do danes še ni izkazalo politično udejstvoval, razen nekaj političnih večerij, katerih se je udeležil, in pa volitev pred letom dni, ko je samostojno nastopil s svojo kandidatsko listo. Sedaj pa se je opogumil in je v Belgradu na Prestolonaslednikovem trgu št. 28 odprl politično pisarno. Ob otvoritvi pisarne so priredili njegovi pristaži kar celo slovesnost, pri kateri je Maksimović tudi govoril in poudarjal potrebo združevanja politikov. Splošno se smatra, da bo g. Maksimović po dolgem tiem opazovanju našega političnega življenja v kratkem aktivno po segel v politiko.

Pogreb kralja Fuada

Kairo, 30. aprila. AA. Danes predpopoldne je bil svečan pogreb kralja Fuada. Pogreb se je izpremenil v impozantno manifestacijo narodne zvestobe. Na ulicah, po katerih je šel sprevod, je bilo več kot 300.000 ljudi. Vse trgovine so bile zaprte, prečela mnogih hiš so bila pa prekrita s črnim florom. Točno ob 10 so strelji iz topov napovedali začetek pogreba. Kralja je ložala na lafeti, pokriti z egiptsko zastavo. Poleg lafete so korakala odposlanstva gardskih enot. Pogreba so se udeležile vse čete prestolniške garnizije. Za krsto so stopali prine Muhamed-Ali-Hasan, predsednik vlade Ali maher-paša, veleposlanstveniki in britanski visoki komisar. Za njimi so stopali člani diplomatskega zbora in druge visoke osebnosti. Ob hodnikih so stale delegacije in korporacije. Po obredu v džamiji so truplo pokojnega vladarja pokopali v grobnici, zgrajeni po navodilih pokojnikovih.

Ljubljana — mesto vrtov

Ljubljana, 30. aprila. Zadnja številka »Kronike« priobčuje zanimive spominke nekega nemškega politika, ki je pred pol stoletja potoval skozi Ljubljano ter jo primerjal z drugimi mesti. Označil je Ljubljano kot gospodsko mesto v nasprotju z recimo dolgo časnim Celovcem.

Ljubljana je še danes mesto, ki ima gospodski značaj, to je, da so ljudje skoraj vseh stanov na svoje mesto ponosni, da pazijo na zunanost svojih ulic, svojih hiš, na svojo lastno zunanost in na zunanost vsega mesta. Toda, ako bi danes prišel v Ljubljano kdo, ki našega mesta dosedaj ni poznal, ter bi hotel ugotoviti njegov značaj, bi moral še prej, kakor označbo »gospodsko mesto«, napisati označbo »mesto vrtov«.

Ljubljana je imela vedno vrtove, odkar sploh obstoja. Ko je Ljubljana v prejšnjem stoletju postala važno trgovsko mesto — saj je šla vsa trgovina iz Podonavja, Poljske in južne Nemčije k morju, to je k Trstu, le skozi Ljubljano — pa se je kultura vrtov razvila v Ljubljani do najvišje mere.

Stari Ljubljančani se spominjajo, da je še pred kakimi 50 leti imela vsaka ljubljanska trgovska hiša krasen vrt in vsaka trgovska družina svojega vrtnarja. Ta vrtnar je imel kar določene naloge. Oskrboval je vrt, grebel po njem, ga pognojil in dnevno pošiljal velike šopke cvetlic v hiše svojih gošpodarjev. Bogata družina skoraj ni imela ugleda v Ljubljani, ako ni imela v poletnem času v svojih sobah velikih šopkov raznih cvetlic, recimo kamelij...

Ljubljana si je naročala celo tuje vrtnarje, zlasti iz Italije, iz Češke in od drugod. Ko je prišel v Ljubljano ustanovitelj sedanje vrtnarske trdnice stari Heremansky, je gojil krasne skupine cvetlic. Slovenski vrtnarji pa so bili zaposleni pri raznih graščinah. Posebni mojstri so bili v vrtnarstvu Tunjani. Slovenski vrtnarji so se vzajemno med seboj izobraževali ter se redno ob nedeljskih popoldnevih medsebojno obiskovali. Na vrtovih so skupno študirali ter motrili razne eksotične rastline. Kdor je znal vzgojiti lepšo rožo in lepši cvet, je imel večje spoštovanje ter je bila njegova gošpada bolj ponosna na svoj vrt. Vrtnarji pri bogatejših družinah so dobro zaslužili.

Lepota teh vrtov pa ni bila tako vidna širši javnosti. Vrtnarji pri bogatejših družinah so prav dobro zaslužili, toda njihove umetnine so bile skrite za debelim zidom in za živo mejo. Primer takih vrtov z bogatim cvetjem in s precejšnjo kulturo, toda za skoraj neprodorno živo mejo, je vrt vile Zeschko pri banski palači. Tudi nunski vrt slovi po svoji lepoti.

Po vojni pa se je zbralo v Ljubljani nekaj ljubiteljev sodobnega vrtnarstva. Rač. svetnik v pokobu Bukovec je z nekaj prijatelji na Prulah osnoval vrtnarsko društvo. Kot sadjarski strokovnjak se mu je pridružil nadzornik Humek. Sodobna tendenca ljubljanskih vrtnarjev-ljubiteljev ni bila toliko posvečena eksotičnim rastlinam, pač pa bolj cvetličam trajnicam.

Tako vidimo, da v Ljubljani raste sedaj nova vrtnarska kultura.

V stiskah, ki jih povzroča čas, se človek vedno bolj zateka v duševno življenje in moramo reči, da najde človek mnogo duševne utehne prav v vrtu. Vrt je izraz duše.

Važno nalogo ima pri vrtnarstvu arhitektura.

Dokler je bilo stavbno gibanje v Ljubljani obsežno, se arhitekti skoraj niso zanimali za vrtove. Ako so napravili načrt za hišo, so kvečjemu seminjala napravili še tloris za vrt, to je bilo pa tudi vse. Toda vrtovi zahtevajo več: sodelovanje arhitekta z vrtnarjem, ali pa arhitekta, ki je hkrati vrtnar. Arhitekt, ki snuje načrt za vrt, mora namreč poznati lastnosti rastlin, zlasti dreves. Pravo Kolumbovo jajce je v tem oziru bil mojster Plečnik.

Ki je prvi osnoval moderni vrt v Ljubljani, namreč pri villi gradbenega ravnatelja inž. Prelovška za cerkvo sv. Jožefa. Mojster Plečnik je ustvaril pravo harmonijo vrta in hiše. Vrt vsebuje bogastvo lepote, dasi moramo pripomniti, da ima vrt tudi nekatere pomanjkljivosti glede drevec, ki raste prehitro. Ako bi bil vrt vestno negovan, kar zahteva seveda mnogo truda, bi predstavljal izbrano umetnino, kakršne morda v vsej državi ni. Kljub temu pa vidimo na tem vrtu impozanten vhod, obloge s ploščami, monument, ljubeč ribnik. Barve se na tem vrtu prelivajo vsako uro in človek more najti na tem vrtu vsako uro in ob vsakem letnem času kaj novega.

Nekaj podobnega kakor na Prelovškem vrtu je napravil mojster Plečnik tudi na bregovih Gradščice, kjer je na stičnem način združil zelenje okolice s hišnimi naselbinami.

Vzglede Plečnika je izrazil še mlade arhitekta, posebno njegove učence, ki sedaj izdelujejo krasne načrte ter jih tudi delno uresničujejo. Glavne točke, kjer se razvija arhitektura v vrtovih, bi bile v Ljubljani: Bežigrad, Mirje, Vič, Šiška, dolenski okraj in deloma tudi Barje. Dovršene vrtove imajo tudi nekatera ljubljanska župnišča. Poseben prehod iz domovanja na vrt pa predstavlja Oblakova vila nad Dolensko cesto. Ta vila je po svoji osnovi edinstvena v Ljubljani. Prečelje hiše so same vrtno verande, pred njimi lep vrt, tako da ima gospodar vsak čas občutek, da je napol v hiši, napol v vrtu. Načrte za to hišo je napravil arhitekt Tomažič. Ta arhitekt je napravil tudi načrte za skupino hiš Vzemajne zavarovalnice v Dermotovi ulici, kjer je prav tako naglasil vrtni značaj naselbine.

Ginljivo je gledati tudi ljubezen malih ljudi do vrtov.

V Rožni dolini, kjer so razkošne vile, pa tudi skromna delavska stanovanja, dalje tipično delavske naselbine v Zelini jami, na Kodeljevem, v Mostah, povsod vidimo ljubke vrtičke. Ljudje se ne zadovoljeje tukaj več samo s ližolovimi nasadi, temveč goje celo redke cvetje, recimo sedaj spomladi krasne narcise, v pozni jeseni pa opazimo na mogih zasebnih vrtovih prelepe krizanteme. Za Trnovo in Krakovo vemo, da sta bila od nekdanj vrtnarska okraja, vemo pa tudi, da so Trnovčani

in Krakovčani poleg ljubiteljev cvetlic zelo spretne trgovci, ali vsaj spretni trgovski vrtnarji.

Napake v prejšnjih letih so bile, da so ljudje gradili hiše po napačnem računu. Uradnik je na primer hotel hišo za 100.000 din, kolikor je imel denarja ali kredita, gradbeni stroški pa so nakrat narasli na 150.000 din, ali še več, tako da je celo za hišo zmanjkalo, za vrt pa sploh ni ostalo ničesar. Sedaj pa je prišel čas, ko ljudje pri stavbah in proračun vnašajo tudi postavke za vrt. Šele hiša z vrtom predstavlja pravo celoto. Resnično ima človek od lastnega domovanja šele tedaj popoln užitek, ko spomladi opazuje brstenje cvetja in zelenja ter se malo pozneje raduje cveta, kakor recimo sedaj trobentice, narcisi, tulipani, dalje raznih cvetlic trajnic, kakor troljusa, srčkov, cvetja španskega bezga itd. Največjo vlogo pa imajo sedaj razne skalnate cvetlične partije. To cvetje so uvedli Nemci pri takih hišah, ki stoje bolj na bregu. Tudi v Ljubljani imamo več stavbišč, ki so nekoliko zvišane, recimo ob vznožju Rožnika in Golovca. Nekateri ljubitelji pa so ustvarili umetne skalnate vrtove v terasah. Tu so nasadili planinsko cvetje, kakor flokse, aubricije, aurikele in druge. Grede teh cvetlic so kakor preproge.

Dandanes je Ljubljana pravo vrtnarsko mesto. Ljubljančane je prešinila prava vrtnarska ideja. Saj še celo tako revno kolonijo, kakor je Galjevica, obkrožajo ljubki nasadi cvetlic in sadnega drevja. Računati moramo, da je v Ljubljani sedaj okoli 5000 lastnikov vrtov, samih ljubiteljev vrtnarstva. Nešteto je ljudi, ki izdajo zadnji svoj denar za vrt. Vrtnarstvo je v slovenski kulturi in tudi v gospodarstvu je postalo velik činitelj. Tudi mlade arhitektnje se zanimajo za vrtnarstvo. S svojim okusom bodo nedvomno ustvarile še mnogo.

Nujno potrebno bi bilo, da bi se v Ljubljani ali kje drugje v Sloveniji osnovala vrtnarska šola.

ki bi izobraževala širše občinstvo v vrtnarjenju, pa bi tudi vzgajala dobre vrtnarske pomočnike.

Popolnoma novo okrasje, ki krasi ljubljanske vrtove, pa so japonske češnje, ki sedaj bujno cveto. Te češnje imajo gostejši cvet, kakor naše domače češnje, pač pa ne rde, ali vsaj redko. Prašniki in brazde pri teh cvetovih so namreč močno okrnili.

Ljubezen Ljubljančanov do cvetja kaže najbolj slika, ki jo vidimo vsako popoldne okoli 10. 11 na ljubljanskem trgu. Vsaka gospodinja se vrača s trga s šopkom cvetja. To izgleda kakor pravo ženitovansko potovanje. V Ljubljani skoraj ni doma, še tako skromnega stanovanja, ki ne bi bilo okrašeno s cvetjem.

Ljubitelji vrtov že snujejo odbor, ki bo pokazal dosedanj uspeh vrtnarskega stremjenja v Ljubljani. Ta uspeh se bo pokazal na letošnji vrtnarski razstavi, ki bo v jeseni na ljubljanskem velesejmu.

Uspehi mednarodne železniške konference v Ljubljani

Ljubljana, 30. aprila.

Včeraj smo poročali o zaključku mednarodne železniške konference v Ljubljani. Kakor smo izvedeli, ta konferenca ni uspela tako, kakor bi bilo želeli, ker so mnjenja železniških delegatov zastopali 6, oziroma 7 narodov, zelo različna in je težko zahtevati, da delegati v poldrugodnevni konferenci sestavijo mednarodno nomenklaturu in definicijo izvoznega blaga, ker to ni samo gospodarsko, temveč tudi politično in mednarodno-trgovsko vprašanje. Pač pa je konferenca uspela vsaj v tem, da je določila načelne smernice, po katerih naj se v bodoče sestavlja mednarodna nomenklatura. Delegati so v sredo popoldne odšli na izlet na Bled, danes pa so po večini odšli domov. Nekateri delegati pa še prisostvujejo konferenci, ki se je pričela danes in katere glavni namen je, da uredi vprašanje prometa z Jadranskim morjem.

Raziskovalci sv. pisma - razpuščeni

Maribor, 30. maja.

Kr. banska uprava je razpustila društvo »Svetionik, udruženje istraživača sv. pisma za kraljevinu Jugoslaviju u Mariboru«. Tako je posegla vmes državna oblast in napravila konec društvu »Bibelforscherje«, ki je že davno prekorajšilo delokrog svojih statuten ter se svojo nerodno, od tujezemskega kapitala podpirano propagando rušilo verski mir in rovarilo proti državnemu redu.

Skrb za napredek gradbene umetnosti - ali nevoščljivost?

Franciškanci v Zagrebu nameravajo zgraditi lepo cerkev luške Matere božje. Arhitekt prof. Plečnik je naredil načrte za to veliko svetilišče in sicer zastoni. Nekateri inženjerji v Zagrebu so razdraženo nastopili proti njemu, češ, da je to nekolegijalno. »Hrv. Straža« jim odgovarja s sledečim člankom, katerega posnemamo: »V nedeljo je Zdrženje inženjerjev in arhitektov imelo svojo glavno letno skupščino. Predsednik društva inq. Sai, znani član zagrebske prostozidarske lože »Maksimilijan Vrhovac«, je zadnje izdih svoje oblasti porabil za to, da se je obregnil ob Cerkev. Gre za slovenskega, svetovno znanega arhitekta prof. Plečnika, ki je franciškanom v Vrbaničevi ulici zastoni izdelal načrt za zgradbo velikega svetilišča luške Matere božje. Inq. Sai je napadel prof. Plečnika, da je storil »nekolegijalno« delo, ko je zastoni izdelal načrt za cerkev luške Gospe in se mu pri tem neokusno posmehoval, češ, da si je zavaroval »količek« v nebeškem raju. Poleg tega je napadel tudi Cerkev, češ, da zahteva od »rečev« arhitektov, da se zadovolje z blaženstvom na drugem svetu, na tem svetu pa da »rečev« trpe lakoto s svojimi otroci vred.

Kaj je prav za prav z gradnjo cerkve luške Matere božje v Zvonimirovi ulici? Za zgradbo te cerkve se zbirajo prispevki že 3 leta. Dosedaj je nabranega okrog pol milijona dinarjev. Vso, potrebna za celotno zgradbo, pa je preračunana na 12 milijonov dinarjev. Ako bi se izplačala nagrada arhitektu za načrte po tarifi, bi samo ta nagrada znašala nad 720.000 Din, to je, arhitekt bi samo za načrt odnesel vso dosedaj nabrano vsoto, poleg tega bi mu pa samostan še ostal dolžan okrog 220.000 Din. Tako bi moral samostan v Zagrebu in okolici zopet zbirati kakor tri, štiri leta, da bi mogel plačati ta zaostanek nagrade, cerkev se ne bi niti premaknila od svojega temelja. Ker pa nikakor ni gotovo, da bi samostan mogel zbrati tistih 220.000 Din za nagrado arhitektu, ker ljudje v ta namen ne bi hoteli dati, bi si moral samostan zopet izposoditi 220.000 Din, plačati arhitektu načrt in za glavno redno plačevati obresti, cerkev pa bi ostala samo v načrtu. Prav radi teh težkih razmer so naprosili arhitekta in prof. Plečnika, da napravi načrt in on ga je izdelal — zastoni.

Železnica — zrcalo življenja

Potniški vagon je vedno kakor majhen izsek iz življenja: karkoli se v življenju velikega ali nevelikega dogaja, pa tudi ne dogaja, to se zrcali v vagonu III. razreda naših železnic. Življenje ne pozna praznika, ne cerkvenega, ne delavskega, ne državnega, življenje teče enakomerno ali razburkano, toda teče stalno in brez odmora, vagoni pa tudi ob največjih praznikih ropotajo po železnih tračnicah. Kristus je zapovedal praznovanje nedelje, toda povedal je tudi farizejem priloiko o človeku, ki mu v soboto, na judovski zapovedani praznik, pade osel v jamo, pa ga le izvleče, kar bi vsakdo storil. Ta človek, ki dela na Gospodov dan, je Kristusova prispevka za današnjega železničarja, za potnika, za vsakogar, ki mora zaradi nujnosti delati tudi ob nedeljah. Ljudi, ki morajo potovati ob nedeljah, pa je mnogo, nekateri recimo večina Ljubljančanov, pa sploh nimajo nikdar druge prilike za potovanje kakor ob nedeljah. Nedelja, kljub svojemu imenu, ni dan brezdelja, temveč dan razvedrila, ki ga je človek potreben, razvedrila, ki ga dobi za dušo in za telo. Nič ne nima pravice sklicevati se, da ob nedeljah ne more k službi božji, ker je za to povsod dovolj prilik. Potovanje z železnico nikoli ni zapreka za obisk službe božje.

Železničar je vesel, kadar sme in more v krogu svoje družine preživeti miren večer, uživati miren, solnen dan, bodisi nedeljo, bodisi prvi maj. Prvi maj je že pred leti izgubil pravico, da je praznik izključno marksističnih organizacij, postal je resnično praznik delavstva. Praznuje ga delavstvo vseh strok in vseh prepričanj, skoraj v vseh državah. V Ljubljani je bila uvedena celo lepa tradicija, da se je zbiralo krščansko delavstvo vsakega prvega maja na Rožniku ter imelo tam skupno službo božjo. Vselej pravi železničar obžaluje, ako na dan prvega maja ni prost. Vsi pa seveda ne morejo biti prosti, zakaj železnica je taka kakor življenje, nikdar ne sme prenehati.

Železničar ve: ko je na sveti večer ali na veliko soboto spremljal potnike iz mesta na deželo in obratno, bili so to potniki, ki so potovali k svojem, da z njimi prežive praznike. V vagonu so sedeli in gledali brezizrazno predse, kakor da jih vsa okolica nič ne zanima: v resnici pa so bili z mislimi že okoli matere, žene, otrok... Drugi so bili dijaki. Nestrpnost se že veselo počitnice, prostih dni, da se odpočijejo od študija in da zamenjajo šolske dvorane z ljubo domačo izbo, tretji so vojniki, ki hite na dopust, tu so zopet uradniki, tu so kmetska dekleta, ki služijo v mestu, jetniki, ki so bili pogojno ali stalno odpušteni iz zaporov, tu so vsi, katerim pomenja praznik nekaj več, kakor onim, ki žive stalno na istem kraju kakor priklenjeni.

Prvi maj je dan izletov. Toda izletnik se raz-

Odol je najboljši prijatelj vaših zob

Sedaj pa, v čem je »nekolegijalnost« profesorja Plečnika in greh cerkvenih oblast. Profesor Plečnik je s tem, da je načrt izdelal zastoni, prav za prav svoj honorar poklonil cerkvi. Ta korak prof. Plečnika ne samo da ni v škodo kolegov arhitektov, ampak jim je celo v korist. Ako bi se prof. Plečniku izplačal honorar, bi franciskani sicer imeli načrt, toda z gradnjo bi z ozirom na majhno vsoto, s katero sedaj razpolagajo, še ne mogli začeti, ker bi ostali še celo dolžni. Zaradi tega daru prof. Plečnika pa je omogočen začetek gradnje in s tem zaslužek tistih graditeljev in podjetnikov, ki bodo gradili in nadzorovali dela, da o zaslužku revnih in nezaposlenih delavcev niti ne govorimo. Po vsem tem prof. Plečnik zasluži ne grajo kolegov, ampak pohvalo.

Sicer pa, če smo že pri tem, moramo tudi omeniti, da je samostan v Vrbaničevi ulici, ki zida svetilišče, s svojim dobredelnim delom že toliko storil za najrevnejše sloje svoje okolice, da jih masoni ne bi nikdar dosegli, tudi če bi obstojali do konca sveta.

Toda »bratru« Saiju izlet v antiklerikalizem ni prav nič koristil. Zagrebski inženjerji in arhitekti dobro poznajo eksotično humanitarost in politično »humano« delo masonskih bratov in službi prolinarodnih režimov, zato so temeljito očistili upravo svojega združenja in v novi odbor niso izvolili niti enega člana dosedanje uprave. To je bil najboljši odgovor inq. Saiju na njegovo navidezno zavzemanje za stanovske interese inženjerjev, prav za prav pa za službo temnim namenom lože.

likuje od izletnika. V vagonu se to najbolj pokaže. V enem kotu sedi in uganja nortčije živahni veseljake, počenja raznovrstne šale, dvori ženskam, zbija slabe ali dobre šale, v drugem kotu čepi utrujen — mlad ali star, prav vseeno, je — dolgočasnež, ki mu ni prav nič za ljudi, ki želi priti čim prej v kakšno samoto, da se odpočije, navzgor narave in premišljuje, da se v življenju menja vse. Tu, v vagonu najprej spozna ljudi, ki zapijejo dnevno več, kakor pa znaša mesečna naročnina na dnevnik, pri tem pa krepko proti drugim ljudem zabavljajo, kako dragi so časopisi, saj je recimo pravi škandal, da je treba za »Slovenca« plačati kar 25 din mesečno! »Kje bomo pa jemali?« toži tak tip. »To je skoraj 2 litra vina, ali pet vrčkov piva.« V vagonu je dalje srčkana gospodična, ki z zanimanjem bere knjigo. Njen mladi sosed, očito profesor ali žurnalst, ali kaj podobnega, se zanima, kaj berejo take gospodične okoli 20 let. »Gospodična, kaj pa bereš, je zelo napeto?« In gospodična pokaže svojemu sosedu Vebrov »Uvod v filozofijo«. Gospod ostrmi in pravi: »V mojih letih so mlada dekleta brala kakšne Courths-Mahlersse!« Gospodična odgovori: »Da, danes smo drugačne!« V drugem oddelku zopet sedita dva športnika in ljudje se jima smejejo: »Sedaj je v pozni pomladi, pa potujeta s smučmi! To vendar ni mogoče, saj samo paradržata.« Športnika pa resno: »Ne, midva bova 1. maja še smučala. Med Kredarico in Krmo je še dovolj snega!«

Blizu obmejnih postaj vstopi semintja orožnik, finančni stražnik, kakšen drug obmejni uradnik. Kakor da jih nič ne briga, si ogledujejo navidez malomarno ljudi, toda ne. V tem tretjem razredu ni ljudi, ki bi tihotapili saharin sem, ali tobak tja, ni človeka, ki bi imel orožje pri sebi in tudi ni človeka, ki bi hotel prenesti za več tisoč deviz čez mejo. Tretji razred je nedolžen. Nobenega takega človeka ni med potniki. Samo neki hudobnež vpraša sprevodnika: »Je bila oblast že v prvem razredu?« Sprevodnik pa užaljen odgovori: »Kaj pa mislite? Do prejšnje postaje se je peljal v prvem razredu samo naš načelnik g. X in ta vendar ne bo tihotapil. Sicer je pa že pred mejo izstopile!«

Življenje teče dalje, železnica teče dalje. Železniške postaje so kakor nedelje. Nekateri izstopajo, morajo izstopiti, ali smejo izstopiti, nekateri se smejo odpočiti, drugi se morajo, nekateri pa sploh ne. Prvi maj je tudi postaja v življenju železničarja, toda na ta dan ne more vsak izstopiti, kakor tudi marsikateri drugi ne.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

1. maj na Jesenicah

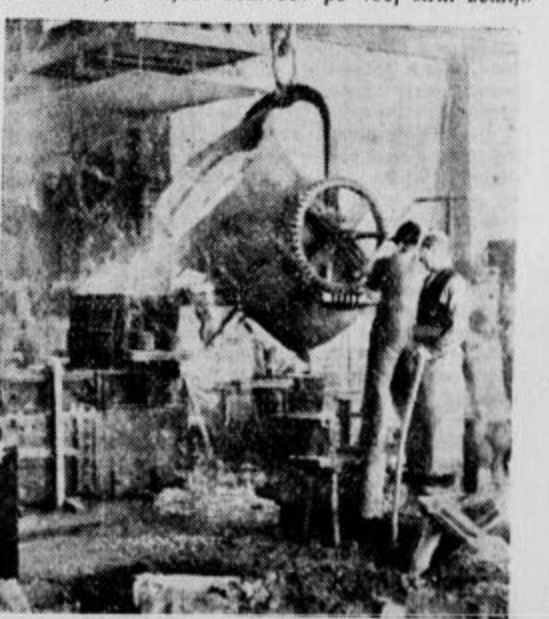
Jesemice, 1. maja.

Delavstvo težke železarske industrije pomeni že od nekdanj jedro vsega tovarniškega delovnega ljudstva, kakor pomeni rudar skupni simbol delovnega človeka. Vse te delovne skupine pa bi bile nepopolne, ako bi ob misli nanje ne imenovali velikega delavca na zemlji — kmetskega hlapca in kmet, dekleta, četudi ta poljedelski delavec ni določil svoj delovni praznik za prvi maj, kakor ga praznuje ostalo delavstvo po širni zemlji. Od nekdanj so praznovali prvi maj kot delavsko praznovanje in nam je ta lepi dan pomlad zrasel k srcu res kot praznik dela.

Dokler je bil ta delavski praznik izraz prave počastitve delu, je bil njegov pomen lep in globok. Prvomajsko razpoloženje delovnega ljudstva pa so nekateri propagatorji pričeli izrabljati v politične namene in takrat je precej padel njegov pomen. Danes se vrača prvi pomen in se prvi maj praznuje kot praznik dela tudi v najbolj nacionalistični Nemčiji, ko nastopajo delovne kolone z nacionalističnimi znaki in obhodih in prepevajo rodoljubne pesmi.

Na Jesenicah je ostal prvi maj neoskrunjen in ga delavstvo ni pustilo izrabiti v propagando za kako politično skupino. Ta dan je bil dogovorjen in legaliziran kot vreden praznik delavcev vseh mišljenj, da na tisti dan praznujejo po svoje. Večina delavstva bo šla v okolico po solnce in zrak, po dobro voljo in po novo ljubezen do dela. Prvi maj je nekako isto pri industrijskem delavstvu, kar je binkoštno jutro za kmetstvo delavstvo. Binkoštna nedelja zjutraj je najlepša slika poljskega praznovanja, ko hodijo kmetske družine po ozar-

rah, njivah in travnikih ter molijo za blagoslov svojega dela, za zemljo in za srečno kmetsko delo. Naj bo delavsko praznovanje srečno in naj bo vzpodbudno za nova dela, za dela in delo, ki ga danes želijo milijoni delavcev po vsej širni zemlji.

...in železo teče kakor mleko...

Drobne novice

Koledar

Petek, 1. maja. Filip (Zdenko) in Jakob ml. apostola. — Dan naraste ta mesec od 14 ur 31 minut za 1 uro 15 minut na 15 ur 46 minut.
Sobota, 2. maja: Atanazij, cerkveni učenik; Sekund, mučenec.

Novi grobovi

† V Ljubljani je včeraj umrl g. inž. chem. Baltazar Baebler, ravnatelj ljubljanske podružnice tvrdice »Isis«. Blag mu spomin! Žalujemo naše iskreno sožalje!

† V Luki pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju je umrl v najlepši moški dobi 47 let tamošnji posestnik in gostilničar gospod Rajmund Dimnik. Pokojnik, zaveden Slovenec in katoličan, je bil iz znane Dimnikove rodbine od Sv. Lenarta v Slov. goricah. Slovel je daleč na okrog kot vzor gospodarja in podjetnika, znana je bila njegova dobrota in blag značaj ter je imel mnogo prijateljev in nobenega sovražnika. Bil je dolgoleten naročnik »Slovenca« in drugih dobrih listov. Pokopali ga bodo jutri v soboto ob 10 dopoldne ter bo pogreb iz hiše žalosti na farno pokopališče k št. Janžu na Dravskem polju. Svetila blagumu možu večna luč, žalujemo naše iskreno sožalje.

Osebnosti

— Promocija. Dne 29. aprila t. l. je na medicinski fakulteti belgajske univerze promoviral za doktorja vsega zdravilstva g. Vlado Wolf iz Maribora. Čestitamo!

— Upokojena sta peh. narednik vodnik I. razreda Ivan Gašparevič, v službi pri novosadski garnizijski upravi, in peh. narednik vodnik II. razreda Franc Lasnik, v službi v štabu III. armadne oblasti.

Kupim moko-akumul. baterijo 150-180 volt v dobrem stanju

Ponudbe s ceno na upravo pod Akumulator

— Cenj naročnike obveščamo, da »Slovenec« zaradi praznovanja 1. maja po tiskarnah jutri ne bo izšel. Prihodnja številka lista izide v nedeljo jutraj.

— Položnice smo priložili današnji izdaji lista za vse naše p. n. poštno naročnike, da poravnajo naročnino za tekoči mesec. S to položnico se lahko plača tudi naročnina »Pon. Slovenca«. Ker bomo v prvi polovici maja ustavili dopišiljanje lista vsem onim p. n. naročnikom, ki so v zastanku za naročnino, vlijudno prosimo za takojšnje nakazilo zastanka, da ne bo neljubega prekinjenja v dopišiljanju lista. Pri tej priliki ponovno opozarjamo, da imajo pravico do »Slovenčeve« smrtno-nezgodne podpore samo dediči onih p. n. naročnikov, ki so imeli ob času nesreče naročnino plačano vsaj za tisti mesec v katerem se je pripetila nezgoda. Naročniki pa, kateri imajo naročnino že plačano, pa naj shranijo položnico za prihodnje plačilo.

— Predsedstvo okr. cestnega odbora v Kamniku je 29. t. m. prevzel novoimenovani kamniški župan g. Stigra Anton, trgovec v Kamniku.

Pri ludeh, ki jih pogosto nadleguje zapeka, vsled česar imajo vrenje v želodcu in črevih, pospešuje se temeljito čiščenje celokupnih prebavil s čašo naravne

Franz-Josefove

grenke vode, zaužite jutraj na tešče. Z uporabo Franz-Josef-ove grenke vode se naglo odstranja belina z jezika, ki se nakopiči vsled zapake, obenem se pa doseže tudi boljši tek. Jgl. reg. s. br. 9474/35

— Znižana cena za romanje na Trsat in izlet na prekrasni otok Rab o binkošti (140 din; za Stajerce 115 din) velja za plačila do 10. maja; pozneje 20 din več. Pojasnila pošlje zastojni pisarna »Po božjem svetu«, Ljubljana, Šentpeterska vojašnica.

— Vsem prijateljem in znancem sporoča izseljeniški duhovnik Hladnik Janez, da se je preselil v župnijo sv. Anton, kjer je že doslej pomagal pri službi božji. Njegov novi naslov je: Hladnik Janez, capellan, Caseros 2780. Buenos Aires.

Trajno kodranje

izvršuje s najboljšimi aparati in preparati, zanesljivo dobro in brez nevarnosti po smerni znižani ceni damski česalni salon
Gjud Aleksander - Ljubljana
Kongresni trg 6 (ZVEZDA poleg kino MATICE)

— Sprejem gojencev v nižjo šolo vojaške akademije. Šola se bo pričela 1. oktobra t. l. Traja tri leta. Sprejetih bo do 300 gojencev. Kandidati morajo biti naši državljani in ne smejo biti mlajši od 18 in ne starejši od 22 let. Dovršiti morajo osem razredov drž. gimnazije ali realke z maturo. Prošnje je poslati upravniku voj. akademije v Belgradu najkasneje do 5. septembra t. l. Ostali sprejemni pogoji so razvidni iz Službenega voj. lista, stran 973-980, ki je interesantno na razpolago pri pristojnih voj. okrožjih in na vseh orožniških postajah.

— Diplomirani gradbeni inženjer bo sprejel kot pogodbeni uradnik inženjer pri referentu inž. oddelka štaba osleške divizijske oblasti, kamor je poslati prošnjo do najkasneje 15. maja t. l. Pogoji za sprejem so objavljeni v Službenem voj. listu št. 16 od letos.

— Pet Marijinih pesmi je izdal v samozaložbi mladi kamniški komponist g. Avgust Cerer. Pesmi so melodiozne in lahke, v pevskem oziru prikladne tudi za manj izvežbane cerkvene zборе. Primerne so zlasti za majniške pobožnosti. Partiture po 10 din, posamezni glasovi po 3 din, se dobe pri A. Cerer, Kamnik, Samostanska ulica.

— Nedeljski počitek v mesarskih obratih. Kraljevska banska uprava dravske banovine v Ljubljani je s svojim odlokom z dne 4. aprila t. l., VIII, št. 2287-2, odredila, da morajo biti mesnice in prekajevalnice, mesarske stojnice in barake ob nedeljah in praznikih v času od 15. septembra do 15. maja vsakega leta zaprte. Če sta pa nedelja in praznik zapored, se prodaja meso drugi dan do 9. Ob nedeljah in praznikih v času od 15. maja do 15. septembra vsakega leta bodo mesarski lokali odprti samo do 9 dopoldne.

— Na nogometno tekmo Avstrija: Anglija 6. maja na Dunaju z avtobusom! Vstopnice so že kupljene. Prijave izletna pisarna: Okorn, Ljubljana, hotel »Slon«.

— Nesreča s motornim kolesom. V sredo, 29. t. m., se je mesar in posestnik v Kamniku g. Grčar Cene vračal zvečer iz Ljubljane domov s svojim motornim kolesom. S seboj je imel prijatelja Cererja Alberta, ki je sedel na sedežu za njim. Na cesti iz Šmarce proti Duplji je v temi šele v razdalji treh metrov zagledal vozniaka z dvovprečnim vozom — brez luči. Za motociklista je bil mučen položaj, ali naj zavoji v konje, ki so mu prišli nasproti po napačni strani, ali pa naj zavoji v stran v obcestni jarek. Grčar je močno zavril svoje motorno kolo. Ker je bila cesta spolzka, je Grčar padel in si hudo poškodoval desno nogo pod koleno, dočim je njegov prijatelj Cerer odnesel le lažje poškodbe. K sreči je kmalu po nesrečnem dogodku privozil s svojim avtom g. Senica ml. iz Domžal, ki je oba ponesrečenca naložil v svoj avto ter ju odpeljal domov. Gosp. Grčarja so nato prepeljali v Ljubljano v Leonišče.

Matineja kina Sloge

Jutri v soboto ob 14.15. in v nedeljo ob 10.30. uri dop. — Po enotni ceni Din 4.50

KRALJICA KRISTINA

Greta Garbo in John Gilbert

— »Straža v viharju«, ki bi morala iziti dne 1. maja, se bo nekoliko zakasnila, ker tiskarna v petek in soboto ne posluje. Izšla bo v torek, dne 5. maja. Uredništvo »Straže« vlijudno prosi cenjene naročnike, naj mu to neljubo zamudo oprostite.

— Popravek. Pod kulturnim obzornikom v »Slovenca« od 30. aprila sta v poročilu o zadnji številki »Vzajemnosti« dve napaki, ki spreminjata smisel. Konec poročila se pravilno glasi: ... ter Petantičeve misli »o b. Lukarjih« (ne: Zakarjih!), kjer očita katoliški kritiki (ne: mistiki) zgolj estetstvo.

— Zakon o taksama — VII. izdaja v latinici 1934 sestavlja Ziv. St. Devedeski sa svima pravilnicima i svima njihovim izmenama i dopunama, poročanim uz tekst zakona i njegovu tarifu logičnim redom, sa najnovijim objašnjenjima generalne direkcije poreza, odeljenja saveza, kasacionog suda i drugim specialnim zakonima o oslobodenjima od taksa. Ker je slovenska izdaja tega zakona že več let razprodana bo mnogim zainteresiranim gotovo ustreženo s to izdajo. Cena vezani knjižki je Din 160. Naročila sprejema Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani.

MATINEJA KINA UNION

Jutri ob 14.15. v nedeljo ob 10.30 dop.

po enotni ceni 4.50 Din

MIKI IN SILLY REVIIJA

Barvane Miki-miške v zabavo starim in mladim!

— Proti Francetu Bodlaju razprava preložena. Pred velikim senatom v Ljubljani je bila preložena za včeraj določena druga razprava proti 20-letnemu čevljarju Francetu Bodlaju iz Sv. Neže pri Trzinu, ki je obtožen zločina roparskega napada, da je 3. januarja letos ponoči napadel predilniškega delavca Ivana Kristana, ga vrzel na tla in mu vzel 170 Din gotovine. Bodlaj je zločin priznal pred orožniki in prav tako pred preiskovalnim sodnikom. Na razpravi 17. aprila pa je pred senatom zanikal vsako krivdo in dejanje, zagovarjajoč se, da je bil popolnoma zmešan in prav nič ne ve, da bi komu denar jemal. Skušal je navesti tudi alibi-dokaz. Glavna priča Ivan Kristan je sodnikom izjavil: »Meni se zdi, da je bil Bodlaj. Za gotovo ne morem reči.« Razprava je bila preložena, da bi se preskrbeli še drugi dokazi in zaslila neka priča. Med tem časom pa je prišla še druga ovadba proti Bodlaju, s katero je osumljen še nekega drugega roparskega napada. Zato je uvedena nova preiskava.

— Adergaski ropar Matere božje spoznan za blaznega. Mali senat v Ljubljani je na temelju mnenja psihiatrov odredil, da bo 62 letni dimnikar Lojze Pihler od Sv. Petra pri Mariboru oddan v očevalni zavod v Lepoglavo. Psihijatri so ga spoznali za duševno bolnega, ki ni kazensko odgovoren za svoje dejanje. Razprava je bila prav kratka. Pihler je 3. januarja letos ponoči oropal lep kip Matere božje v romarski cerkvi pri Velešovem razne zlatnine, srebrnine in drugih dragocenosti. Vrednost vseh predmetov je bila cenjena na 4000 dinarjev. Sprva tatu niso mogli izslediti. Nekaj dni pozneje je Pihler skušal spečati zlatnino v Ljubljani. Tu so ga prijeli. Ko je Pihler čul, da bo moral oditi v Lepoglavo, je ogorčen vzkliknil: »Bitte, sofort Aktenrevision. Sie sind nicht kompetent. Belgrad soll mich urteilen.« Mirno je odšel nato iz pisarne.

— Za romanje v Marjazzel (Marijino Celje) z avtom od 11. do 13. maja (čez Jezerko, Judenburg, izlet na Dunaj, nazaj čez Graz, Maribor) sprejemamo prijave do 4. maja. Cena 450 Din. — »Po božjem svetu«, Ljubljana, Šentpeterska vojašnica.

— Na kraljev grob na Oplenec, čez Zagreb, Osijek, Belgrad: nazaj Kragujevac, Valjevo, Banjaluka, Karlovac — z avtom 15. do 19. maja. Lepo, zanimivo potovanje! Pojasnila zastoj. — »Po božjem svetu«, Ljubljana, Šentpeterska vojašnica.

Krško

»Slovenec« je že objavil kratko notico, da je umrl preteklo soboto v tuk. samostanu oo. kapucinov in bil včeraj pokopan g. pater Herman Langeršek. Pokojni je bil rojen v št. Petru v Savinjski dolini 27. oktobra 1867. Študiral je v Celju ter bil v mašniha posvečen 31. julija 1892, naker je služboval na raznih mestih, dokler ni prišel že leta 1902. v Krško, kjer je ostal do svoje smrti. Dokler je bil zdrav, je slovel kot dober pridigar, priljubljen spovednik, spreten vodnik 3. reda in zlasti še kot izborni cerkveni pevec. Zelo rad je pomagal tudi okoliškim župnikom pri njih dušnopastirskih poslih. Celih 15 let pa je bil priklenjen na bolniško posteljo, kjer je v zgledni redovniški potrpežljivosti služil Bogu kot tih, svetu nepoznan mučenik neozdravljive bolezni. Poleg precejšnjega števila vernikov se je njegovega pogreba udeležilo poleg domačih sobratov 19 okoliških duhovnikov, izmed katerih je opravil vs. mašo zadušnično videmski gospod dekan, pogrebne molitve pa škofcianski gospod dekan. Verniki so pričakovali, ker je bil pogreb duhovnika, da bo tudi primeren cerkveni pogrebni govor. Na njihovo žalost je izpadel. Mnogi so si razlagali tako, da je pokojnik v svoji redovniški skromnosti odklonil vsako nepotrebno hvalisanje po njegovi smrti, kar je tudi lepo.

Ljubljana

— Sedejeva družina — izseljeniško prosvetno društvo je imelo ustanovni občni zbor v sredo zvečer ob 20 v dvorani Rokodelskega doma. Za nalogo si je nadelo to društvo, ki razteza lahko svoje delovanje po vsej Jugoslaviji in ima sedež v Ljubljani, družiti vse one rojake, ki so na temeljju krščanskih načel sodelovali že pred vojno ali po vojni pri krščanski prosvetni organizaciji v ozemlju ob Soči in Adriji in se sedaj nahajajo tu kot izseljenci, ter širiti med njimi izobrazbo na podlagi krščanskosocialnih načel ter vzbujaati narodno in državljansko zavest.

Velika skupščina krščanske šole

Člani, starši, prijatelji mladine, udeležite se zborovanja v nedeljo, dne 3. maja ob pol 11. uri dopoldne v beli dvorani hotela Union!

ODBOR.

— Simultanka dr. Aljehina, ki jo je igral proti 43 ljublj. šahistom, je uspela takole: Dr. Aljehin je dobil 18 partij, izgubil 8 partij, 17 partij pa je bilo neodločenih. Obirneje poročilo o tej vele-zanimivi simultanki priobčimo prihodnj.

— Jegličevci V torek, 5. maja ob 8 zvečer zadnji sestanek pred počitnicami. Na sporedu je predavanje gov. dr. Tomšiča o mednarodnem položaju v Zvezi. Vabimo tudi tovaršje iz okolice!

— Sedanji šef avstrijske gen. štaba Janša ni član nobene ljubljanske rodbine Janša, zlasti ni identičen s bivšim stotnikom avstr. gen. štaba, sedaj upokojenim jugoslov. majorjem gen. štaba Francem Janša.

— Otvoritev ostrega streljanja. V nedeljo, dne 3. maja t. l. ob pol 9 se odprva letošnja strelska sezona. Članstvo naj se zbira ob 8 na vojaškem strelišču na Dolenjski cesti. — Zvezna strelska družina Ljubljana.

— Češnje na trgu. Te dni so se pojavile prve češnje na Pogačarjevem trgu. Pripeljene so bile iz Bosne. Tudi tam je zorenje sadja zaradi tople in udobne pomladi dokaj zgodnje kot druga leta. Na Gorškem so češnje dozorele že pred tedni, toda zaradi sankcij ni dovoljen uvoz vipavskih in gorških češenj. Na trgu so sedaj češnje po 24 do 28 Din kg. Pač et jih ne more vsako privoščiti. Branjeve jih prodajajo po šopkih za 1 Din, kakor je to navada ob prvih češnjah vsako leto.

— Kino Kodeljevo igra danes ob 20.30 »Lažnega kapetana Korkorana« (Vlasta Burijan) in »Morskega psa«.

— Dobave za bežirajsko šolo: Interesenti se opozarjajo na razpis mestnega poglavarstva v Ljubljani za dobavo različnih obrtniških izdelkov v bežirajski šoli v uradnem listu Kraljevske banske uprave z dne 29. aprila t. l., št. 35. Licitacija bo dne 7. V. 1936 ob 9 dopoldne.

— Opozorilo Obveščamo cenj. gospodinjje, da se vrše vsak petek zvečer ob 20 v Radion poslovalnici na Mestnem trgu predavanja o pravilnem pranju z Radionom. Vabimo vse tiste gospodinjje, katere so čez dan zaposlene, da se v lastnem interesu udeležijo teh večernih predavanj in da pridejo danes zvečer ob 20 v Radion poslovalnico.

— Obtožnica proti Viljemu Kramerju. Državni tožilec je sestavil že kratko obtožnico proti puškarskemu pomočniku, 25 letnemu Viljemu Kramerju, ki je 1. aprila v ljubljanski ženski bolnišnici streljal prvič na Angelo Koroščevo in jo je strel opazil po laseh, nato pa oddal 5 strelcev proti Stanku Pančurju, ki ga je s 3 strelci rnil v hrbtenico, v desni bok in levo stegno. Pančur je zaradi poškodb mozga v hrbtenici ohromel na levi nogi, pa tudi desno le malo giblje. Državni tožilec je Viljema Kramerja obtožil poskušnega umora. Pričakovati je, da se bo glavna razprava pred senatom vršila v prav kratkem času, mogoče že prihodnji mesec.

— Električne kuhalne plošče (rešojce) in preprost obed, kuhan na teh ploščah, si gospodinjje lahko ogledajo danes ob 16 na Bregu 8.

Večje

Včeraj je umrl višji uradnik vevške papirnice g. Anton Pilz. Pokojni je bil skozi desetletja v papirnicah bivše Levikam in tako tudi pred vojno v Podgori pri Gorici, kjer se je poročil s Slovenko. Med vojno je prišel v vevško papirnico, kjer mu je žena po dolgotrajni bolezni umrla, zapustivši mu dva lepo versko vzgojena sinova, katerih eden je pred leti v farni cerkvi Dev. M. v Polju pel novo mašo in je sedaj v dušnem pastirstvu pri oo. benediktincih v Admontu, drugi sin pa študira tehniko. Rajni je bil zelo vester in marljiv uradnik in nad vse ljubezniv tovarš. Pogreb bo danes ob 6 iz Vevč na pokopališču pri Dev. M. v Polju. Blag mu spomin! Žalujemo naše iskreno sožalje!

Celje

— Tujski promet v aprilu. Meseca aprila je obiskalo Celje 895 tujecev med temi 706 jugoslov. 189 izomcevc. V marcu letošnjega leta je prišlo v Celje 985 tujecev, v aprilu mesecu lanskega leta pa 1106.

— Meseca aprila je umrlo v Celju 36 oseb, od tega 27 v bolnišnici in 9 v mestu.

— Goslovanje ljubljanske drame. V torek, dne 5. maja, bo uprizorila ljubljanska drama ob 8 zvečer v mestnem gledališču Ostrovskega komedijo »Gozd« v režiji g. Bratka Krefta.

— Proračun mestne občine celjske za leto 1936-37. Zdrženje trgovcev opozarja vse svoje članstvo na razglas o proračunu mestne občine celjske za leto 1936-37 od 4. aprila t. l. št. 6300-35, ki je izšel v Službenem listu kr. banske uprave v Ljubljani, dne 25. aprila t. l. in ki obsega uredbo o splošnem proračunu, dokladah, nakladah, davščinah, pristojbinah in takсах ter tozadevne pravilnike, od katerih je posebno važen pravilnik o pobiranju uvoznine s tarifo. Mestna uvoznina se bo pobirala od vsega blaga, ki dospe na katerikoli način na ozemlje mestne občine in ki ne sme priti v promet prej, dokler ni izvršena prijava in plačana uvoznina. Prijava in plačilo te davščine se morata izvršiti v izogib kazenskih posledic (5-kratni povisek) v roku 24 ur po prejemu ali uvozu blaga. Vsa natančnejša pojasnila daje mestna občina celjska.

— Cestni delavci mesnega poglavarstva celjskega čutimo prijetno dolžnost, da se javno zahvalimo za velikodušno razumevanje, ki ga je pokazala mestna občina za naše materialne razmere in nam s t. aprilom povišala naše prejemke. Celjski mestni delavci.

— Velika slovesnost celjskega strelskega okrožja. V nedeljo, 3. maja bo ob 9 na Glaziji blagoslovitev zastave celjskega strel. okrožja. — Zastavi kumuje kraljevič Andrej. Za to prireditve je ministrstvo za promet dovolilo znižano vozno po železnici.

Maribor

— Obmejni kolodvor. Konferenca za otvoritev obmejnega kolodvora v Mariboru je bila te dni na Dunaju, zaključek pogajanj pa bo 7. maja v Belgradu. Kolodvor se bo s 15. majem brezpogojno otvoril. V Mariboru so že končane vse predpriprave ter so pisarne za avstrijske urade že gotove in se bodo v kratkem se opremile. Mariborska mestna občina bo sporazumno z železniško upravo tudi zvezala kolodvor in kolodvorsko carinarnico a posebnim nastrešjem, kar bo za potnike v slučaju slabega vremena ugodno.

— Betnavske novice. V betnavski gradič se bodo danes vselile katehistinje. Ob tej priliki bo imel v grajski kapelici sv. mašo lavantinski knežof dr. Tomazič.

— Šolska vest. G. Oton Bajde, ki je bil lani dodeljen s III. državne v Ljubljani kot učitelj na mariborsko vadnico, je dodeljen nazaj na III. državno v Ljubljano. G. Bajde je deloval tudi kot profesor na tukajšnji Glasbeni Matici.

— Uspeš sestanek Zdrženih zasebnih nameščencev je bil v četrtek zvečer v dvorani na Aleksandrovi št. 6. Predavala sta ravnatelj Lekan o delu Središnjega urada in ravnatelj podružnice »Karitas« Kovacič o bolniški blaginji.

— Krščanska ženska zveza priredi v nedeljo, 10. maja romanje k Devici Mariji v Pušavi Odhod iz Maribora s prvim jutranjim vlakom. Udeleženci naj se prijavijo najbližnjim odbornicam ali do jutri dopoldne do 9. ure v pisarni zveze na Aleksandrovi 6-1.

— Dijaške kongregacije imajo danes zvečer v Alojzijevi cerkvi večernice, pridigo in priloznost za spoved. V nedeljo jutraj ob pol sedmih skupna sv. maša s skupnim sv. obhajilom. Za članstvo obvezno, prijatelji vabljani!

— Iz železniške kolonije. Šmarne so vsak večer na vrto pred kapelico. Pri prvih šmarnicah drevi igra železniška godba. V nedeljo so tri službe božje: ob pol 7, tridečet na 8 in ob 9. Pri sv. maši ob tridečet na 8 igra železniška godba Drave.

— Poravnajte gledališki abonma. Gledališka uprava prosi vse gg. abonente, ki so s plačevanjem obkrovo v zaostanku, da jih poravnajo čim prej, ker je zadnji obrok zapadel že 1 aprila.

— Klub železničarjev JRZ ima jutri, v soboto ob 7. zvečer v rednih prostorih svojo sejo.

— Dvojezični napis na trgovinah in prodajalnicah se v zadnjem času v Mariboru zopet pojavljajo. Niso to samo občajni reklamni napis, ampak tudi na napisnih tablah, ki morajo biti po zakonu v državnem jeziku.

— K izvajanjem ravnatelja g. Lekana, ki jih je imel v sredo zvečer na konferenci OUZD in delojemalcev ter smo o njih poročali v »Slovenca«, pripominjamo, da se je zavzemal g. Lekan zato, da država gradi in vzdržuje sanatorije in bolnišnice, okrožni urad pa naj vzdržuje le ambulate. Zaostanki znašajo 160 milijonov in ne 260, kakor smo poročali.

— Spremembe posesti. Kavarno Orient je kupil od dosedanjega lastnika g. Slavca dosedanj plačilni v baru Velike kavarne Franc Majcen. — Hotel Mariborski dvor je prevzel nekdanji plačilni iz bara Velike kavarne Adam Črešnjak.

— Gozd v plamenih. Na Velikem Boču nad Selnico ob Dravi je nastal gozdni požar na posestvu Ivana Gradišnika. Vnel se je mlad 4 leta star smrekov in brezov nasad, ki je zgorel na ploški 5-6 oralov. Kako je nastal požar, se ni dalo ugotoviti, sumijo na maščevalno roko. Sosedje iz čelega kraja so prihiteli gasiti, kar se jim je z največjim naporom posrečilo. Ogenj je ogrožal tudi ostali gozd in dve hiši. Škoda je znatna.

— 7 letni dečko povzročil požar. V Rošpobu je zgorela shramba za sode, last mariborskega trgovca Pucherja. Zgorelo je več sodov ter znaša škoda 15.000 din. Požar je zanetil 7 letni viničarjev sinek, ki se je igral z vžigalicami.

Ptuj

Iz zdravniške službe. Vodja ptujske bolnišnice primarij g. dr. Aleksander Kühr, do sedaj v V. skupini, je napredoval v skupino 4-II.

— Poroka. Poročila sta se Adalbert Podmenik, inženjerski narednik, doma iz Hajdine pri Ptuj, in Angelina Marojevič, zasebnica iz Zagreba.

— Stavbno gibanje v Ptuj. Stavbno gibanje v našem mestu je letos precej živahno. Trgovca Havelka, ki je kupil hišo od trgovca Strossa, jo je porušil in zida lepo enonadstropno novo hišo. Veletrgovca Lenart na Srbskem trgu bo dvignil pritrilno hišo v enonadstropno, kar bo napravilo na tem delu mesta prav lep vtis. Posestnica in gostilničarka ga. Zupančič Marija prizida in dvigne svoje obširno poslopje iz pritrilne v enonadstropno hišo.

Laško

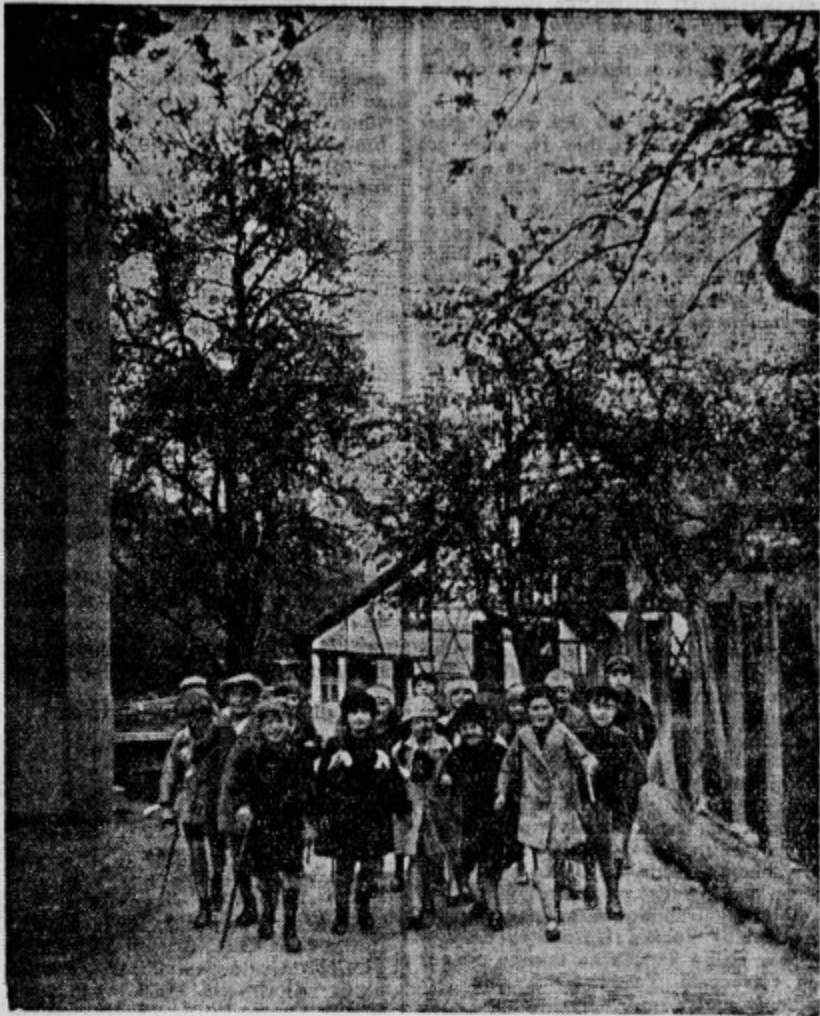
Prvega maja prevzamem pekarno Plevanč (Herlah) v Laškem. Cenjenemu občinstvu v Laškem in okolici se priporočam. Drago Zadravec

Zagorje

Proračunska seja je bila preteklo nedeljo Udeležili so se vsi razen enega odbornika. Glasovanje so se vzdržali trije odborniki manjšine, in sicer Šober, Slanin in Arh. Proračun, ki predvideva 1.728.568 din izdatkov in 1.468.595 din dohodkov, je bil z vsemi ostalimi glasovi sprejet brez ugovora. Pritožbo proti proračunu sta vložila dva uslužbenca občine radi znižanja prejemkov, ki so se izvedli sporazumno z banovino za 7%, odnosno 5%. Dalje je vložila ugovor tudi prodajalna čevljev Bat'a, ki bi imela prispevati obični po 3 din od prodanega para čevljev. Vse te pritožbe je odbor soglasno zavrnil. Proračun se je napram lanskemu znižal pri osebnih izdatkih za okoli 20.000 din, pri materialnih izdatkih pa za 55.000 din. Prečitan je bil odlok ministrstva prosvete, s katerim je dovoljena otvoritev meščanske šole v Toplicah v šolskem letu 1936-37. Izvoljen je bil novi odbor za to šolo, in sicer: Prosenec Ant. kot predsednik, zdravnik dr. med. Toma Zarnik, Jan Franc, Koprivec Mirko, Starkelj Jože, Lovrač Ivan in Šober Franc. Obravnava se je izločitev kraja Bevkovo iz občine Zagorje k občini Trbovlje. Ker pa je znašal odstotek podpisanih prosvetcev 30% in ne, kakor zakon predvideva, 50%, se to ne bo izvršilo. Soglasno je bil določen predsednik občine g. Prosenec Anton za potovanje v Belgrad v svrhu intervencij glede ustavitve rudnika Zagorje, odnosno povečanja dobav državnim železnicam.

Igralski odsek Akademске zveze v Ljubljani uprizori v soboto ob 8 zvečer v Zadrženem domu sodobno dramo iz družinskega življenja »Reka«. Ker je uprizoritev namenjena širjenju misli o postavitvi novega legijskega akademskega doma, vabimo k številni udeležbi. Gradnja banovinske ceste. Od merodajnih krogov smo izvedeli, da bodo začeli v najkrajšem času graditi novo banovinsko cesto iz Trbovlje čez Slanik na Zagorje in je tozadevni kredit o banovine že določen. S tem bo našim brezposelnim precej pomagano.

Danes je prvi majnik!

Na majniški izlet hitimo.

Sprejem pri abesinski cesarici

Stirje zastopniki evropskih časopisov, med njimi zastopnika angleške agencije Reuter in francoske Havas so bili sprejeti pri abesinski cesarici. Časnikar sedaj ta sprejem takole popisuje:

Skoro ves dan je že po Addis Abebi krožila govorica, da je cesarica že zapustila Addis Abebo ter se odpeljala v Džibuti, odkoder hoče popotovati v Jeruzalem. Spretni italijanski agitatorji so raznašali te govorice, katere so kaj slabo delovale na ljudstvo. Te govorice so si vedno in vsak dan sprosti izmišljali, ljudstvo pa jim je verjelo. Tako italijanski agenti niso delovali zaman.

Že se je večerilo, ko je naša avtomobilska kolona dirjala po živih cestah, ki so zlasti zvečer polne vrveža. Mimo nas so izginjali osli, konji, mežgi in mule, velblodi, beli in črni obrazi afriških domačinov — vse je hitelo mimo nas ob obeh straneh. Bencinski vonj se je čudovito mešal z vonjem berberskega popra in žalfavega masla, kar je za Addis Abebo najbolj značilen vonj. Natančno ob določenem času so se naši avtomobili peljali skozi vrata cesarskega dvorca. V mračnem predvorju, verand podobnem, nas je sprejel dr. Lorenzo, načelnik abesinskega tiskovnega urada. Skozi fino izrezljane stene, katere je krasilo na tisoče arabesk, smo lahko gledali ven v nočno nebo in opazili na nebu že prve zvezde.

Vstopil je cesaričin sluga. To je bil nenavadno preklest dedec, evnuh, ki nas je gledal tako topo, kakor bi nas zijala stara baba. Potem se nam je približal ter vzel naše klobuke. Od temnega stopnišča je zavel prav rahel vonj po rožnem olju in kadilu. Nekje so se odprla vrata in svetloba je zasijala v našo poltemo. Vstopil je gospodarski minister ter nas popeljal v cesaričino sprejemnico.

Dolga, osmerokota, svetla dvorana je bila skoro prazna. Ob obeh podolžnih stenah so v vrsti po dolgem stali divani. Na steni je visela slika cesarja Menelika.

Cesarica nas je pričakovala na drugem koncu dvorane. Sedela je na stolu, ki je bil nekak prestol. Na njeni desnici je sedela princezinja Sahai, katere je držala v rokah rokopis tiste izjave, ki naj nam bi jo cesarica prebrala.

Abesinska cesarica Mene je orientalsko polna postava, stasita ženska dobrušnega obraza, vendar pa za veliko Abesinko nekoliko trdega ter fogo dostojanstvenega vedenja. Ko sem jo zadnjikrat videl v oddajni postaji v Akaki, je nosila rumeno-rjavo žalno obleko. Zato je takrat bila bolj podobna upodobljeni bolečini, katero je zlomila skrb. Sedaj pa je nosila bolj svetlo obleko. Dozdevalo se nam je, da je sedaj boljše volje in bolj samozavestna.

Malo ur poprej se je po dolgi odsotnosti v Addis Abebo vrnil njen sin, abesinski prestolonaslednik. Veselje tega snidenja smo že razločno videli na njenem obrazu. Po vrsti smo pristopili.

pili. Molče, kakor je njena navada, nam je podala roko. Princezinja Sahai pa, katere govori angleško, francosko in nemško, je vstala in nam podala roko.

Ko smo posedli, so nam prebrali v angleškem jeziku cesaričino naročilo, katero je bilo potem v Evropo brezlično poslano, vsaj v izvlečku. — Cesarica je imela pred seboj amharsko besedilo ter je po tihem brala zraven. Tu pa tam nas je med branjem pogledovala, kakor bi se hotela prepričati, ali je vsebina kaj vplivala na nas. Branje je trajalo pol ure. Na koncu nam je cesarica Menen vsem prav prisrčno podala roko ter po svojem tolmaču dala povedati, da nam z zaupanjem prepušča skrb, kako bomo njeno prebrano naročilo sporočili zunanjemu svetu.

Zdravniška pomoč s padalom

V zadnjih desetletjih se je letalo že čudovito spopnilo. Pa tudi padalo, ki je z letalom tako povezano, je doživelo svoj razvoj. Dolgo je trajalo, preden so letalo začeli uporabljati tudi za zdravniško službo. Sedaj že marsikje z letalom prenašajo bolne in ranjene v bolnišnice in senatorje. To je posebno važno v krajih, kjer je malo prometnih sredstev in malo ljudi. Toda tudi uporaba letala je omejena, ker ni vedno mogoče najti primernega prostora za pristanek v kaki zapušeni pokrajini. Zato so začeli misliti na to, da bi zdravniško pomoč oddajala padala.

Tako je oddelček Rdečega križa v Moskvi začel organizirati službo s padali v takih krajih, kjer ne more pristati nobeno letalo. Na moskovskem letališču so izurili poseben oddelček zdravnikov in bolniških strežnic, kateri so morali napraviti poseben tečaj s padali. Vsak udeleženec tega tečaja se je najmanj petkrat moral v padalu spustiti iz letala. Na koncu so vsi morali narediti skušnjo, pri kateri so skakali iz letala s padalom, pa so imeli na sebi pritrjeno še plinsko masko. Seboj so morali med padanjem imeti še kovček z zdravili in kirurškimi instrumenti.

Sedaj hočejo v Rusiji napraviti mnogo takih oddelkov, ki bodo morali biti na razpolago v severnih krajih, ki so silno redko naseljeni.

★

»Od vsakega romana, ki ga napišete, gospod Crnilnik, si gotovo shranite vsaj en zavod?«
»O seveda, gospodična, od nekaterih celo kar tisoč.«

»Torej vi ste nevesta mojega nečaka, draga gospodična? Sedite vendar nekoliko, da malo pokramljava. Mnogo sem že slišala o vas.«
»Pa vendar niste vsega verjeli, gospa!«

Skrivnostne ameriške pomorske vaje

Letošnji pomladanski manevri ameriškega vojnega brodovja bodo ob obali Tihega morja, in sicer ob obali Srednje Amerike in Panamskega prekopa. Ameriška vojna mornarica hoče najbrže poskusiti, kako se bo dal braniti Panamski prekop. Vaj vojne mornarice se bo udeležilo 115 vojnih ladij, in sicer velikih 15 bojnih ladij, 14 težkih križark, 9 lahkih križark, 70 rušilcev torpedovk, 5 tenderjev, 4 letalske ladje in 6 podmornic. Takoj po manevrih bo 16 ameriških vojnih ladij odplovalo proti jugu, kjer bodo obiskale nekaj južno ameriških luk. Stiri križarke bodo priplule v Čile, kjer bodo ostale 6 dni, 6 rušilcev pa bo obiskalo luko Calao v državi Peru.

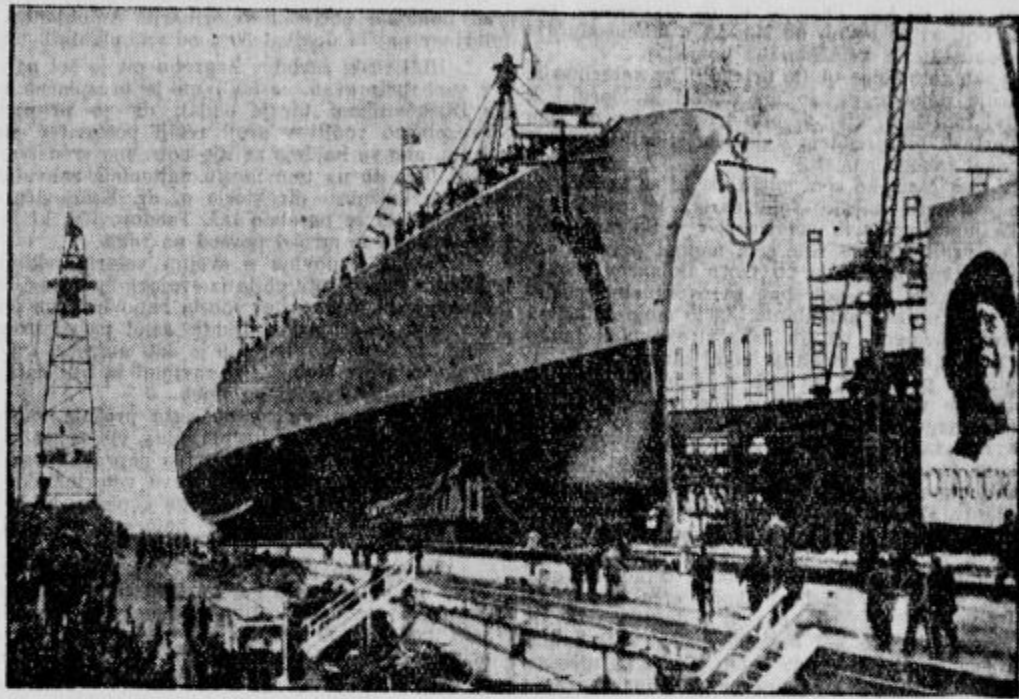
Manevri bodo trajali od konca aprila do konca majnika.

Kakor pa poročajo od neuradne strani, namestavajo Američani na novo zgraditi dve veliki bojni ladji, ki bosta imeli po 35.000 ton. Ti dve ladji bosta tako oboroženi in tehnično tako opremljeni, kakor doslej še ni bila nobena ameriška bojna ladja. Po več let trajajočih poskusih se je ameriškim inženjerjem posrečilo iznajti tak tip protiletalskih topov, ki bodo zanesljivo učinkovali zoper sovražna letala. Udarčna sila teh novih topov je tako silna, da prekosi vse dosedanje iznajdbe. Poleg tega pa se bodo ti topovi lahko od daleč in avtomatično ravnali na letišči sovražni cilj.

Pomorski manevri ameriškega vojnega bro-

dovja so se začeli dne 27. aprila. Ameriška mornariška vojna oblast pa je ukrenila take ukrepe, da bo potek manevrov ostal čimbolj prikrit, kakor se v Ameriki doslej še ni zgodilo. Ti ukrepi docela spominjajo na ukrepe ob času vojne. Med manevri je prepovedan vsak stik med brodovjem in javnostjo. Pa tudi brzojavljenje med brodovjem in mornariškim departementom je prepovedano med manevri. Prvič po svetovni vojni je mornariška oblast časnikiarjem prepovedala, da bi se udeleževali teh manevrov ter jih popisovali. To se je zgodilo zaradi tega, ker so pri zadnjih manevrih časnikiarji preveč natančno poročali ter tako izdali nekaj ameriških vojaških skrivnosti. Da se čimbolj ohrani vse na skrivnem, je mornariška oblast odredila, da ne smejo niti častniki niti mornarji, kateri se bodo udeleževali manevrov, imeti s seboj nobenih fotografskih aparatov. Kdor ima tak aparat, so mu ga odvzeli, preden je brodovje odplovalo na manevre.

Mornariški častniki zagovarjajo te ukrepe s tem, da zagotavljajo, da imajo ti manevri svoj poseben namen. Zlasti pa hočejo ameriški mornariški krogi s temi manevri rešiti nekaj težkih vprašanj, ki se nanašajo na obrambo zahodne obale ter na obrambo Panamskega prekopa. Zoper koga pa je vse to naperjeno, o tem se ne govori, pač pa to v Ameriki že ve vsak otrok.

Nova italijanska križarka »Giuseppe Garibaldi« je bila spuščena v Trstu v morje.

Telefon v avtomobilu

Tisti, ki se bodo poslej vozili v avtomobilu, bodo deležni posebne ugodnosti, katere doslej niso poznali. Avtomobili bodo v prihodnje lahko imeli s seboj telefonsko napravo, s katero bo popotnik lahko govoril s komerkoli. Praktično bo zadeva taka: Kadar bodo h kakemu bolniku klicali zdravnika, bo zdravnik že med avtomobilsko vožnjo lahko govoril z domačini o bolnikovem stanju ter jim dal tudi najnujnejša navodila. Trgovski popotnik se bo že na vožnji v avtomobilu lahko pogajal s trgovcem, h kateremu se pelje. Politiki in diplomati bodo že med vožnjo rešili marsikako zapleteno vprašanje. Vse pojde bolj naglo in bo od sile udobno. In pa poceni bo vsa ta naprava!

Iznašel je to napravo neki Italijan, po imenu dr. Mastini. Iznajdbo so baje v Italiji že preizkusili in se je tam menda kar dobro obnesla. Zato pravijo, da se bo kmalu udomačila po vsem svetu. Za tako napravo je treba le dveh stvari: oddajnega aparata na kratke valove in pa čisto preprosta priključna naprava. Da vemo, kako bo treba ravnati s to napravo, naj povemo vzgled!

Jaka bo poklical po svojem domačem telefonu svojega prijatelja Janeza v njegovem stanovanju. Toda Janez se je bil odpeljal v svojem avtomobilu na izlet ter že drvi tam gori proti Kranju. Toda Jaka bo vseeno lahko govoril z Janezom. Janez ima namreč doma pri telefonu vključen oddajni aparat na kratke valove. Ta aparat bo sedaj storil svojo dolžnost. Aparat je namreč vjel Jakove beljanske naklonitve k nameram madjarskim, zvrčar se na Dunaju vzrok te neprijetne prikazni na Strossmayera. Trdi se, da celo sv. oče so bili z Dunaja poprošeni, naj omejijo ali nekofiko pritisnejo protimadjarsko delavnost škofa Djakovarskega, piše »Čech«.

Domače novice.

(Kakor gospod, tak hlapec.) Iz Ljubljane nam je odšel sledeči dopis: Preteklo nedeljo zvečer je v neki tukajšnji gostilnici bil med drugimi tudi nek c. k. uradnik nižje vrste, menda Nemec po rodu. V pogovoru reče naenkrat ta uradnik z glasom, ki se je po vsi sobi razlegal: »Komur se slovenski jezik lep zdi, tisti mora imeti oslov s kovačkimi ušesi.« Tem olikanim besedam je sledila primerna polivka na Slovence, njihov narod, jezik itd. Narodnjak, slučajno navzoč, je potem zavrnil tega nemškega olikanca tako, da so mu vsi navzoči, med katerimi ni bilo razen njega nobenega Slovence, živahno ploskali in predrzneje je moral pobrati svoja kopita in potepeno oditi.

Tako se nam piše in naznanja tudi ime omenjenega sicer zelo nizkega c. k. uradnika s pričami vred, ki so to slišale in zamorejo resnico dokazati, če bi kaka slavna c. k. uradnika hotela ne sramnega človeka v disciplinarno preiskavo dati zavoljo c. k. uradniško čast zasramovajočega obnašanja in žaljenja slovenskega naroda.

Gospod profesor Raztresen: »Sreča, da nisem pozabil pisma vreti v poštni predal.

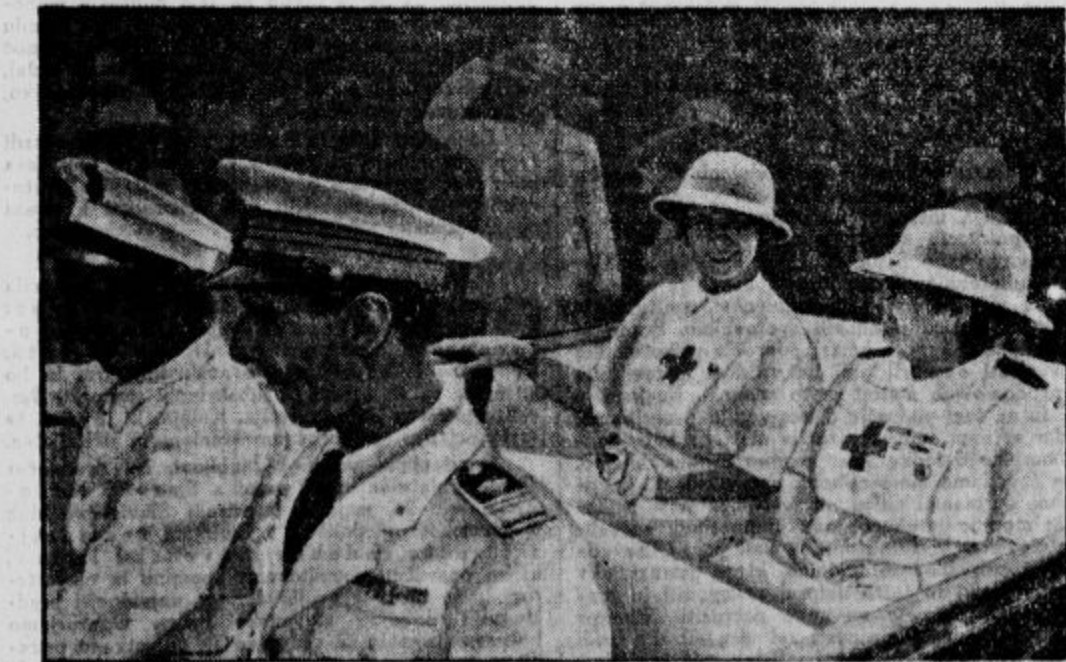
Filozofija o dežju.

Ko sta zaljubljena.

Ko sta zaročena.

Ko sta poročena.

Italijanska prestolonaslednica se je pripeljala v Masavo, kjer bo koš bolničarka prevzela vodstvo neke vojne bolnišnice.

Prva veterinar. ambulanta pri nas

Važna gospodarska ustanova na Hrvaškem

Zagreb, 20. aprila.

V kratkem bodo pričeli delati v prijazni vasi Oborovo (okraj Dugo Selo pri Zagrebu) prvo veterinarsko ambulanto v Jugoslaviji. Vaš dopisnik se je obrnil na inšpektorja in glavnega pobornika za idejo graditve ambulante, vseučiliškega profesorja dr. inž. O. Kösterja, ki je bil tako priazen, da je podal naslednje misli:

Inicijativa za postavitev tako potrebne ustanove v teh težkih in kritičnih časih za našega kmeta je bila dana ob priliki obiska jugoslovanskih veterinarjev v Bolgariji. Smemo biti zares ponosni, da se je na našem jugu našel narod — Bolgari —, ki so s pomočjo svojih veterinarjev s prof. dr. Pavlovim na čelu ustvarili nekaj tako koristnega in velikega za svojega kmeta, s čimer se ne more ponašati noben drug narod na kontinentu. Mi se čudimo tej velikopoteznosti, pa bi hotel tudi s svoje strani dati svoje skromno mišljenje, ker mislim, da imam pravico, saj že 10 let delam strokovno praktično med narodom in poznam do potankosti njegovo mišljenje, vsaj kolikor to zadeva moj rodni kraj v gornji Posavini. Ker sem preobremenjen s poslom kot vseučiliški profesor, moram končno le opustiti svoje 10letno praktično delo med narodom. Toda ljudje so se v 10 letih tako privadili na veterinarja, da brez njega ne morejo več biti. Zato sem želel, da se za področje 30 tih vasi ustvari mesto občinskega oziroma banovinskega veterinarja, ki naj bi nadaljeval moje začeto delo. Pripomniti moram, da je ta potreba upravičena, ker je najbližji veterinar oddaljen 10 do 20, celo 30 km. Razume se, da živinorejci, posebno oni, ki so revni, ne morejo v takem slučaju niti pomisliti na veterinarsko pomoč.

Kako zelo so se ljudje privadili na veterinarja, dokazuje dejstvo, da so me klicali živinorejci k storitvi tudi tam, kjer ni bilo treba, samo da sem pri partusu bil prisoten. Takih in sličnih slučajev bi mogel mnogo naštet.

V tem času, ko sem mislil, da bi se za to področje ustvarilo mesto veterinarja, je prišlo do obiska jugoslovanskih veterinarjev v Bolgariji. Ko sem se vrnil iz Bolgarije, sem menjal prvotno zamisel ter se odločil, da po vzoru Bolgarov poskušam pripraviti vse potrebno za eventualno postavitev veterinarske ambulante. Za to morajo odločitev je toliko razlogov, da jih vsak strokovnjak lahko brez posebnega razmišljanja takoj razume.

Moram poudariti, da sem v nekaterih stvareh, posebno se v načinu priprave, postopal popolnoma drugače, nego so postopali Bolgari. Oni so namreč svoje veterinarske ambulante sezidali v relativno kratkem času — danes jih imajo že okoli 250 — in niso poprej popularizirali ideje veterinarske ambulante. Poleg tega pa je precejšnja razlika med kmetijskim stanjem v Bolgariji in pri nas. Četudi je naš kmet v biti napreden, vendar je konservativen in nezaupljiv do različnih novotarij, četudi bi imel od njih velike koristi brez svojih stroškov. Tega mu ne smemo zameriti, ker je v dolgi zgodovini od zgoraj redko kaj dobrega prišlo, ali kakor pravi naš kmet: »gospoda samo jemlje, a ničesar ne daje«. Tako bi na primer na veterinarsko ambulanto gledal kot na neko gospodsko delo, katero bo najbrž moral na drago plačati iz svojega lastnega žepa, ako ne bi bil prej točno informiran o celi zadevi. Ker torej v dušo poznam tako našega malega, bistriga in dobrega, a po pravici nezaupljivega človeka, sem delal celih 10 mesecev za populariziranje in razlaganje svoje dobrohotne, koristne in prepotrebne ideje ter sem sedaj, ko sem jih skoraj stodoletno prepračil o iskrenosti in koristnosti svoje namere, prišel do zaključka, da je stvar zrela in da se lahko da v javnost in začne s delom. Mnogo grenkih sem moral v tem času pogoltniti, posebno v začetku, za kar nisem kriv niti jaz niti ljudje, nego naša zgodovina, ali če hočem biti iskren, mnoga slaba izkustva sedanjosti. Končno so ljudje uvideli, da je stvar za nje koristna, a z moje strani pošena in lekrena, in ni mi bilo treba več v tej zadevi iskati ljudi, nego so začeli oni iskati mene. Kako zelo so ljudje navdušeni za to idejo, dokazuje najbolje dejstvo, da so na primer na zemljišču, ki je odločeno za ambulanto, posestniki sami označili stebla za sekanje, a da ne govorim o pripravah za dovažanje in zidanje. Ker so nekatere občine na levem, druge na desnem bregu Save, je bilo pričakovati, da bo prišlo do spora, na kateri strani naj se ambulanta postavi. Z veliko poštrevnostjo in lojalnostjo desne obale Save se je končno odločilo, da naj se postavi ambulanta na levi obali Save. To je zares zelo redka sloga za eplošno korist.

Ustanova naj bi se imenovala veterinarska ambulanta, a ne bolnišnica ali sleebnišnica, kakor jo nazivajo Bolgari, ker ljudje ne puščajo radi svoje bolne živine v bolnici, nego jo po pregledu najrajši vzamejo s seboj na dom, ako je le mogoče. Zaradi tega so v načrtu projektirane samo štiri stojnice za neobhodno potrebne slučaje. Načrt je sestavljen po moji želji v posavskem slogu (prvo nadstropje

je leseno), da bi se zgradba čim bolj prilagajala svoji okolici. Prepračil sem se na svoje veliko veselje, da sem zadel željo ljudi.

Sedaj pa še nekaj o notranji ureditvi prostora. Prostor za pregled je prostoran in bi služil kot čakalnica za pacijente ob slabem vremenu. Operacijska dvorana je potrebna, ker število kirurških pacientov v moji 10letni praksi presega 50%. Menda ni treba govoriti o potrebi sterilizacije, o veterinarjem stanovanju, a še manj o potrebi apoteke. Do stojnice za infektivne bolezni se lahko pride samo od zunaj, dočim je vhod v stojnice za neinfektivne bolezni iz operacijske dvorane skozi prostor za pregled. Nove stojnice se bodo lahko po potrebi dozidale. V prvem nadstropju bi bilo stanovanje za veterinarja. Stanovanje je leseno ter ima posebno vrednost v tem, da je suho, pozimi relativno toplo, a poleti hladno. Lekarna je v zvezi z ambulanto neobhodno potrebna, ker sicer siromašni ljudje danes ne morejo nabaviti niti najcenejših zdravil iz koncesioniranih lekarn.

Delo v ambulanti naj bi se vršilo na socialni podlagi, t. j., da revni za pregled in zdravljenje ne plačajo ničesar. Premožnejši pa naj bi plačali v primeri z veličino svojega posestva, vendar tako, da navaden pregled ne bi stal več kakor 30 Din. Trdno sem prepričan, da bi se taka ambulanta že prvo leto mogla vzdrževati sama iz svojih dohodkov kljub temu, da oni, ki imajo do 2 in pol jutra zemlje, ne bi ničesar plačali za pregled.

Veterinar naj bi bil banovinski, ker bi ga občine težko vzdrževale iz svojih dohodkov, a da pri tej priliki ne omenjam žalostnih razmer, v katerih se nahajajo občinski veterinarji. Ambulantni veterinar naj bi dobival 50% od ambulantnih taks.

Higijenski zavod v Zagrebu mi je šel na roko v vseh pripravah, sestavi mi je brezplačno načrt s stroškovnikom ter je dodal, da je pripravljen brezplačno voditi v svoji režiji postavitev ambulante, ako se najdejo za njo potrebna sredstva. Zaradi tega se na tem mestu najtopleje zahvaljujem vršilec dolžnosti direktorja g. dr. Kraljeviću, inž. Petriku ter še posebno inž. Teodoroviću, ki je načrt sestavil in mi šel povsod na roko.

Savska banovina s svojim veterinarskim oddelkom nam je objavila iz svojega budžeta 100.000 dinarjev in ustanovitev mesta banovinskega ambulanta veterinarja. Ljudje sami pa so pripravljali, da dajo ono, kar jim je dati mogoče, t. j. silo svojo in svoje živine. Pripravljeni bi bili dati tudi material, kolikor bi ga imeli.

Pričakujem, da ne bo naša prošnja v gospodarskem ministristvu ostala glas vpijočega v puščavi in da bo tudi ministristvo napravilo vse, kar je potrebno, da se omogoči prva veterinarska ambulanta v korist onega malega človeka, ki je stebler in temelj države, od katerega pa tudi mi živimo.

Ko sem se poslavljaj od prijaznega g. profesorja dr. Kösterja, ki kar gori od želje, da bi se ta prevažna socialna institucija čim prej uresničila, sem tudi jaz želel, da bi mu njegovo prizadevanje prineslo uspeh. Obenem pa bi opozoril slovenske živinodržavnike, da se zanimajo za to stvar in jo skušajo uresničiti tudi med našim kmetom, kar bo slovenski kmet gotovo z največjim veseljem podprl in podprl.

Emisija prvenstvenih delnic Prašedione

Prva hrvaška štedionica v Zagrebu razpisuje vpis 30.000 4% prvenstvenih delnic po 500 din imenske vrednosti (v celoti more Prva hrvaška povišati glavnico za 50 milij. din). Te delnice lahko vpišejo lastniki starih terjatev od 1. maja do vključno 31. julija 1936. — Sedanja glavnica Prašedione znaša 75 milij. din, nova prvenstvena pa 15 milij. din.

Poziv gostilničarjem, veletrgovcem z vinom in vinogradnikom. Na spomladanskem vselesmju v Ljubljani bo od 30. maja do 8. junija prirejena v okviru gostinske razstave III. Vsehrvaškega gostinskega kongresa v Ljubljani tudi vinska razstava in pokušnja vin. Na to razstavo se pozivajo vsi gostilničarji, veletrgovci z vinom in vinogradniki, ki žele razstaviti svoja le najboljša vina in ki so v položaju dostaviti na lastne stroške najmanj 10 litrov vina od vsake vrste v 7 deciliterških steklenicah ali pa v balonu in večjih posodah, da prijavijo svoj naslov, oznako vrste vina, letnik in kraj. Vina se bodo po strokovnih komisijah pred razstavo ocenjevala. Najboljša pa bodo nagrajena s diplomami. Slaba vina na razstavo ne bodo pripuščena. Vino mora biti dostavljeno med 15. in 20. majem t. l. na naslov: Gostinska razstava, Velesej, Ljubljana. Za kasneje dobavljena vina se ne bo moglo jamčiti, da bodo razstavljena. V kolikor ne bi vzorci vina že dospeli v deciliterških steklenicah in etiketiranih z navedbo imena lastnika, kraja, letnika in sorte, se bo tako poslano vino

pretočilo tu v deciliterake enotne steklenice in te opremile z potrebnimi navedbami, katere naj vsak odposiljatelj vzorcow točno in brezpogojno navede. Pisemne prijave je nasloviti na III. Vsehrvaški gostinski kongres v Ljubljani.

Novo pristanišče. Sarajevsko železniško ravnateljstvo je izdelalo načrt za podaljšanje železniške proge v Metkoviču do pristanišča Ploče, ki se bo v bodoče imenovalo Aleksandrovo. V Ploči bi se zgradilo veliko pristanišče, ki bi stalo okoli 400 milij. din. Zaenkrat bi se zgradil samo en del za 80 milij. din.

Profesionistovska dela pri III. drž. realni gimnaziji bodo oddana na licitaciji dne 16. maja pri tehničnem oddelku banke uprave. Gre za naslednja dela: 1. plesarska za 87.769,82 din, 2. slikarska 62.350,52, 3. steklarska 184.210,96, 4. pečarska 150.426, 5. parketarska 163.158,14, 6. ključavničarska 187.918,50, 7. tapetarska 61.392,52, 8. lukstev osteklitve 24.200, 9. električna inštalacija 110.096,50, 10. elektrostrojna oprema 39.740, 11. svetilke in žarnice 64.139, 12. signalne naprave in telefon 20.660, 13. Strelodivna naprava 4.225 in plinska inštalacija 17.014 din.

Zavarovancem Feniksa. Ker je položaj Feniksa v naši državi nejasen, se snuje sedaj organizacija zavarovancev pri Feniksu, da bi bila v stalnem stiku tako z oblastmi kot komisarjem zavarovalnic. V zvezi s tem smo prejeli poziv, da se naj zavarovanci javijo z natančnimi podatki o svojem zavarovanju (zavarovani znesek, prihodek zavarovanja, letna premija, znesek doslej vplačanih premij itd.) na naslov: Polc Karl, stavbenik, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6.

Terjatve do Feniksa. V naših Službenih novinah objavlja Avstrijska kontrolna banka za industrijo in trgovino na Dunaju kot upraviteljica Feniksa vse upnike družbe za življenjsko zavarovanje Feniksa v smislu čl. 9 zveznega zakona o Feniksu, da do 1. junija 1936 prijavijo svoje terjatve do Feniksa. Na podlagi čl. 9 omenjenega zakona propadejo vse terjatve pri Feniksu, ki ne bi bile pravočasno prijavljene. Ni pa treba prijaviti terjatev onim osebam, ki imajo terjatve na podlagi pogodbe o zavarovanju, nadalje uslužbenci družbe za živ. zavarov. Feniks, v kolikor se to nanaša na njih terjatve iz službenega razmerja in osebe, ki uživajo pokojnine ali podpore za zavarovanje od zavarovalne družbe Feniks. Oprostitev dolžnosti prijave terjatev se ne nanaša na upnike po zavarovanju in retrosiciji. Za obračunavanje terjatev od Feniksa je merodajno stanje 8. apr. 1936.

Francoskorska banka je imela občni zbor 27. aprila: čisti dobiček za 1935 znaša 604.391 f., kar da s prejšnjim prenosom 1.508.739 f. Po dotaciji redne rezerve se bo porabilo za stvoritev posebne rezerve (milij., na nov račun se pa prenese 478.519 f. Banka je v ozkih zvezah z Banque ottomane in Banque de Paris et des Pays-Bas. — Bilančna vsota banke se je zmanjšala od 158,2 na 147,5 milij. f. Med pasivi se je zmanjšala tuja sredstva. Med aktivni so značilne likvidne postavke. Posojila se počasi zmanjšujejo. Uprava ugotavlja, da se vračanje kredita, ki ga je podelila pod vodstvom banke skupina francoskih bank samostojni monopolski upravi, nadaljuje v skladu s sporazumom iz februarja 1935, kot je bilo pogojeno, bo ta kredit popolnoma vrnjen pred koncem leta 1936.

Povišanje glavnice. Banska uprava je dovolila Tvornici motovca, d. d. v Grosupljem povišanje delniške glavnice od 250.000 na 2.500.000 din z izdajo 22.500 delnic na ime po 100 din imenske vrednosti.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Ranta Ignacija, trg. na Jesenicah-Fužine, Obrtniška ul. 22, narok za sklepanje poravnave 22. maja 1936 oglasiť ee je do 18. maja 1936.

Naša trgovina s Švicco. V mesecu marcu 1936 je znašal švicarski uvoz iz naše države 480.695, izvoz k nam pa 894.006 švic. frankov. Največ je uvažala Švica iz naše države jaje: 266.570 fr., perutnine 101.989 fr. itd. Izvažala pa je k nam tekstilij 417.843, strojev 187.773 in kemikalij 93.409 fr.

Za tuje državljane, zaposlene v naših podjetjih, je važna brošurica »Zaposlenje stranaca«, ki jo je izdal odvjetnik dr. Hugo Holzmann v Zagrebu. Brošurica vsebuje vse zadevne uredbe in pravilnike s pripombami, oziroma komentarjem (državne konvencije z Českoslovaško, Nemčijo, Italijo, Avstrijo, Rumunijo) in bo dobro služila tako podjetnikom, ki imajo v službi izomce, kakor tudi tem uslužbencem samim. Brošurica stane 10 dinarjev. Pisemna naročila na: Karl Cernjava — Ljubljana — Stara pot 1.

Razstava »Sodobne gospodinjice«. VI. gospodinjico-gospodarske prireditelje na spomlad. vselesmju bo pokazala hoteenje današnje slovenske gospodinjice, ki hoče biti dobro poučena o vseh gospodarskih vprašanjih. Gospodinja je tista, ki lahko najizdatneje podpira domačo obrt in industrijo. Z zahtevu po dobrih izdelkih se dviga veselje do natančnega, vestnega dela. Ob dobro premišljeni opremlitvi g. arh. Mesarja in ob režiji

ščef-režiserja g. prof. Sesta, bo razstava »Sodobna gospodinjica« zopet oni most, ki naj veže konsumenta in producenta v harmoničnem izmenjavanju denarja in blaga.

Italijanska trgovina z Avstrijo. V prvih 3 mesecih t. l. je znašal avstrijski izvoz v Avstrijo 35,7 milijonov šil. in je bila v marcu Italija prva med kupci avstrijskih proizvodov (pred Nemčijo). Avstrijski uvoz iz Italije je znašal 12,9 milij. šil.

Odtok zlata iz Francije. V dobi od 10. do 17. aprila letos je Banque de France izgubila zlata za 483,6 milij. frankov in znaša njen zlati zaklad samo še 62.488,4 milij. frankov, dočim je pred letom dni znašal še 81.024 milij. Obtok bankovcev je znašal dne 17. aprila 1936 84.961,9 milij. frankov, menična posojila pa 13.982,6 milij. frankov.

Borza

Dne 30. aprila 1936.

Denar

Neizpremenjen je ostal le Curih, dočim so vsi drugi tečajji narasli. V zasebnem kliringu je avstrijski šiling na ljubljanski borzi ostal neizpremenjen na 9,15—9,25, ravno toliko je notiral na ljubljanski borzi, v Belgradu pa je notiral 9,1773 do 9,2773. Grški boni so notirali v Zagrebu 30,90 do 31,60, v Belgradu 31,50 blago. Angleški funt je notiral samo na ljubljanski borzi in to neizpremenjeno 249,20—250,80. Španska pezeta je notirala v Belgradu 6,8150—6,9150.

Nemški čeki so v Ljubljani notirali 13,79 do 13,90, v Zagrebu 13,7050—13,9050 in v Belgradu 13,7020—13,9020.

Za italijansko liro (valuto) so plačevali denarji zavodi 3,13—3,18, za dolar pa 49,50—50.

Ljubljana. Tečajji s primom:

Amsterdam 100 h. gold.	2977,43—2992,08
Berlin 100 mark	1756,08—1769,95
Bruselj 100 belg.	740,60—745,67
Curih 100 frankov	1424,22—1431,29
London 1 funt	216,20—218,25
Newyork 100 dolarjev	4351,07—4387,38
Pariz 100 frankov	288,89—290,33
Praga 100 kron	180,91—182,02

Curih. Belgrad 7, Pariz 20,905, London 15,235, Newyork 308,375, Bruselj 52,10, Milan 24,37, Madrid 42,075, Amsterdam 209,25, Berlin 123,90, Dunaj 55,85, Stockholm 78,55 Oslo 76,55, Kopenhagen 68,025, Praga 12,73, Varšava 58, Atene 2,90, Carigrad 2,45, Bukarešta 2,50, Helsingfors 6,715, Buenos-Aires 0,84625.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% invest. posojilo 80—82, agrarji 47,50—48,50, vojna škoda promptna 357—359, begunške obveznice 63—66, 8% Blerovo posojilo 81,50 do 82,50, 7% Blerovo posojilo 71—72, 7% posojilo Drž. hip. banke 81—84.

Zagreb. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 80—81,50 (80), agrarji 47,50—48, vojna škoda promptna 356,50—357,50 (357,50) 5. 6. 357,50 bl., begunške obveznice 61,50—62, dalm. agrarji 61,50 do 62 (63), 8% Blerovo posojilo 82,50 bl., 7% Blerovo posojilo 71,50—72. — Delnice: Narodna banka 6300 bl., Priv. agrarna banka 215—216 (216), Osij. sladk. tov. 150 bl., Isis 25 bl.

Belgrad. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 82—82,50 (82,50, 82,75), vojna škoda promptna 356,5—357 (356,50), begunške obveznice 66 do 66,25; 64,15—64,50 (64,25), 8% Blerovo posojilo 82,50 bl., 7% Blerovo posojilo 72,50 bl. (72). — Delnice: Narodna banka 6350 den. (6370), Priv. agrarna banka 216—217 (216,50).

Žitni trg

Novi Sad, 30. aprila. Pšenica bč. in srem. 134—136, bč. okol. Sombor in ban. 133—135, bč. ladjia Tisa 139—141, bč. ladjia Begej 138—140, slav. 138—140. — Oves in ječmen neizpr. — Rž ne notira. — Koruza bč. in srem. in ban. 99—101, — Moka bč. in ban. št. 8 102,50—105, srem. in slav. št. 8 100—104, ostala moka neizpr. — Fižol neizpr. Otrubi bč. 102—104, ban. 99—101, srem. 100 do 102. — Tendence slaba. Promet srednji.

Živina

Mariborski živinski sejem dne 28. aprila. Na današnji živinski sejem je bilo prignanih 25 konj, 15 bikov, 126 volov, 394 krav, 19 telet, skupaj 569 komadov. Povprečne cene: debeli volj 3,50 do 4 Din, poldebili volj 3 do 3,50, plemenski volj 3 do 3,50, biki za klanje 2,25 do 3, klavne krave debele 2,75 do 3, plemenske krave 2,55 do 3, krave klobasarije 1,75 do 2, molzne krave 3 do 3,80, breje krave 3 do 3,75, mlada živina 3,50 do 3,80, teleta 4,50 do 5,50 Din za kg žive teže. Prodanih je bilo 310 komadov. Mesne cene: volovsko meso I. vrste 8 do 10, II. vrste 6 do 8 Din, meso od bikov, krav in telic 4 do 6, telečje meso I. vrste 8 do 10, II. vrste 5 do 6, svinjsko meso sveže 8 do 12 Din.

Kulturni obzornik

Soboški grad in naša kultura

Slov. krajina, v aprilu.

Pravkar se bliža vprašanje gradu v Soboti končni rešitvi in občina bo postala njegova lastnica. Kar se po prevaru vrši prehod iz fevdalnega reda v demokratično posestno stanje, je bilo vprašanje soboškega gradu pereče. Vsi trezni glasovi so bili edini v mnenju, da ga mora kupiti občina. In po dolgi ovinkih se bližamo uresničitvi te želje. V gradu nameravajo nastaniti sresko načelstvo in občinski urad. Že pred dobrimi desetimi leti pa so domači izobraženci sprožili vprašanje, naj bi se v soboškem gradu nastanil tudi muzej Slovenske krajine. Ko se je pa pred letom ustanovilo »Prekmursko muzejsko društvo« v Soboti, je dobilo to prizadevanje še stvarnejšo osnovo. Ob tej priliki pa se mora vsa javnost ustaviti ob tem.

Grad v Soboti, ki ga je imel v lasti grof Szapary od l. 1664, ko je po bitki pri Monostru dobil ter krajev v dar njegov rod, je gradbeno učinkovito poslopje; med prekmurskimi gradovi zavzema prvo mesto. Tedaj bo že samo poslopje prav primerno za muzejsko zbirko, ki naj dobi v njem potrebne prostore in zagotovljeno možnost za nadaljnji razvoj. V gradu je namreč toliko prostora, da bo poleg vseh uradov ostalo še dovolj za muzejske namene.

Za tistega, kdor se bavi s kulturo Slovenske krajine, ni nikakega dvoma, da je muzejska zbirka v Soboti nujno potrebna. To prizadevanje jasno dokazuje Prekmursko muzejsko društvo, ki s svojimi več kot sto člani presega sorazmerno vsa naša podobna društva glede zanimanja za vprašanja, ki jih zastopa. In če je naše izobraženstvo

n. pr. že l. 1914 javno izrekalo potrebo po prekmurskem muzeju, tedaj danes prav gotovo ne nameravamo odstopiti od svoje namere pred nikakim nerazumevanjem! Jasno nam je namreč, da moremo zbrati naše kulturne spomenike (slovestne, zgodovinske, narodopisne, umetnostne) in pospeševati preučevanje preteklosti ter sedanjosti Slovenske krajine le ob smotnem zbiranju, ki se vrši doma. Vsaka ozkosrčnost je tu krivična, treba je prav širokega umevanja pokrajinske samobitnosti, kajti le iz domačijskih pobud morejo vzkliti uspehi, ki bodo obogatili skupno narodno kulturo. Kdor misli drugače, ta izpričuje zgolj smisel za reprezentanco in mu je sleherna ustanova zgolj prepleksana fasada brez resnične funkcije! Biti moramo tedaj veseli, da se je prav v zadnjem času iz pobude mladega inteligenčnega naraščaja porodilo prizadevanje v tej smeri. In sreča je, da je vodstvo soboške občine pokazalo umevanje za kulturne potrebe ter je pripravljeno prepustiti muzejskemu društvu potrebne prostore. To vsa Slovenska krajina tudi pričakuje od Sobote, ki je njeno središče in ki živi gospodarsko in kulturno od nje. Muzejska zbirka bo domačim in vsem, ki bodo prišli k nam, lepo prikazala sliko naše kulture. Dostojno bo tudi reprezentirala Soboto samo, ki danes, žal, še nima ničesar, s čimer bi se mogla ponašati. To bo odsej njen grad z muzejem, ki bo, kar trdno pričakujemo, našel v njem svoje prostore. Soboški občini in njenemu vodstvu bomo vsi hvaležni, ako bo pokazala s svojim dejanjem razumevanje za kulturne potrebe Slovenske krajine in s tem vse Slovenije.

O modernem češkem slikarstvu in kiparstvu je predaval prof. Ivan Vavpotič v Ljudski univerzi v Mariboru dne 27. aprila t. l. V dve in pol urni predavanju je očrtal razvoj sodobnega češkega slikarstva in kiparstva, nato pa pokazal množico dobrih diapozitivov, ki so ponazorili nenavado višino češke umetnosti. Prvi del predavanja je

bil posvečen slikarstvu. Videli smo slike del Josefa Mánesa, Purkyňa, Čermáka, J. Mafaka, Barviciusa, Brozika, slavnega Mikulaša, Aleša, Špielerja, Jana Preislerja, Hinayasa, Švabinskoga, Slovaka Uprka in še vrsto drugih. Predavatelj je spremil slike z opombami o usodi posameznih umetnikov, o pomenu slik in njihovem vplivu na ostale umetnike in stilno označil posamezna dela glede na razvoj umetnika samega ter na razvoj vse češke umetnosti. Obsirneje se je ustavil ob vodilnih slikarjih Mánesu, Alešu, Švabinskem itd. — Podobno je očrtal tudi razvoj sodobnega češkega kiparstva, o čemer smo poročali ob priliki istega predavanja v Ljubljani pred nedavnim. — Pri pomniti je treba, da je bila udeležba dokaj slaba. — k.

O delu v poklicnih svetovalnicah. Slovenska šolska matica je priredila 28. t. m. v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi predavanje o delu v poklicnih svetovalnicah. Absolvat naše univerze g. Vlado Schmidt, ki se letos izpopolnjuje na psihotehničnem inštitutu v Pragi, je pokazal, kako se vrši delo v psihotehničnem inštitutu, ki je nekaka matica poklicnih svetovalnic. Predavatelj je najprej kratko očrtal področje psihotehnik ter je zlasti opozoril tudi na važnost matematike in prirodoslovnih metod za to znanost. Naglasil je tudi, da na tem področju danes vodijo Amerikanci. Vendar se nam amerikanizacije ni treba bati, dokler ameriške izsledke sicer cenimo in uporabljamo, pa se zavedamo meja njihove upravičenosti. S posebnimi skupinami nalog ali testi ugotavlja psihotehnik stopnjo inteligentnosti in posebnih sposobnosti človeka, ki želi stopiti v kak poklic. Seveda mora za poklicno svetovalnico, ki se ustanavlja v novem miljeju, te teste najprej prilagoditi in preizkušati, ali jih celo na novo ustvariti. Nikakor pa jih ne sme le prenesti od drugod. Pa tudi pozneje se mora vedno zanimati, ali se je preizkušane v poklicu v resnici tako obnesel, kakor je

svetovalnica napovedala. S temi testi pa psihotehnik ne ugotavlja le stopnje inteligentnosti in posebnih zmožnosti pri posamezniku, temveč določuje tudi vrstni red vseh kandidatov za kak poklic, da more delodajalec izbrati najboljšega. Ker uporablja več različnih testov, je to določevanje precej težko. A ravno na tem področju so mnogo storili Amerikanci in so s svojimi modernimi statističnimi metodami omogočili psihotehniku, da se je mogla tako razmahniti. Predavatelj je tudi opozarjal, da se je ravno na tem področju psihotehnik zelo razpasel dilatentizem, ki tudi ugledu psihotehniko mnogo škoduje. Res uspešno pomoč lahko nudi pri izbiri poklica psihotehnik le tedaj, če se vse delo izvrši temeljito in strokovnjaksko, a ne preveč »po domače«.

Leppo, temeljito in bogato predavanje bi zaradi svoje aktualnosti — tudi v Ljubljani že delj časa in mnogo govorimo o ustanovitvi poklicne svetovalnice — pač zaslužilo več pozornosti s strani »poklicanih«. — n-o.

Vab'o na subskripcijo. V kratkem bo izšla pedagoška razprava prof. Eme Deisinger: Deska pubertetna doba pred dozorevanjem dečkov od 11. do 14. leta. Knjiga bo izšla pri Jugoslovanski knjigarni in bo obsegala ca. 80 strani. V subskripciji stane 20 Din; v knjigotrštvu bo cena višja. Knjigo, ki je prva te vrste pri nas, priporočamo starišem in učiteljstvu. Recitacijski večer v Ljubljani. Na predvečer desete obletnice smrti pesnika Srečka Kosovelca dne 26. maja t. l. priredi Slavistični klub v dramskem gledališču v Ljubljani recitacijski večer sodobne slovenske lirike, ki bo posvečen pesnikovemu spominu in na katerem bodo brali iz svojih del vsi najvidnejši predstavniki pojava slovenske lirike. Opozarjamo kulturno javnost že sedaj na to edinstveno prireditev ter obenem prosimo vsa društva in ostale prireditelje, da se oziroga na datum.

Še o nacionalizmu v Gor. Radgoni

Da ne bo naša javnost »mistificirana«, kakor piše »Jutra« z dne 18. aprila, še nekaj pojasnil: Predvsem se gospodu dopisniku »Jutra« zahvaljujemo, da je prišel na dan z imeni. Nam je to zelo ljubilo, če bo pa prav to prizadelim, je vprašanje zase, krivi nismo mi.

Da je gospod Zilavec Mirko in ne »Fritz« ter da se piše Zilavec in ne »Zsilavec«, smo izvedeli šele iz »Jutra«, dočim je na njegovi tovarni in trgovini še vedno napis »Fritz Zsilavec«, najbrž zaradi slovenskih kupcev, od katerih živi — Pardon — še enkrat je bil gospod Fritz Zsilavec nazvan »Mirko«. Oficialna JNS v Gor. Radgoni je z vlogo od 16. 1. 1932 predlagala okrajnemu načelnstvu, da ga imenuje za župana v Gor. Radgoni. V tej vlogi ga JNS tudi naziva »Mirko« in piše doslovno takole: »G. Zilavec Mirko je študiral na nemški srednji šoli, njegova mati je bila Nemka, radi česar mu bo slovenski koncept delal težave. Vkljub temu ga JNS predlaga za narodnega obmejnega župana v Gor. Radgoni, dočim zahteva z isto vlogo, da se razrešijo slovenski člani obč. odbora gg. Lančič, Husjak in Nedok in to zato, ker niso šli voliti. Gospod Zilavec tudi sam nikdar ne prikriva, da je Nemec, ter bi bilo prav, da se v tem vprašanju sam izjavi in dokaže, da je Slovenec.

Pa poglejmo, kako so »Patent nacionalisti« delali pri obč. volitvah leta 1933. V Gor. Radgoni so izmed 6 članov uprave postavili na drugo mesto Fritz Zsilaveca, na tretje Clotaria Bouvierja, na četrto pa Franca Talanya — ki je za časa Bela-Kunovega režima v Prekmurju spremenil svoje ime Temelin v Talany.

Ravno tako so postopali v ostalih občinah ob meji. V Gor. Radgoni-okolici je bil nosilec liste JNS Nemec Korath Karol, v Apačah Nemec Franz Kolleritsch, pri Negovi Bezjak — bivši Weisak! To se je dogajalo na skrajni narodni in državni meji pod mogočno zaščito in imenom JNS. In za te liste z Nemci na čelu je moral tedne in tedne delati ves državni aparat, vsi državni uradniki so bili prisiljeni iti voliti in glasovati za liste, katere so predstavljal Nemci. Nepregledna narodna škoda je napravljena ob naši severni meji s takim postopanjem JNS.

Prav je tudi, da izve širša slovenska javnost, da je predsednik JNS v Apačah obenem tudi predsednik Kulturbunda in da se je ta predsednik Kulturbunda kot delegat skupno z našimi nacionalisti udeleževal banovinskih konferenc JNS, na katerih so razpravljali o perečih obmejnih nacionalnih vprašanjih.

Pa piše »Jutra«, da je od 1289 prebivalcev Gor. Radgone samo 52 Nemcev — ne pove pa, da je v katastralnem rajonu občine Gor. Radgona, Spodnji gris, Police, Črešnjevič, Orehovski vrh 48% vseh zemeljskih vložov v rokah Nemcev. Ne varajmo sami sebi! Poglejmo resnici v oči. Ti Nemci so ekspanzisti, ki živijo v Radkersburgu in Gradcu ter oni, ki so po znanem puču zbežali v »Rajh«. Samo v območju tukajšnje ca-

rinarnice jih je nad 300, ki imajo pri nas svoja posestva, ki imajo skupno z našimi Nemci 50% vse naše zemlje v svojih rokah.

Zakaj kličejo Nemci po plebiscitu? Zato, ker dobro vedo, koliko zemlje imajo v svojih rokah, ker dobro vedo, da so na tej zemlji zaslužili noče slovenske ljudi, katere bodo znali prisiliti, da bodo glasovali za svoje gospodarje — Nemce — Dobro je znana lojalnost nekaterih radgonskih gospodov, ki po svojih vinogradih dajejo prostore za hitlerjanske skrivne sestanke, sprejemajo begunce in to istočasno, ko hitlerjanci v Radkersburgu trošijo letake z zemljevidom velike Nemčije, ki obsega vso Štajersko do Celja.

To so dejstva, ki ne zadevajo samo Gor. Radgone, temveč vso slovensko in jugoslovansko skupnost. Zato je pri teh dejstvih tem bolj značilna izjava »Jutra«, da se bile občinske volitve jasen plebiscit tržanov, ki so proti močni slovenski obmejni občini. Priznati moramo, da so Nemci v trgu s pomočjo naših nacionalistov storili vse, da zadržijo svojim podrejenim ljudem svobodno glasovanje, vendar ni resnica, da je glasovalo za veliko obmejno občino komaj 46%, temveč točno 50,60% od vseh tukaj bivajočih upravičenih volilcev — tržanov, oziroma 66% vseh volilcev združene občine.

Neresnična je trditev, da so pristaši bivše SLS pri občinskih volitvah 1933 rotli in prosili G. Clotaria Bouvierja, naj podpira listo SLS. Resnica pa je, da je JNS k pogajanju zaradi kompromisa poslala ravno G. Clotaria Bouvierja in ko smo začudeno vprašali, zakaj baš Bouvier, nam je odlični nacionalisti dejali, da zato, ker Bouvier predstavlja nad 50 volilcev-svojih delavcev, kar smo videli tudi letos, ko noben teh delavcev ni smel na volišče.

Jutrovi ne vidijo v teh dejstvih prav nikake nacionalne nevarnosti za Gor. Radgono, temveč se norčujejo in posmehujejo vsemu, kar je zavednemu Slovencu sveto. Ne samo to, drzijo se celo groziti tistim, ki so neustrašeno in javno povedali, da so v prvi vrsti Slovenci in potem šele strankarji, grozijo jim javno, da če sedem let vse prav pride. Ne čudimo se toliko našim nacionalistom, katere vidimo vedno v bratskem objemu z nemškimi nacionalisti, veliko bolj se čudimo »Jutra«, da sploh priobči izjave svojega gornje-radgonskega dopisnika, katere mu diktirajo Nemci. Istočasno pa na 19. strani iste številke priobči celostanski članek izpoda roke narodnega poslanca G. dr. Antona Novčana pod naslovom »ROKE PROČ OD NASE ZEMLJE«!

Toliko za danes! Kako racionalno so ti velikopotezni gospodarstveniki v občini gospodarili, bomo pa na tem mestu še poročali. Mislimo, da ta poročila ne bodo nič manj poročna, kakor so nacionalna. Bil je že skrajni čas, tako iz nacionalnega, kakor z gospodarskega vidika, da je poštno slovensko ljudstvo napravilo konec oblasti nemško-jeenesarske bratovščine.

Duh. svetnik Jakob Palir 70 letnik

Tiho in izven svoje fare neopaženo praznuje danes zdrav in čil svojo 70letnico župnik in duhovni svetnik v Zsumu, okraj Šmarje, gospod Jakob Palir. Prav je, da se ob tej priliki spomnimo dušnega pastirja, ki z redno verno, poln ljubezni do poklica, poln ljubeznivosti in radodarnosti do svojih faranov, darežljiv do siromakov, dobrohoten v nasvetu do vseh potrebnih, vedno skromen in priazen, pri tem pa še vedno vedno volje in šaljiv, v Zsumu pase svoje ovčice že 20 let. Ni treba poudarjati, kako je priljubljen v fari in daleko izven nje, kako je vpoštevane pri vseh njegovih modrih nasvetih in kako ga spuštuje staro in mlado. Pisatelj je, kulturni delavec in sadjar, ki o svojih zaslugah nikdar noče slišati ničesar, mož-značaj, dobronik, o katerem se sme reči, da levica ne ve, kaj stori desnica. Za njegove zasluge ga je počastila tudi občina, ko ga je leta 1928 imenovala za častnega občana.

Ko mu ob jubileju prisrčno in polni ljubezni do njega čestitamo, prosimo vsi farani Vsemogočnega, da nam milega in draga dušnega pastirja ohrani tako zdravega in čilega, kakor je sedaj, še dolgo tja čez 80 letnico.

Trpljenje otroka

Ljudje iz Spod. Podgorja so obvestili orožnike o pretepanju 8 letnega otroka, ki živi v vasi pri svoji materi-vdovi. Orožniki so napravili preiskavo, ki je spravila na dan skoro neverjetne stvari. Otrokova mati živi v divjem zakonu ter ima nezakonske otroke. Za svojega zakonskega sinka se ne briga. Orožniki so ugotovili na otroku vse polno zacepljenih ran od udarcev in modric, znakov, ki pričajo, kako je bil tepen po vsem telesu. 8 letni fantek izgleda zaradi zlostavljanja, stradanja in pretepanja kakor 2-3 letni otrok. Sosedje so pripovedovali orožnikom žalostne stvari. Tako je našla neka sosedka otroka zakopanega v svojem hlevu v svinjskem gnoju, kamor se je splazil nekoč iz samega strahu, da bi se skrli. Otroci se tako boji domačih, da neprestano čepi pod stolom ali mizo ter vedno drhti, boječ se pretepanja. Orožniki so krivce prijavili sodišču.

Soštani

Veliko zanimanje vlada v Soštanju, njegovi bližnji in daljni okolici za naše najlepše dramsko delo o Kristusovem življenju in trpljenju, za Gregorinovo »V času obiskanja«, ki ga bo letos prvič na prostem uprizorila soštanska župnija. Igro so zasnovali v obsemergavskem slogu in obsegu, saj bo nastopilo čez 150 igralcev. Pohvalno moramo omeniti veliko poštornost in razumevanje igralcev, ki prihajajo redno trikrat v tednu k vajam, čeprav jih je mnogo oddaljenih čez dve uri hoda od Soštanja. V okoliških gozdovih so že zapele sekire in veselje je gledati tekmovalce navdušenih kmetovalcev, ki privlačajo težke, z lesom obložene vozove k Slomškovega domu, kjer bodo darovali les uporabili za velikanski oder. Tudi meščani so se odzvali prošnji pripravljalnega odbora in so po svojih močeh prispevali v denarju. — Predvidoma bo drama prvič uprizorjena dne 6. junija zvečer; o nadaljnjem poteku priprav in o uprizoritvah bomo na tem mestu sproti poročali.

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon) lahko plačate naročnino za »Slovenca«. »Domo-liuba« in »Bogoliuba« naročate inserate in dobite razne informacije — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska številka 3030

Regulacija Drave

Iz Markovce pri Ptuj nam poročajo: Pred nekaj leti je bil tok Drave pri nas v takem stanju, da ga je bilo mogoče z malenkostnimi sredstvi za vedno zadovoljivo urediti. Ker so pa imeli takrat krajevni faktorji največ posla s poskusom političnega prodora, je to gospodarsko vprašanje ostalo neopaženo. Medtem je Drava odnesla velike ploskve rodovitne zemlje in se sumljivo približala hišam. Grozila je velika nevarnost, za katero na pristojnih mestih ni bilo pravega razumevanja. Šele ko so se lanskega junija izmenjali merodajni močje, se je začelo energično obrambno delo, ki je trajalo skoro devet mesecev. Sedaj stoji že štirje veliki jezovi in je najhujša nevarnost odstranjena. Radi poljskega dela prekinjena regulacija se bo nadaljevala jeseni. Mnogo posla še čaka banovinski regulacijski odbor pri Novi vasi, ki že leta in leta željno čaka, da pride kdo in omeji stalno odnašanje plodnih tal.

Tri stvarci...

Najpoprej jo je dolgo sam preizkušal, župnik Kneipp, preden je dal sladni kavi, pripravljeni po njegovih navodilih, tudi svoje ime, svojo sliko in svoj podpis. To troje pa je še tudi dandanes na vsakem pristnem zavitku

Kneippove sladne kave

Cerknica

Ni še minilo teden dni, odkar bi bil požar v Martinjaku upepelil hišo, kjer ima ga. Ronko Marija trgovino, da se ne bi bila zbudila hčerka, ki jo je bil dnu dušil, že je naznanil okrog 11 svečar plat zvonov nov požar. Gospodu Jernejčiču, p. d. Mihcu, iz Begunj št. 4 je pogorel skedenj, vezan kozolec, razno gospodarsko orodje (plug, dva voza, slamožernica itd.). Škoda je precejšnja na 50.000 din, zavarovan pa je bil za 42.000 din. Da se ni požar razširil na sosednja gospodarska poslopja, ki so prav v bližini, se je zahvaliti begunjski gasilni četi, ki je bila v nekaj minutah na licu nesreče. Prav tako so dospeli tudi gasilci iz Bezuljaka in iz Cerknice. Kako je požar nastal, še ni ugotovljeno, vendar pa je bila neka oseba aretirana in izročena sodišču.

Trbovlje

Za brezposelne v Trbovljah je nakazal ministar za socialno politiko dva vagona živil na intervencijo g. bana dr. Natlačena, katerega sta g. podžupan Jordan in ban. svetnik Kriznik informirala o težavnem položaju v rudarskih revirjih.

Visokosolci iz Ljubljane bodo v nedeljo zvečer ob 8 uprizarili v Društvenem domu zanimivo igro »Reka«.

Šmarnice bodo tudi letos v župni cerkvi zjutraj ob pol 6 in zvečer ob sedmih, v bolnišnici pa tudi zjutraj.

Naznanila

Liubliana

1 Zorko Prelovec koncert bo prihodnji petek dne 8. t. m. zvečer v Filharmonični dvorani. Tako lahko imenujemo prihodnjo koncertno prireditev ljubljanskega Zvona, ki bo v prisilno 2-letne umetniškega dela dolgoletnega Zvonovnega dirigenta in slovenskega skladatelja Zorka Prelovca. Vse prijatelje slavljence in njegova zborovaga pelja pozivamo v petek dne 8. maja ob 20 v Filharmonično dvorano. Sedaj naš si nabavijo vsi že prej v Knjižarni Glasbene Matice.

1 V okrilju društva za raziskovanje jam bo predaval o gospodarskem pomenu Kršne jame g. ban. nadsv. ing. Hočevar danes v petek ob 18 v minora-loški predavalnici univerze.

1 Zgodni kino Vlt predvaja danes in jutri ob pol 9 zvečer filmsko opreto »Moja dragi je lovec«. Premijera.

1 Vzporni pomen psihoanalize. Področje kljub ljubljanskemu univerzi priredi ob osemdesetletnici S. Freud, početnika psihoanalize, 1. maja ob 18 v minora-loški predavalnici univerze predavanje »Psihoanaliza in vraga«. Predava stud. phil. St. Kooplar. Vabljeni vsi, ki se zanimata za sodobno vzgojo! Vstop prost.

1 Salesijanska prosveta na Kodeljevem ponovno opozarja na celodnevni letni na Založni gori pri Presejrah, ki bo v nedeljo, 3. maja t. l. z vinom, ki odhaja 6.10 zjutraj. Udeleženci naj kupijo izdatniški listek do Presejrah, ki velja tudi za povratek. Skupno zbiranje je pred hotelom v Zlatni gori. Glasivo, kakor tudi svoje in prijatelje vabijo vabi odbor.

1 Kino Kodeljevo igra danes ob 20.30 »Ladnega kapetana Korcorana« z Vlastom Burdjanom in »Morakoga pava«.

1 Legija koronkih borcev sklenje na 9. maja t. l. v restavraciji Novi svet ob pol 8 zvečer izredni občni zbor. Samostojni predloži se vložki 7 dni pred občnim zborom. — Odbor.

1 Nobeno službo imajo lekarne: danes: dr. Piccoli. Tretje 6. 4; mr. Hočevar Celovška c. 62 in mr. Gertak. Mesto; jutri: dr. Kmet, Tyrseva c. 41; mr. Trnkony dcl., Mestni trg 4 in mr. Uštar, Solbergova ulica 7.

KINO SLOGA

Telefon 27-30
Poleg tega še
ROBERTA

Premiera prvega plasticnega filma v naravnih barvah!

Simfonija prekrasnih barv, melodike in ognjevitost španskih pesmi

la Cucuracha

Najlepša in najmelodijoznejša opereta, ki je do danes komponirana! Volefilm, ki je že 3 tedne na sporedu v Apolo kinu na Dunaju! Premiera danes ob 16., 19.15. in 21.15. uri

Žrtev roparskega napada

Ropar ga je pobil in mu vzel 380 Din — 4 jurje v žepu pa je imel za navaden papir

Maribor, 30. aprila.

Drzen roparski napad je bil izvršen v Smartnem, žrtev napada pa je mlinar Lovrenc Onuk iz Tomaske vasi. Onuk je bil v Smartnem v gostilni ter pil četrtinko vina, ko je prišel k mizi neznan moški ter prisedel. Prosil je mlinarja, naj mu plača nekaj vina, naka je naročil pol litra. Pila sta še več, tako da se je Onuk napotil zvečer nekoliko okajen iz gostilne proti domu. Neznane, ki je videl, da ima Onuk pri sebi denar, je še malo poseedel, nato pa je tudi on odšel iz gostilne. Na poti proti domu pa je bil Onuk napaden iz zasede. Ko je prišel po cesti na samotnejši kraj, je nenekrat skočil proti njemu njegov nepoznani sopivec iz gostilne ter ga s strahovitim udarcem pobil na tla. Ležečemu je zadal še več udarcev s kolom po glavi, potem pa mu je preiskal žep. V hlačenem žepu je našel 200 Din v arebru, vzel mu je še uro in veržico ter nov klobuk. Tipal mu je tudi v prsmem žepu na suknjiču ter otipal notri zvitke štiri tisočake, ki pa jih je imel za navaden papir ter jih je kar pustil v žepu. Potem je dvig-

nil Onuka, ki je bil sicer pri zavesti, pa brez vsake moči, ter ga vrgl v dva metra globok jarek ob cesti. Tu se je Onuk zaradi bolečin onesvestil ter ležal celo noč v blatu, dokler ga naslednjega dne niso našli mimoidoči ter ga odpeljali na dom. Roparja so orožniki na podlagi osebnega opisa izsledili. Je to v bližini stanujoč Fortunat Pogorevcnik, ki ima na vesti že veliko tatvin. Po razbojništvu se je pripravil na beg čez mejo, pa so ga orožniki prehiteli. Dejanje je že priznal ter je bil aretiran.

Pri gotovih boleznih žolča in jeter,

žolčneje kamna in zlatenoe urejave naravna

FRANZ-JOSEFOVA

grenka voda prehva in pospešuje izpraznjenje črev. Kl-miške iskušnje potrjujejo, da domače zdravljenje dobro učinkuje, ako se i-mlje zjutraj na teče Franz-Josefova voda pomešana z nekoliko vroče vode. Roz. po min. soc. pol. in nar. zdr. št. br. 16485, B. V. 28.

Pismo čez lužo

Buenos Aires, aprila.

Temu tudi ne zmanjka, si nemara kdo misli. Pa mi tudi zmanjkati ne sme. Saj se mi zdi, da je to ravno znamenje, da smo še in dihamo. Domovino moramo vedno dramiti, da nas ne pozabi. Mi domovine pozabiti ne bomo.

Pa naj danes nekatere vtise podam iz te torbe. V tramvaju sedim. Pa ne bom gluh in nem! Kako pa naj tak kaj zvem. Pobaram sosed, dobričina in je imel pravo podobo poštenega Slovenca, kakšna ulica da je tole?... Kako pa naj bi sicer pogovor začel. O vremenu se mi zdi še manj umestno. Tudi njemu je trdo tekkel jezik — gotovo znamenje, da ni domačin. Ukrajinec je bil — pa ves tak, kot da je od nasa. Poljski Ukrajinec, ki že tri leta išče, pa se niti zaveda ne, da išče svojo ukrajinsko domovino... Imajo tu svojo službo božjo, kjer se jih vselej obilo zbere. Ves srečen je bil, da je našel človeka, ki vsaj za njegovo domovino ve. Kar zagovoril se je in pozabil izstopiti pravi čas.

Doli na onem koncu mesta sem bil: v Villa Devoto, kjer je obilo naših ljudi. Stal sem na križišču cest in iskal z očmi, če mi že gre moj voz. Po nemško me je nagovorila gospa, ki je čakala prav kakor jaz. Pa sem zvedel, da je iz Osjeka doma, da ima Čeha za moža, da je nemščina družinski jezik, da pa tudi po madžarsko zna... Vse, vse na svetu ve in zna — samo hrvaško je že pozabila...

Pri fotografu sem po opravi bil. Njega, Srba, ni bilo doma. Pride ženska in se davim po špansko, ona po špansko nazaj. Medtem je vstopil neznanec, ki ga je ona po hrvaško pozdravila... In smo si bili hitro v besedi. On da je doli od Osjeka doma. Pa ne da bi bilo tako, kot oni dan, ko sem se v domovini poslavljati in v Ameriko odhajati, ko mi je nekda ženska naročala: Gospod, jaz imam dva brata v »meriki«, če boste katerega videli, recite.

da ga lepo pozdravim... Ni bila ravno taka moja beseda o Osjeku, pa je vendarle nanesla tako, da je moj stric — po pravici rečeno je bil stric že mojemu očetu — bil v Osjeku profesor in glej ga šmenta: predstavi se mi kot njegov učenec. Da so ga zelo radi imeli študentje. Tako je ves svet z vezmi prepleten in nič se ne bom čudil, če bom neki dan zvedel, da sem s predsednikom republike tudi v »zlahti«.

Spet sem sedel v tramvaj. Pa pogledam in pogledam in še pogledam: ali ti ni tamle Nemanč iz Zlebeaja? Na vse strani tak! No, ta gotovo ni, ker čudeži se ne gode. Zanimalo me pa je, kdo mu je tako za las podoben. Pa sem se spustil v pogovor z njim. Da je iz Libanona doma, tako mi je povedal. Maronit? Sem ga vprašal nadalje in ves srečen je bil nad tem malim vprašanjem. Ze 26 let je v tej deželi in kupčije s sadjem in zelenjavo. Je jih pa toliko Maronitov, da imajo kar v treh cerkvah svojo službo božjo.

Tako se mi zdi, da sem se že vsemu privadil. Kako ne! Saj že v svoji suknji hodim! Novi seveda, zakaj tukaj imamo duhovnikov drugačen kroj. In pod svojim novim klobukom — že lep čas nisem novega imel. Saj ga nikoli nabil nisem. Tukaj pravijo, da je klobuk zelo potrebna stvar. Pa je kljub temu neprijetna... 18 pesov stane tako duhovsko pokrivalo! Suknja pa 60.

Na svetega Jožefa dan sem pa spet napravil nekaj novih skušenj. Sveti Jožef je slovenski svetnik. Saj v vsaki hiši najdeš njegovo ime. Tukaj nas seveda kakorkoli spakledrajo — le imena naša hočem reči — pa ti napravi iz Jožeta »Hošee«. Pa če nosi ta svetnik malce drugo ime, pa nosi isti obraz in uživa isto čast. Mi Slovenci ga tudi častimo tako kot doma. In nosimo njegovo ime. Imel sem krst, da naredimo za božjega mladega Slovenčka. Bo Jože?... Kar v zadregi je bil oče: jaz sem Jože, sinček naj bo pa: Janez! Tudi prav! Janez ali pa Jožef. Zato je bila pa tudi boja Pepca! Saj pravim: kakor doma. Slovenski dom je povsod, kjer so slovenski obrazi.

Naša služba božja, po malem napreduje. Ni tako kot doma, kjer vsako soboto zvonovi nedeljo oznanijo, glasno kličejo, da tudi debela ušesa prebijejo in zvoniki v oči bodejo, v nedeljo pa vse k maši gre. Tako je doma.

Tukaj ni turnov. Vsa naša kapela ga nima. In veste, kaj je Slovenec zvonik! Saj po njem se ceni vrednost vasi! In če kam pride slovenski fant: v turen je prva njegova pot. Pa pojdi vanj, če ga ni, pa vidi, kje cerkev stoji...

In zvonovi! Kaj bodo zvonovi, ko pa tu svet še zvoniti ne zna. Samo tam na Cakariti, kjer imajo slovenskega mežnarja, moža iz Krasa doma, samo tam zvonovi pametno pojo — to se pravi: bi pametno peli, če bi pametne glasove imeli... Doma je to ponos vasi, če so zvonovi lepo uglašeni vsi.

Edini zvonček kapele pa nima prav nič »angelskega« glasu.

Skrita je naša cerkva. Prideš do nje in no bene podobne ni. Kar številki na vratih moraš verjeti. Ni lipe pred cerkvijo.

In veste, kaj smo uganili. Stražo pred cerkvijo bomo postavili — tisto, proti čemer smo se doma vedno borili. Tukaj bo pa res treba, da bo kdo za kažipota pred cerkvijo stal. Pa se bomo počasi že vsega priučili.

To nedeljo je bilo kljub vsem zaprekom že precej ljudi. No, če bi se na tesno stisnili, bi zgle dalo dokaj drugače. Pa je le lepše videti, če je bolj lepo razdeljeno po vsem prostoru. Dopoldne in popoldne se je nabralo vernikov toliko, da se je njim samim kar veliko videlo. Tako sem jim povedal, da naj se potrudijo in mesto zvonov lepo k maši vabijo.

Pa bo treba še dolgo »zvoniti« in »svetiti«, preden se bo zganiilo kaj tam, kjer je to ravno najbolj potrebno. Čudno, čudno daleč so mnogi naši v blodno zašli, in če vemo, od kod so doma, če slišimo, kaj se v domovini na Oariškem in okrog Trsta godi, potem tako razpoloženje ni prav nič čudnega. Zakaj božja beseda je res podobna zrnu, a zrnu, ki se v slabem klasu med mnogimi plevami kaj lahko zgubi. Vsak dan o politiki in kruhu slišijo in berejo mnogo... o božji besedi pa nikoli nič.

Medtem ko so večernice v cerkvi, ima Slov. prosv. društvo svoj občni zbor. Društvo v Villa Devoto ima plesno veselico (postni čas)... vsi pa neprestano naglašajo in povdarjajo, da bodimo v delu složni...

Pri vsem tem je le razveseljivo dejstvo, da naša stvar ugodno napreduje. Oba slovenska tednika, ki neseja vsak teden po tisoč izvodov med ljudi zve-sto objavljata tudi cerkveni vestnik in tako bodo za veliko moč že vsi zvedeli in številno prišli.

Janez Hladnik.

Nova župnija v Litiji

Kakor smo že poročali, je s škofijskim odlokom ustanovljena tako potrebna in zaželjena samostojna župnija Litija, ki se pravno uveljavi danes, prvi dan prelepega šmarničnega meseca majnika. Novi župljani so se prav posebno pripravljali za ta dan, s katerim so tudi v cerkvenem oziru dosegli svojo samostojnost. Pripravljalni odbor za zunanjo proslavo, v katerem so litijski posestniki Emil Koprivnikar, Andrej Mahkovec, Anton Lindner, Martin Volk, Rudolf Segula, Martin Kajtna in Franc Primožič, se je zelo potrudil za okrašenje litijskega trga. Okoliški župljani, posebno oni iz Pošenturja, Gradca, Zgornjega Loga in Grbina, so navozili v Litijo nad 50 mlajev, katere so vrli litijski fantje postavili po trgu, ki se je spremenil v gozd zelenih smrek. Dekleta iz Pošenturja, Brega in Tenetiš pa so pridno pletle zelene vence in z njimi prav razkošno okrasile župno cerkev sv. Nikolaja. Pa tudi industrijski Gradec ni zaostal za Litijo. Predilniški delavci so postavili številne mlaje, katere so dobili deloma v predilniškem gozdu, deloma pa so jih dali graški posestniki.

Na predvečer cerkvenih slovesnosti so po okoliških gričih in hribih zagoreli kresovi, litijski trg je bil slavnostno razsvetljen, pokali so topili, z zvonika pa se je razlegalo slovesno pritrkavanje zvonov, ki so oznanjali novim litijskim faranom, da bo danes začela živeti nova litijska župnija, ki je sprejela v svoje okrilje 3000 duš Litije, Gradca, Grbina, St. Jurja, Zg. Loga, Brega in Tenetiš, da bodo vsi ti župljani od danes naprej živeli svoje duhovno življenje doma v svoji lastni fari.

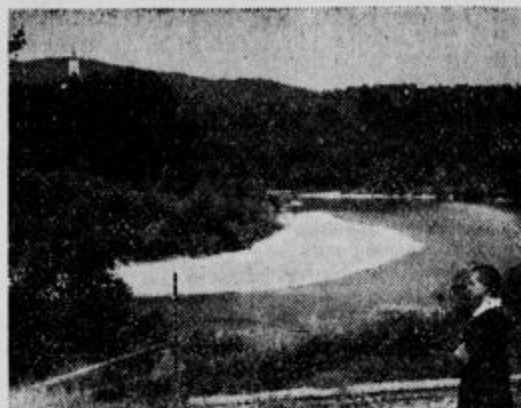
Danes bodo tri sv. maše v župni cerkvi. Ob 6, ob 8, med to mašo bodo vsi učenci meščanske in osnovne šole prejeli sv. obhajilo, ob 10 pa bo slovesna sv. maša, med katero bodo cerkveni pevci peli Rychovskega Misa Loreto s spremljevanjem orkestra. Pred sv. mašo bo dekan g. Anton Gornik prebral škofovo listino o ustanovitvi samostojne župnije.

Gradec, industrijski del nove župnije

Litijsko pokopališče

Podružnična cerkev sv. Jurija

Pogled na Litijo s Slivne

Kino Union Tel. 22-21

MARIKA ROKK
 Simbol ognjevit, temperamenta
 dekliskega šarma in prikupnosti

Hans Stüwe in Paul Kemp

NAJZABAVNEJŠA VESELOIGRA!

VROČA KRI
 TEMPERAMENTNA MARIKA

Danes premiera

ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Ciganske melodije
Čaršaji
Smeh in humor

Gledališče in koncerti

Koncert gojencev školijske gimnazije v St. Vidu

Ze od ustanovitve dalje slovi škofijska gimnazija v St. Vidu, da posveča veliko pozornost in skrb glasbeni izobrazbi svojih gojencev. Prve glasbene brazde je v tem pravcu zoral dolgoletni učitelj glasbe prof. Vojteh Hybašek, iz čigar skrbnih rok je izšla lepa vrsta slovenskih glasbenikov, med njimi tudi sedanji profesor glasbe v zavodu Matija Tome, ki zavzema v glasbenem svetu že zelo vidno mesto.

Da pokaže gimnazija sad svojega dela na glasbenem polju tudi javnosti, je priredila dne 26. aprila v veliki zavodovi dvorani koncert, ki je z ozirom na doseženo umetniško višino vreden, da ga uvrstimo med zelo uspele glasbene prireditve letošnje glasbene dejavnosti. Spored sam je bil skrbno izbran, dasiravno zaradi prikazovanja vsestranskega dela na glasbenem polju ni mogel biti enotno ubran. Zelo je prevladoval pevski spored, kar kaže, da se posebna skrb posveča vokalni a capella glasbi, dočim je bil instrumentalni odzkan skromen obseg. Pogrešili smo šolski orkester, ki je bil svoj čas važen in občudovan sestavni del šolskih proslav. Po umetniški kvaliteti so dali sporedu izrazito lice naš slavn Gallus-Petelin, Jože Klemenčič in M. Tomc. Ostali spored je bil odzkan slovenski narodni pesmi, tako v pevski, kakor v instrumentalni izvedbi, kar je vse pohvale vredno, tem bolj, ker je bila izbira pesmi in njihovih priredb skrbna in umetniško tenkočutna. To je zlasti danes treba poudariti, ko se nad narodno pesmijo tako pogosto greši.

Gimnazijski zbor obsega okroglo 100 pevcev, za vsak glas nekoliko po 25. Zveni polno, zlitno in enotno, je intonacijsko zelo dober, v izreki odlični. V mešanem zboru so bile posebno lepo podane one nijanse v skladbah, kjer kipi iz njih mladostno prešerno razpoloženje (na pr. Klemenčičeva Notranjska). Kdo bi se temu tudi čudil, saj iz mladih grl pač najpristnejše vre to, česar je polna zlata mladost. Skladbe in mesta v njih, kjer je treba globljega čustva, se zboru niso tako dobro prilagale, čeravno jih je sicer lepo in pravilno odpel. Na vsak način bi pa želeli v izvedbi več dinamičnega izraza. Izmed glasov je najbolj ugajal bas, ki zveni najbolj kompaktno in lepo barvano. Se za spoznanje enotnosti mimo mešanega je pel moški zbor, da smo ga bili kar veseli, pesmice nižješolcev so bile pa spet po svoje srčkano izvajane in so zelo zadovoljile.

Letošnji osmošolci so tiči! Kar s svojim zborom ti nastopijo in celo s svojim pevovodjo! Obe pesmi so odpele z mirno sigurnostjo in lepim razumevanjem. Ni moglo dovolj podčrtati važnosti glasbene izobrazbe v smer samostojnega udejstvovanja. Iz te smeri rastejo glasbeni delavci, ki smo jih zlasti po deželi tako zelo potrebni.

V instrumentalni izvedbi smo slišali priredbo pesmi »Tamo dalek« za štiroročno igro, delo osmošolca Humeka, dalje stavek iz A. Foersterjeve sonatine za gosli in klavir ter dve varijaciji na narodno pesem za godalni kvartet. Posebno glasbeno zanimive so Tomčeve varijacije na pesem »Regiment«. Vse te točke, ki so med njimi nekatere tehniško dokaj težke, so zaigrali zadovoljivo, če pa pomislimo na mladost igralcev in na okolnost, da je vse to sad izvenšolske pridnosti, je treba priznati velik uspeh.

Celoten spored, izvedenši obe točki osmošolcev, je mirno in simpatično vodil prof. Matija Tome, ki more z uspehom biti zelo zadovoljen. Kar smo slišali, niso navadne šolske prireditve.

kakor jih je moči slišati drugod, ampak je bil to pravi koncert, ki je dosegel z ozirom na dane okoliščine lepo umetniško višino. Polna dvorana je to hitro spoznala in dala duška svojemu ugodju z burnim odobravanjem, ki se večkrat ni hotelo početi, dokler niso točke ponovili. Odhajali smo s prijetno zavestjo in prepričanjem, da je zavod sv. Stanislava še vedno vodilna gimnazija tudi v pogledu glasbene izobrazbe našega inteligentnega naraščaja in ji v tej zavesti toplo čestitamo! L. P.

Jubilej vzornega gospodarja

60 letnico obhaja 2. maja g. Ivan Škofic, posestnik na Vrhopolju pri Kamniku. Jubilar je po svoji odločnosti in močnatosti spoštovana osebnost ne samo v občini Nevle, ampak tudi v Kamniku in vseh okoličin. Odkrit in vztrajen borec je stal vedno med prvimi v vrstah SLS in je bil pred vojno tudi nekaj časa neveljski župan. Gospod Škofic je tudi navdušen lovec in njegov dom krasi marsikatera lovška trofeja. Kot vzoren gospodar je dobil pred dvema letoma priznanje banske uprave, katere mu je podelila diploma za najvzornije urejene gozdne nasade v Mekinjah. Jubilar g. Škofic je še vedno krepkega zdravlja in korenjaste postave in mu vsi želimo, da bi ga Bog ohranil takega še dolgo vrsto let.

Sv. Anton v Slov. gor.

Dne 5. aprila je bil pri nas zaključen II. letnik kmetsko-nadaljevalne šole. Gojenci so ob tej priliki razstavili dva A.-Z. panja, ki so ju v praktičnih urah sami izdelali. — Veliko pažnjo so posvetili tudi sadjarstvu! Skropili in enačili so sadno drevje, skozi dve leti pa ohrabrujejo svojo lastno, lepo drevesnico. Solo je letos obiskovalo 17 gojencev; vodil jo je učitelj Božidar Horvat, poučevali pa so še župnik Franc Škof in Ivan Borko. — Odkar je pri nas kmetsko-nadaljevalna šola, delo na tem polju vidno napreduje. Meseca maja bo šola ustanovila »Vrtnarsko in sadjarsko podružnico«, za katero je že postavila temelje. — Le tako naprej za procvit naroda!

Jesenice

Na cesti skozi mesto. Glavna cesta, ki pelje skozi Jesenice, meri gotovo do 3 km. Ob njej so grajene večinoma vse hiše jeseniškega delavskega mesta. Naravnost obupno je stanovanje ob tej poti, saj dvigne vsak avto velikanske megle prahu, ki se nato seseda po delavskih in mestnih stanovanjih. Ni pretirana trditve, da napravi vsak tak oblak prahu tudi materialno škodo stanovalcem, zato bi bilo prav, če se ta cesta asfaltira. Ako pogledamo čez mejo, vidimo, da gradi Italija železnice celo na ledenike in da ima skoro vse ceste zalite z asfaltom, tako vabi letoviščarje. Prvo vprašanje slovenske Švice so ceste!

Sport

Čakovec proti Ljubljani

V nedeljo igra čakovsko moštvo svojo prvenstveno tekmo proti Ljubljani. Z njo se uvaža začetek konca tekmovalnega v podzveznem prvem razredu. Dosedanje tekme so bile le izločilne. V to zaključno tekmovalje so se kvalificirali: Ljubljana, Hermes, Železničar in ČSK. V Mariboru igra to nedeljo drugi par: Železničar: Hermes.

Finalno tekmovalje za prvaka podzveze se bo igralo po dvojnem sistemu na točke, t. j. vsako moštvo bo moralo igrati po eno tekmo doma in drugo zunaj z vsakim moštvom. Potrebno je torej šest terminov, ki so razpodeljeni na vseh šest tednih in praznikov v maju. Do konca meseca mora biti znan prvak podzveze, da se bo udeležil s prvaki drugih podzvez finalnega tekmovalja za državno prvenstvo, ki se bo pričelo prvo nedeljo v juniju (v kolikor bo 7. junija olimpijski dan, pa naslednjo nedeljo). Na vsak način časa ni na preostanek in bodo morala moštva že krepko prijeti etvar v roke, da bo pravočasno pod streho.

Samo tekmovalje bo zanimivejši od dosedanjih prvenstvenih tekem. Po dolgem času bo nekaj več živahnosti na igriščih, ker bodo močnejše in važnejše tekme privabile na igrišča nekaj več občinstva. V Ljubljani bo osredotočeno zanimanje na novo enajstorico, ki je nastala s fuzijo nogometnih sekcij Primorja in Ilirije, in je verjetno, vsaj pričakuje se od novega ljubljanskega moštva, da bo aplavalo na prvo mesto.

Tekom meseca maja bo torej na sporedu vsako nedeljo po ena važna tekma, tako da ne bomo v zadregi. Potem pa bodo sledile tekme za državno prvenstvo, če jih bo kaj odpadlo na Ljubljano; upajmo, da nas novo moštvo ne bo razočaralo!

Sabljaško državno prvenstvo

Moment iz borbe Marion (Ilirija): Hajdn (Madžarska) na evropskem prvenstvu v Budimpešti l. 1933.

V soboto 2. maja in nedeljo 3. maja se vrši v Zagrebu sabljaško drž. prvenstvo, ki bo eno najtežjih, kar jih je doslej bilo, ker se po rezultatih, doseženih na drž. prvenstvu, sestavi ekipa, ki bo zastopala našo državo na olimpijadi v Berlinu. Konkurenca bo zelo velika, ker je doslej prijavljenih okrog šestdeset borilcev in borilk. Borbe, ki bodo trajale dva dneva od 8 jutraj pa do poznega večera, bodo zahtevale od borilcev železno vztrajnost in koncentracijo. Saj vemo, da je sabljanje glede tega eden najtežjih sportov sploh, ker je to borba dveh in vsaka najmanjša nepazljivost se maščuje. Borilec se mora prilagoditi taktiki soborilca in kdor prej spozna način borbe nasprotnika, je to plus, kateremu je treba še priseti tehnično znanje, da to lahko izkoristi v svoj prid. Kot sem že omenil, razumemo pod sabljanjem vedno borbo dveh enako oboroženih, in ker je to borba dveh, igra zelo važno vlogo trenutno duševno razpoloženje borilca, kajti zgošči se, da lahko najslabši porazi najboljšega.

Vrnimo se k drž. prvenstvu, kamor bo vsak klub poslal svoje favorite. Kaj točnega prerokovati je težko.

Na turnirju bo tekmovalo osem klubov. Sabljaška sekcija SK Ilirije se bo udeležila prvenstva z dvanajsetimi borilci in petimi borilkami.

Mars: Jadran in Grafika: Svoboda

SK Mars: SK Jadran in SK Grafika: SK Svoboda. V nedeljo se zopet obeta navijačem ljubljanskih drugorazrednih klubov lepa revija čet omenjenih klubov. To pot pa bo deležen vzhodni del Ljubljane dveh lepih borb za točke. Mars s svojo tehnično igro bo moral napeti vse sile, ako bo hotel iztrgati obe točki Jadranu, saj se Jadranovi odlikujejo s svojo požrtvovalnostjo. Enako bo trda za Grafiko, če bo hotela Svobodo prikrasiti za dve piki, ker — kakor vemo — se je Svoboda kar odlično držala proti renomirani Reki. Vsak, ki se hoče prijetno zabavati, bo gotovo v nedeljo dopoldne posetil igrišče SK Slovana.

Razpis

propagandnega omejenega lahkega atletskega meetinga kot prireditve po dolžnosti Sportnega kluba ZSK Hermes-a v Ljubljani, dne 9. in 10. maja 1936.

ZSK Hermes v Ljubljani priredi v soboto, dne 9. maja ob 16.30 in v nedeljo, dne 10. maja dopoldne ob 10 na igrišču ASK Primorja, Trnavska cesta, propagandni omejeni lahki atletski meeting kot prireditve po dolžnosti.

Prireditve se vrši na tekaških, dolgem 420 m, pokritem s ugaški kima 4 nedvigljene zavojke. Pravico nastopa imajo vsi verifikirani in neverifikirani atleti klubov — članov JLAZ-a in druške banovine. Prijave s priloženo prijavnico Din 5 za točko in osebno ter Din 15 za moštvo je poslati najpozneje do 2. maja ob 12 na naslov Športar Lado, Ljubljana, Nabavljalska zadruga ml. drž. železnice Siska. Naknadne prijave, kakor tudi prijave brez prijavnice ne so sprejemajo.

Nagrade: pri 5 tekmovalcih dve priznanili, pri več kakor 5 tekmovalcih tri priznanili; leto velja tudi za moštva. Člani plačiranih moštev, ako je 5 moštev, dva se plačirata, ako je več moštev, se plačirajo tri za nagrade, dobijo tudi priznanice. Tekmovalje se vrši po pravilih in pravilnikih JLAZ-a. Program in vrstni red tekmovalja je naslednji:

I. dan ob 13.30:
1. tek 100 m senjorji; 2. skok v daljavo senjorji; 3. tek 1500 m junjorji; 4. met krogla senjorji; 5. met diska 1,5 kg junjorji; 6. tek 400 m senjorji; 7. skok v daljavo junjorji; 8. met kopja senjorji; 9. tek 200 m junjorji; 10. troskok senjorji; 11. troskok junjorji; 12. tek 800 m senjorji.
II. dan ob 10 dopoldne:
1. tek 200 m senjorji; 2. tek 100 m junjorji; 3. skok v višino junjorji; 4. skok v višino senjorji; 5. tek 1500 senjorji; 6. met krogla junjorji; 7. met diska senjorji; 8. met kopja 600 gr. junjorji; 9. tek 3000 m senjorji; 10. met kladiva senjorji; 11. stafeta 4 x 100 m.

TO NEDELJO SLALOM ZA DR. GUCKLERJEV POKAL NA ZELENICI

SK Tržič opozarja na svoječastni razpis za to tekmovalje ter dodatno sporoča, da so prispelale tudi krasne plakete kot darila, katere je poklonil ljubiteljskega športa gospod dr. Gerhart Guckler, tovarnar v Kranju. Prvi trije tekmovalci glavne skupine prejmejo lepe častne znanke, nato prvi junior ter prva dama. Zelo bi bilo želeli, da nastopijo pri tej tekmi v čim večjem številu tudi

Pri damah uniorkah nastopajo za Ilirijo gđ. Götzl Melita, Inge Lukman ter Edith Preissova. Tu upamo, da bodo naše dame, ki razen gđ. Lukmanove nastopajo prvič na turnirju, zasedle mesta med prvimi.

Pri damah seniorkah bodo nastopale ga. Ivka Tavčarjeva in gđ. Vera Payer. Tu mislim, da se ne pregrešimo nič, če računamo s sigurnostjo na zmago Tavčarjeve, ker kot smo videli pretekli teden v Zagrebu, ji ostale tekmovalke sploh niso konkurentinje. Edina resnejša nasprotnica ji bo gđ. Margit Kristianova iz Vel. Bečkereka. Gđ. Payerjeva bo pa, upajmo, zasedla častno mesto.

Floret juniorji. Teh bo na letošnjem drž. prvenstvu zelo mnogo; samo Ilirija bo zastopana s šestimi juniorji. Ne poznamo sicer dobro juniorjev drugih klubov, vendar mislimo, da bo ta domena Ljubljancanov, ker SK Ilirija ima tri zelo dobre borilce, ki že dve leti in več vežbajo s seniorji. So to gđ. Kodrič, Frlan in Cvetko. G. Kodrič je odlični tehnik, vendar mu manjka turnirska rutina, ker je to njegov prvi javni nastop, kar ga pa, upamo, ne bo motilo. G. Frlan in Cvetka pa že poznamo iz zadnjih turnirjev, kjer sta si vedno doslej delila prvo in drugo mesto. Prvi se odlikuje po razsodnosti in s plusom, da je levičar, drugi pa je zelo žilav in borben. Ostali trije so letos novinci in razumljivo je, da ne smemo pričakovati bogve kaj od njih. Koristi jim zna ta turnir za prihodnje leto, ker si bodo pridobili nekaj turnirskih rutine.

Senjorji sablja. Za Ljubljano bodo startali gđ. Pengov Marjan, Mandeljc in podpor. Bošnjakovič. To orožje se sistematično pri nas ne vežba že tri leta, upamo pa, da bosta gđ. Mandeljc in Pengov kot stara rutinarja in senjorja v floretu častno zastopala barve kluba, kakor tudi novinec gosp. pošporočnik Bošnjakovič.

Floret seniorji. Tu bo borba za prvo mesto najhujša. Zagrebčani računajo na svoja favorita g. Treinjak in Mažuraniča. Ljubljana pa na Koršiča, Mariona in Pengova Marjana. Vseh seniorjev bo letos petnajst do osemnajst. Tekmovalo se bo v treh ali dveh skupinah, od katerih pride v finale osem ali devet borilcev. SK Ilirija ima trenutno največ floretistov seniorjev, ki so vsi zelo močni, in sicer gđ. Koršič, Mandeljc, Marion in oba brata Pengova. Prognoza je tu najtežja, upamo pa, da bodo naši senjorji izpolnili najvišje nade. Pri senjorjih v sablji in epeju bo startal za Ljubljano edini senior g. Marion, ki pa ne sme biti taka flegma, kot je bil na preteklem turnirju v Zagrebu. Upamo, da se bo potrudil in zasedel častno mesto za Ilirijo.

Tudi juniorji v epeju gđ. Koršič, Mandeljc in brata Pengova računamo, da odnesejo mesta med prvimi.

dame. Za iste rezervirano darilo pride v poštev le tedaj, ako se prijavijo najmanj 3 tekmovalke. Glede pokala naj še omenimo, da preide isti v trajno posest kluba po trikatnem zavojevanju zaporedoma ali petkrat v presledkih. Razdelitev in razglašitev bo 3. maja v hotelu »Pošta«, Tržič, ob 17. uri. — Smuk!

★

5. Turnir tečaj muškega šola ing. Janja na Triglavu. Program tega tečaja se bo izmenjal v tečaj, da je sestanelek vseh sodelujočev mesto 1. maja opoldne, že 2. maja pri zadnjem potniškem vlaku ob 21 in 20 minut na postaji Dobje-Mojstrana. Skupna večerja in prenočišče je v gostilni Janja na Dobjem. Gostom, ki bi se želeli poslužiti brezvolaka do Jelenice, se bo poslal ob 20 in 20 minut na Jelenjsko postajo voz. Ti tečajniki se naprošajo, da to naredijo v prijavi.

Tečaj se bo vodil v okolici Stanilčeve koče 3337 m in Kradarice ter se bo kasneje selil v bohinjski predel. V zadnjem času je zapadlo v Alpeh mnogo novega snega ter je pravi zrnati sneg šele pričakovati. Tudi vreme se bo po vseh izgledeh dotledaj ustalilo.

Vodja tečaja je v letošnji pomlad organiziral po dvoje tečajev v Triglavskem pogorju in v Avstriji, ki so dobro uspeli. Po izdanem programu zaključuje s prihajajočim letnim šestem sezono turnir tečajev v Alpeh. Eventualni interesi za kasnejše termine naj se obrnejo na ing. Janja, Dobje-Mojstrana, kamor je poslal prijave najkasneje do 27. t. m.

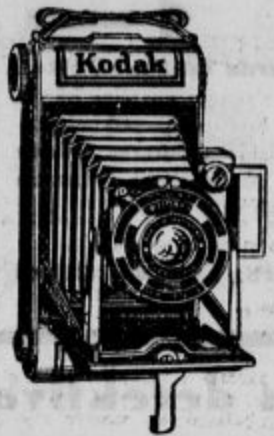
ASK Primorje. (Lahko atletska sekcija). V ponedeljek, dne 4. maja se vrši ob 20 v restavraciji Zvezda zadnja odbojarska seja pred klubovim obširnim zborom. Zaradi važnosti je udeležba vseh gg. odbojarskih obvezna, vabljeno so tudi vsi sekcijški člani, da se je polnočestvina udeležijo. Pozivamo vse sekcijške članstvo, da se polnočestvino udeleži klubovnega obnove zboru, ki se vrši v četrtak, dne 7. maja, ob 20 v dvorani hotela Metropoli (Mikšič). — Načelnik.

SK Ilirija — lahka atletska sekcija. Za miting ASK Primorja dne 2. in 3. marca 1936 se doletijo atleti: Svetec Rado, Svetec Leo, Safotnik, Vovko M. Stropnik, Pribošek, Brušen, Jazbec, ing. Stopičnik, Grünfeld J. Jęzič, prof. Dobovšek, Banko, Zorana, Kotnik, Berger, Bajc, Gluh, II. Cemelst, Lavrič, Oster, Oberšek, Pleško, Pragorčnik, Rahrar, Slare II. Vovko M. — Imenovanji se naj javijo vsaj pol ure pred pričetkom na igrišču ASK Primorja g. dr. Schiffrerju. Opremo je prinesli s seboj. — Redni treninjski sekcije se vrše redno vsak tork, četrtak in soboto na igrišču SK Slovana od 16 dalje. Seje sekcijškega načelnika se vrše redno vsako sredo ob 18.15 v klubovi sobi kavarna Evropa.

LZSP. (Študentsko). Redna seja upravnega odbora dne 30 v dnevni sobi kavarna Emona. Prosimo polnočestvino udeležbe. — Iz seje upr. odbora s dne 24. aprila t. l. Verifikirano se za: STK Moste, Mohor Ferdo in Sm. k. Ljubljana, Stoper Rudolf. Odobri se izvedba spom. slalom tekme za dr. Gucklerjev pokal dne 3. maja po SK Tržiču.

★

Nogomet. Na Glaziji je bila v nedeljo odigrana prijateljska nogometna tekma med SK Amaterjem iz Trbovelj in SK Celjem. Tekmo so z veliko premočjo sicer, a s tesnim rezultatom 2:1 domačini odločili v svojo korist. Napovedana tekma juniorjev se ni vršila.

2 dni sreče in zadovoljstva brezplačno

Vam nudi letošnja velika **KODAK** prodajna akcija
Za eleganten **Kodak Junior** z optiko 1:6, 3 (Anastigmatom)
precizno zaporo in avtomatskim sprožilcem na daljavo boste plačali

samo Din 460*— mesto Din 630*—

Ta prihranek Din 170*— zadostuje za **2 lepa dneva počitka**
v planinah ali na morju

Izkoristite to edinstveno priliko z nakupom Kodak Junior aparata s **Kodak ali Pathé** filmom
Prospekti glede akcije se dobe v vsaki foto-trgovini

Ljubljansko gledališče

DRAMA: Začetek ob 7.

Petek, 1. maja: Zaprt.
Sobota, 2. maja: *God. Premijera. Red B.*
Nedelja, 3. maja ob 18: *Uboji Ančka. Mladinska predstava. Cena od 10 Din navzdol.* — Ob 20: *Prost lapja. Izven. Cena od 30 Din navzdol.*
Ponedeljek, 4. maja: Zaprt.

Mariborsko gledališče

Petek, 1. maja: Zaprt.
Sobota, 2. maja ob 20: *Pis v Srečno. Gostuje Erika Druzovičeva, članica zagrebške opere.*
Nedelja, 3. maja ob 20: *Stromakovo jagnje. Zgodnja. Zgodnja cena.*

Radio

Programi Radio Ljubljana

Petek, 1. maja: 11.30 Ura: Mladina se klanja Mariji. (Nastopijo: Mladinske nar. šole s petjem, violino in harmoniko; vodi g. Valentin Tomec). 12.45 Operne predigre (plošče). 13.45 Vremenska napoved, poročila. 14.30 Napoved časa, objava sporeda, obvestila. 15.15 Citre, mandoline, balade (na ploščah). 16. Vremenska poročila, borzni tečaj. 18.30 Zvezda ura: Polnočje žene v sibirsko-krnigor. plemenu Kubov (Zlata Pirnatova). 18.30 Bonny-Jazz igra (plošče). 18.40 Delavska ura: Naloge slovenskega delavstva (Parnišek Franc). 19. Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. 19.30 Nac ura: Mesečni politični pregled (iz Belgrade). 19.50 Smernice (prenos iz cerkve sv. Cirila in Metoda). 20.30 Maju v pozdrav: (Poč. gde. Polka Zupanova, gde. Jelka Igličeva, ga. Franciška Bernot-Golobova, gde. Vida in Rudolfov in ga. Vasilje-Strukleja. 21. Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. 21.15 Vesela ura (Radijski orkester).

Sobota, 2. maja: 12. Plošča za ploščo, napov. v nap. 12.45 Vremenska napoved, poročila. 13.15 Napoved časa, objava sporeda, obvestila. 13.15 Plošča za ploščo — napov. v nap. 14. Vremenska poročila. 15. Na delopust! (Igra Radijski orkester). 16.40 Pogovori s poslušalci. 17. Napoved časa, objava sporeda, vremenska napoved, poročila, obvestila. 19.30 Nac ura: Legendarne osebnosti prve valaje: Stanislav Glavač (dr. Zagorščak iz Belgrade). 19.50 Znanje-politični pregled (g. urednik Al. Kuhar). 20. Poglejmo na Dolenjsko stran — po Miroslavi došli od Trebnjega do Sevnice. Napisi: g. Marijan Tratar. Sodelujejo: glas. rad. dram. družine, vsaka kvartet in kvintet: Hmitrada. 21. Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. 21.15 Mesečni jama: napoved, poročila, objava sporeda. 21.15 Mesečni jama: napoved, poročila, objava sporeda.

Drugi programi

Petek, 1. maja: Belgrad I.: 19.30 Arto in dueti. 21.10 Prenos iz Zagreba. 22.15 Mesečne glasbe. — Belgrad II.: 8 Vokalni koncert. 14. Manevinske predavanja: Larične pesmi južne Srbije. 22.20 Balkanske narodne pesmi. — Zagreb: 18. Prenos smernice iz cerkve sv. Marka. — 20. Prireditelj društva »Skla«. 20.30 Violina. 21. Tamburice. 22.15 Jazz. — Dunaj: 20.15 Koncert dunajskih filharmonikov. 22.25 Vojška godba. 23.45 Komorni orkester. — Budimpešta: 19.30 Prenos iz opere. 22.30 Glasbena glasba. 23.30 Plesna glasba. — Trst-Milan: 20.30 Plesni večer. 21.30 Celistična in klavirska glasba. 22. Dunajski komorni trio, nato plesna glasba. — Rim-Bari: 17.15 Plesna glasba. 20.35 Duhovni zbori. 21.35 Pihala, nato plesna glasba. — Praga: 18.10 Prvomajska proslava. 20.05 Vojška godba. 20.40 Dvorske skladbe na ploščah. 22.30 Nočna glasba. — Varšava: 20. Simfonični koncert varšavske filharmonije (solist Casado). 22.50 Plesna glasba. — Vsa Nemčija: Celodnevna prvomajska proslava. 20. Plesni večer. 22. Vsečna proslava (govori Göring). 23. Rudarji evroja. 24. — 2 Plesna narodna glasba.

Sobota, 2. maja: Belgrad I.: 19.30 Narodni večer. 22. Radijski orkester. 23. Preko iz kavarne. — Belgrad II.: 8 Petje. 14 Zvezdovo predavanje »Kajakom po Drini in Tuti«. 22.30 Plesna glasba. — Zagreb: 20. Godalni kvartet. 21. Vokalni koncert. 22.15 Plesna glasba. — Dunaj: 20.30 Vokalni film, ples in opera. 21.40 Film. 22.10 Violina. 23.05 Plesna glasba. — Budimpešta: 19.05 Glasbene nagrade. 20.10 Igra. 22.30 Glasbena glasba. 23. Budimpeštanski koncertni orkester. — Trst-Milan: 20.35 Verdijeva opera »Pis v maskah«. — Rim-Bari: 17.15 Koncert. 20.35 Igra. 21.10 Simfonični koncert. 22.15 Plesna glasba. — Praga: 20.10 Miličkerjeva opereta »Dubavry«. 22.15 Plošča. 22.30 Nočni koncert. — Varšava: 20. Sereade. 21. Za Poljake v tujini. 21.30 Plesni večer. 22. Orkestralni in vokalni koncert. 23.05 Plesne plošče. — Berlin-Lipsko: 20.10 Veselite se življenja. — Königsberg: 20.10 Koncerti po željah. — Hamburg: 20.10 Vokalni večer. — Bratislava: 20.10 Večer slovenskih rudarjev. — Glin: 20.10 Plesni večer. — Frankfurt-Stuttgart: 20.10 Srečni večer. 24. — 2 Nočni koncert.

L. Ganghofer:

Grad Hubertus

Roman

»Gundi?«

»Pusti, Werner! Zdaj morava misliti na važnejše stvari, ko nama. Povej mi — V sosedni sobi so se odprla vrata, in Gundi Kleesberg je prestrašena utihnila. Potem je nagloma svoj razgreti obraz proti Wernerju in zašepetala: »Ali ga ljubi?« A kaj se sprašuje! Mora ga ljubiti. Saj je tebi podobna! In če bi se dremalo v njej — Spet je utihnila.

Vrata so se odprla in na pragu se je prikazala Kiti. Gundi Kleesberg se je akušala s težavo zbrati. Werner je osuplo gledal Kiti, ki se ji na obrazu ni poznala več nobena sled razburjenja, v kakršnem jo je bil zapustil pred nekaj trenutki. Lica so ji rahlo rdela, oči tiho sijale, okoli ust se ji je utirjal zaslanjen smehljaj.

»Vi, gospod profesor?« Čudež se je dvignila obrvi. »Menila sem, da se vozite že proti postaji. Sicer bi se bila pa res lahko domislila, da bo Gundi Kleesberg hotela porabiti lepo priliko in se seznaniti z vami. Ali vam je priznala, kako je navdušena za vaše slike? Ali vam je pravila, da je pred vašo Pozno jesenjo pretakala solze?«

»Kiti!« je zajekljala Gundi Kleesberg.

»Resnično solze! Debele ko grah.«

»Tega mi ni povedala, je dejal Werner. »A pripovedovala mi je marsikaj, kar me je razveselilo. Umetnik le redko doživlja, da bi mu prepoznali iz slik njegove najbolj skrite misli. In to veseli me zdaj doživljati. Moje delo je dostikrat spremljala grenkost. A v uri, kakor sedaj, rad pozabi človek na vse temne sence in se spominja samo svojih svetlih življenjskih trenutkov.«

»Da! Teta Gundi gori za umetnost! Toda pri užitku, da ste našli takšno ljubiteljsko slik, ste

menja pozabili na svoj skopo odmerjeni čas. Oprostite, ljubi gospod profesor, toda — Kiti je potegnila svojo zlato urico izza pasu, sprožila pokrov in pomolila kazalo Wernerju pred oči. »Dvajset minut čez devet! Ob enajstih odhaja vlak. Moj brat Tas se je včeraj odpeljal z istim vlakom. Če nečete zamuditi zveze, morate hiteti.«

Wernerja je nekoliko zmedlo. Začuden se je ozrl v Kiti in vstal. »Zahvalim se vam, kontesa! Segel je po klobuku in dejal proti Gundi Kleesbergovi: »Veseli me, da vas je moja Pozna jesen tako genila. Morda vam tudi predloga za sliko ni neznana: Pokrajinski motiv iz vaše domovine s Frankovskega. V svoji mladosti sem preživel tam lepe dni, ki se nanje še danes hvaležno spominjam, četudi so se končali z viharjem in dežjem. Dostikrat sem slikal to pokrajino, vedno mi rada oživi pod roko. In ta Pozna jesen ni slika za svet, ustvaril sem jo zase in za oko poznavalca. Tako dobro ko vi, milostljiva gospodična, ni razumel brkone še nihče najglobljega smisla teh sanjavih barv. Ali vam smem sličico pokloniti?«

Gundi Kleesberg ni zmogla nobene besede. Drhteč je gledala Wernerja.

Kiti ji je ovila roko okoli ramen. »Ali, teta Gundi, reci vendar da!«

»Ne, ne, kako bi smela — to je knezje darilo!« »Tem boljše je odločno rekla Kiti. »Če poklanjajo kralji, ne smeš ugovarjati. Vzeti moraš in se najprej prikloniti!« Gospod profesor, slika bo dobila najlepši prostor. In teta Gundi bom o prvi najmanj prikladni priliki podarila klečnik, ker si ne morem misliti drugače, kakor da bo klečala pred Pozno jesenjo in jo oboževala. Ni čaka, da bi Werner izpustil drhtečo roko, ki mu jo je bila dala Gundi Kleesberg, temveč mu je segla pod pazduho in ga vlekla proti vratom. »Zdaj je na skrajni čas! In gospoda Forbecka pozdravljaj. Povejte mu, da popolnoma sprejemam njegovo opravičilo. Zdaj vem, zakaj mora odpotovati.«

Prestrašen je pogledal njeni razžarjeni obraz.

»Vi veste —«

»Da!« Prikimala je kratko in odločno. »In po-
vejte mu, da sem mu za to hvaležna! Zbogom, gos-
pod profesor! Srečno pot!«

Brez besede je zaprla za njim vrata in spet pogledala na uro. »Deset minut do vasi, eno uro dvajset do postaje — prišel bo še pravi čas!« Stopila je k Kleesbergovi, ki je sanjala predvse, zmedena in vendar s srečnim nasmehom, kakor otrok, ki mu v božičnem jutru še pozvanja v srcu veselje svetega večera in se vendar boji, kakor bi vse tisto, kar je doživel, nič res ne bilo. »Gundica? Ali še vedno ne moreš priti do sape? Govori vendar! Vidi: Svoje veselje razoznani svet! Če ga skrivaš, ne veš z njim kaj početi. Sicer pa — kljub vsej časti Wernerjevega velikodušja — za čudovito Pozno jesen se moraš zahvaliti samo gospodu Forbecku! On je pač pripovedoval svojemu učitelju, kako zelo ga ceniš in spoštuješ.«

»Otrok! Ljubi otrok!« Razburjeno je prišla gospodična Kleesberg Kiti za roko. »Sedi sem k meni! Primakni si stoli! Kljub temu pozivu pa ni izpustila Kitine roke, temveč je pritegnila dekleta k sebi na naslonce. »Povej mi odkrito in pošteno —«

»Kaj?«

»Ali veš, zakaj naju gospod Forbeck tako iznenada zapušča?«

»Seveda vem! V prvem trenutku me je ta reč v resnici nekoliko zmedla, ker nisem nič mislila. In se ne spominja, kar je edino možno. Kiti je pritisnila glas. »Včeraj mi je pisal Tasilo. Veš, Tas in Forbeck sta prijatelja. In Tas ga je za nekaj prosil, in zato mora danes v Monakovo. In pravim ti, gospod Forbeck ravna zelo lepo, da hoče brez obotavljanja izpolniti prošnjo mojemu bratu. Povej mi, da se zaradi Forbeckovega odhoda ne boš vznemirjala. A prosim te, ne sprašuj me zaradi Tasa! Zvedela boš še dovolj zgodaj.«

Gundi Kleesberg ni bila menda nič radovedna. Vprašala je samo: »Ali misliš, da se bo spet vrnil?«

V novo stanovanje le novi štedilniki!

ELITE in EVA

štedilniki so izdelani po zahtevah
moderne kulture stanovanja

Posebne prednosti teh štedilnikov:
kurišče je iz litega železa — pečnjak se
lahko jemlje ven, radlega lahko snajenje —
s šamotom obzidano nad in pod pečnjakom.

Tvornica „ZEPHIR“ d. d.
Subotica

Zahtevajte brezplačen cenik!

Zaloga in prodaja:

v Ljubljani: Venceslav Breznik, Sirkarjeva ul. 7
v Ljubljani: Jos. Zalla & Co., Tyrševa cesta
v Ljubljani: B. Žilič, Tyrševa cesta
v Celju: D. Rakusch
v Mariboru: Železnina Lotz

Kdor bi rad poznal tuje dežele in življenje po
njih, kakor ga od blizu gledajo stotisoči slovenskih
izseljencev, kdor bi rad poznal življenje, mišljenje,
načrte, upe, veselje, uspehe, skrbi, razočaranja,
trpljenje slovenskih izseljencev, razkropljenih po
vsem širnem svetu, naj si naroči slovenski izseljenški
tednik, revijo

„Duhovno življenje“

ki že tretje leto izhaja v Buenos Airesu, Republika
Argentina, in ima svoje dopisnike in sodelavce med
slovenskimi izseljenci vsega sveta, posebno odlično
pa seznanja svoje čitatelje z razmerami v Argentini
deželi velike bodočnosti. Tedensko 32 strani.
Letno dve debeli vezelanimi knjigi. Letna naroč-
nina 70 Din, ki jih na naš račun nakažite. Zadrž-
ni gospodarski banki v Ljubljani

Uprava »Duhovnega življenja«
Avalos 250

menja pozabili na svoj skopo odmerjeni čas. Opro-
stite, ljubi gospod profesor, toda — Kiti je po-
tegnila svojo zlato urico izza pasu, sprožila pok-
rov in pomolila kazalo Wernerju pred oči. »Dvaj-
set minut čez devet! Ob enajstih odhaja vlak. Moj
brat Tas se je včeraj odpeljal z istim vlakom. Če
nečete zamuditi zveze, morate hiteti.«

»Da!« Prikimala je kratko in odločno. »In po-
vejte mu, da sem mu za to hvaležna! Zbogom, gos-
pod profesor! Srečno pot!«

»Seveda! Saj mora dogotoviti svojo sliko. Za-
to potrebuje pokrajino — in še mnogokaj drugega.«
»Da, otrok, mora se vrniti. In pravim ti, ta
slika bo vzbujala še pozornost!«
»O ti poznavalka umetnosti! Toliko razumem
tudi jaz.«
»Čuti bi bila morala, kako je govoril Werner
o njegovih zmoglostih. In kar zadeva njegov zna-
čaj — Gundi Kleesberg je bila vedno bolj čudna
v svoji razburjenosti. Nočem govoriti o njegovi
zunanjosti, čeprav je tudi ta — kako bi rekla
— vredna pogleda. Ne poznam tvojega okusa —
a meni se zdi lep.«
»Lep?« Kiti je pomislila. »Ne, Gundi! Preveč
si rekla. Samo njegove oči — da, v tem utegneš
imeti prav, njegove oči so lepe.«
»To je čudno!« je osupnila Kiti. »V poznav-
anju ljudi se nisi nikoli posebno izkazovala. In zdaj
zna na mah tako dobro prepoznati značaje —
tako ostro in točno — presenečena sem!«
Gundi Kleesberg se je tega priznanja tako
razveselila, da ni zmogla nobene besede. Svetlo
je pogledala Kiti in ji božala roko, kakor da bi
ne bila čula nepričakovanega poklona, temveč za-
željeno novico.
Kiti se je zavzela, teta jo je očitno razumeli
popolnoma krivo. »Gundica, kaj ti je neki?«
»Ah, otrok! Bili so vendar tako lepi dnevi!
Kar povedati ti ne morem, kako se veselim na
njegovo vrnitev. In veš, če bi se res utegnili zgo-
diti, da bi bil zadržan —«
»Zadržan?« Zdelo se je, da se je Kiti nalezla
čudne Gundine razburjenosti. Potem je odkimala
in se nasmehnila. »Pri srcu mi je, kakor da bon
gospoda Forbecka spet kmalu videla. Prav kma-
lu! Sanja se mi o nekem presenečenju. Tas bi
gledal!«
Zdaj je bila Gundi Kleesberg na vrsti, da se
je zavzela. »Kiti?« A tedaj se je obrnila z obrn-
om proti odprtemu oknu in priklonila.
Od vrtnega obzidja je skozi brestni drevored
votlo zavnelo sem od gradu.

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 2:50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodobne

Krojaški mojstri
dobe konfekcijsko delo. -
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 6180. (a)

Starejšo postrežnico
sprejem. Naslov v upr.
»Slov.« pod št. 6200. (b)

Hišnik
dobi mesto. Gregorčičeva
ulica 17 b. (b)

Službe iščejo

Dekle
vajeno kuhe, išče službo
v gostilni ali mesarji. -
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 6284. (a)

Pohištvo

Prodaj dve spalnici
Orehovo za 6000, češnje-
vo za 4500 Din; delo za-
jamčeno, slog modern. -
Interesenti si lahko ogledajo
ali pišejo za podrobnosti
opis na naslov Josip
Stolfa, pohištveno mi-
sarstvo v Krašnji, p. Lu-
kovica — pod Limbarsko
goro. (b)

Spalnice
orehova korenina od 5500
do 18.000 Din. - Tovarna
pohištva Malenšek, Ljub-
ljana - Dravljica. (b)

Auto-motor

Razprodajamo
automobile: nov 800 kg,
trgovski Kamijonet, po-
raba 10 litrov, dvosedež-
ni potniški, poltovorni 9
litrov, štirisedežna mala
limuzina 10 litrov; več
dobro ohranjenih Essex,
Rugby. Rezervne dele
Renault, pnevmatike Dun-
lop 15 x 45, po smešno
nizkih cenah. Sikor, Ce-
sta na Rožnik 19. (f)

Stanovanja

ODDAJO:
Komfortno stanovanje
moderno, takoj oddam.
Zg. Stiška 255 (gostilna
Carman). (c)

Stanovanje
dvo- in enosobno, pri Be-
žigradski gimnaziji, od-
dam. - Naslov v upravi
»Slovenca« št. 6275. (c)

Posestva

Enodružinsko hišo
prodaj za 25.000 Din. -
Polovico na obroke. Lov-
ska 29, Pobrežje, Mari-
bor. (p)

Enodružinsko hišo
prodaj za 25.000 Din. -
Polovico na obroke. Lov-
ska 29, Pobrežje, Mari-
bor. (p)

Čebulček

nudi po izredno nizki
ceni Sever & Komp. -
Ljubljana. (1)

Birmanske ure
nudi najceneje Ivan Pa-
kiž, Ljubljana, Pred ško-
fijo 15. (1)

Pletilni stroj
znamke Styria 9-32, pro-
dam. Kodljevo, Zadruga-
na ulica 9. (1)

Razno

Hotel »3 gavrana«
Zagreb. Centralna kur-
java, tekoča hladna in
topla voda. Sobe po 25
in 30 Din. (r)

Denar

Posojila
na vlozno knjižico daje
Slovenska banka, Ljub-
ljana, Krekov trg 10.

Vse denarne posle
nakup in prodaja vred-
nostnih papirjev (vojne
škode), razne kompenza-
cije, plačila in terjatve
pri DENARNIH ZAVO-
DIH Ltd. Vam izposluje
Trg. ag. za bančne in
kreditne posle ALOJZIJ
PLANINSEK, Ljubljana,
Beethovnova ulica 14-L,
vrata 19. Telef. št. 35-10.

Vse denarne posle
s hranilnicami in posojil-
nicami izvršuje točno in
solidno moja oblastveno
dovoljena pisarna.
RUDOLF ZORE,
Ljubljana, Gledališka ul.
št. 12. Telef. 38-10.
Priložite znamke.

SOBE

Opremljena soba
s poseb. vzhodom, se odda
tako gospodini. - Šmar-
tinska c. 10, blizu Glav-
nega kolodvora ali bol-
nišnice. (s)

Kupimo

Frikijsko stiskalnico
vrteno 160 do 200 mm.
na motorni pogon, kakor
tudi male ročne stiskal-
nice, kupim. Ponudbe na-
tudi A. Kassig, Ljub-
ljana, Zidovska ul. 7. (k)

malih oglasov, o katerih gre glas po Sloveniji, da imajo vselej najpopolnejši uspeh. — Mali oglasi v »Slovenca« so najcenejša in najuspešnejša reklama za vsako stroko trgovine in obrti.

Trisobno stanovanje
solčno, kopalnica, plin,
balkon, blizu Tabora, se
oddaja avgusta ali prej. -
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 6258. (c)

IŠČEJO:
Stanovanje
eno- ali dvosobno, čisto
in mirno, iščeta dve osebi
za junij, julij ali avgust.
Ponudbe na upravo Slo-
venca pod »Sončno«. (c)

Glasba

Skoraj nov pianino
prodaj. Naslov v upravi
Slovenca št. 6225. (g)

Prodajmo

Moške srajce
prvovrstno blago v kva-
liteti kot izdelavi, naj-
večja izbira, najnižje ce-
ne, pri F. I. Gorčar, Sv.
Petra cesta 29. (1)

Velika izbera SVILE
v vseh modnih
barvah, gladka in
vzorčasta, različne
kakovosti, za
obleke, bluze in
perilo

Brivnica

ozir. brivski inventar v
Ljubljani se prodaja po
zelo ugodnim plačilnim
pogoji. Naslov v upravi
»Slovenca« št. 6285. (1)

PREMOG DRVA IN Karbo paketi

pri Iv. Schumi
Dolenjska cesta
Telefon št. 2951

Fizol
list, bel, za jesti in sa-
diti, vreča 100 kg, 290 di-
narjev franco prevoz —
razpošilja G. Drechsler,
Tuzla. (1)

Brivnica

ozir. brivski inventar v
Ljubljani se prodaja po
zelo ugodnim plačilnim
pogoji. Naslov v upravi
»Slovenca« št. 6285. (1)

Vidiš ga veliki dan,

majnik stopil je na plan.
Gora je ozelenela,
njava žitje je spočela,
drevje v svačevski opravi
trosi cvetje po naravi.
Vseposod je mladostle
vseposod je vonj in cvetje.
Kdo bo dneve te prespal,
ne da bi se ves jūm dall
Srca svoja odklenimo,
mlaje z venci okrasimo!
Zdaj nam sije zlati čas,
zdaj nam poje velik glas!
Da popolno bo veselje,
izpolnjene slednje želje,
mizo s prtom pogrmimo,
nanj »JAJNINE« poslavimo.
Ko bo v skledah jed duhela,
vsa družina bo vesela.

R. Miklauc

Pri »Škofu«
Ljubljana

Praktično,
lepo in poceni obično
svoje birmance pri Pre-
skerju, Sv. Petra cesta 14.

Nogavice, rokavice
in pletenine Vam nudi v
veliki izbiri najugodnejše
in najceneje tvrdka Karl
Prelog, Ljubljana, Zidov-
ska ulica in Stari trg. (1)

Prodaj
leseno ograjo za balkon
ali stopnišče; dvokrilne
vrata za skladišče, veli-
kost 200-225. - Kodljevo,
Zadruga ulica 9. (1)

Krušno moko

za domač črn kruh pro-
daja na drobno po Din
1.75 za 1 kilogram Jos.
BAHOVEC, Ljubljana —
Sv. Jakoba trg 7.

Marijine kipe za maj

v vseh velikostih od najfinejše do
priproste izpeljave

kupite po najnižji
ceni v trgovini

H. NIČMAN,
Ljubljana, Kopitarjeva ul. št. 2.

Prodajo se:

Tovarniška poslopja prejšnje tovarne Tanina v Polzeli pri Celju, 400 m od železniške postaje v skupni površini 7,5 ha, od tega zazidano 5000 m² s stanovanjsko hišo in pisarniškimi prostori, z vodno turbino 60 H. P. Vseled bližine elektrarne Velenje je mogoče pridobivanje električnega toka po nizki ceni. Pripravno za vsako večjo industrijo. Posedstvo leži ob reki Savinji. Prodajni pogoji ugodni.

Informacije dajo Javna skladišča, družba z o. z. v Ljubljani
Tyrševa cesta št. 33

Tinček in Tonček kot detektiva

46.

Mlada učenjaka se ne moreta sporazumeti.

»Kaj bo pa zdaj?« je zatarnal Tonček. »Ali ni to preneumno? V afriških pragozdovih se nisva izgubila, zdaj sva se pa izgubila v tem gozdu, ki je oddaljen komaj pol ure od vasi!«
»Tarnanje nič ne pomaga, ljubček moj,« ga je moško zavrnil Tinček. »Raje se posvetujva, kam bi jo mahnila, da najdeva spet pravo pot.«

»To je lažje rečeno kot storjeno!« je nevšečno zagodrnjal Tonček. Kadar ni sonca, je pač težko dognati, kje je sever in kje jug, kje vzhod in kje zahod.«

»Ze vem!« se je Tinček zdajci nekaj posvetilo v glavi. »Pravijo, da raste mah na severni strani drevesnih debel. In ker leži vas na južni strani, nama pač ne bo težko uganiti, na katero stran jo morava mahniti.« In je pokazal z roko na desno: »Na to stran morava iti!«
»Motiš se,« je uporno dejal Tonček in pokazal na levo: »Po mojem mnenju morava iti na to stran!«
»Ne, na to!« je Tonček vztrajal pri svojem.
»Jaz ti pa rečem, da na to!« je zakrčal Tonček.
»Na to stran pojdeva in konec besedi!« je zatulil Tinček in jezno udaril z nogo ob tla.
»Seveda!« je pikro dejal Tonček. »Kaj drugega od tebe ne morem pričakovati. V svoji domišljavosti si prepričan, da imaš vedno prav.«

»Saj tudi imam!« se je Tinček ponosno vzravnal.
»Figo imaš!« ga je zavrnil Tonček.
Kuža Muki je prestrašeno poslušal spor mladih neugnancev in si nikakor ni znal razlagati, kaj ju je tako raztogotilo. Še svoj živ dan ju ni videl tako razkačenih...

OTVORITEV!

Cenj. občinstvu naznanjam, da z današnjim dnem
otvorim BUFFET v Magdalenski ulici 15 Maribor
Vijudno se priporočam za cenjeni obisk ter na-
klonjenost. — Za najboljšo postrežbo jamči
I. T. Smontara

Opozarjamo na MALI OGLASNIK

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki!

+

Globoko pretreseni naznanjamo žalostno vest, da je, previden s tolažili svete vere, umrl 30. aprila 1936 naš preljubljeni soproj in oče, gospod

ANTON PILZ

upokojeni višji uradnik papirnice Vevče

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 1. maja 1936 ob šestih popoldne iz hiše žalosti, Vevče št. 34, na pokopališče Dev. Mar. v Polju.

Vevče, dne 30. aprila 1936.

Josipina Pilz, soproga,
p. Rupert Pilz, O. F. B., Admont, Otto Pilz, stud. teh., sinova.

ZA BIRMANCE

molitvenike, rožne vence, podobice,
veržice, svetinje, mirtine venčke
za deklice, mirtine šopke, trakove,
ročne torbice ter najraznovrstnejša
darila nudi po najnižji ceni

Trgovina

H. NIČMAN — Ljubljana
Kopitarjeva ulica 2

TRGOVCI DOBE POPUST